

Παραδοτέο Α:

*Εκ των προτέρων Αξιολόγηση (ex ante evaluation) του Στρατηγικού Σχεδιασμού
του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020*

Έκδοση 1.1- 23/07/2014

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή	3
1 Αξιολόγηση της Στρατηγικής του Αναπτυξιακού Προγράμματος	5
1.1 Συνέπεια των στόχων του Αναπτυξιακού Προγράμματος με τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές	5
1.1.1 Συνέπεια της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους θεματικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»	5
1.1.2 Συνέπεια της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους πυλώνες του εγγράφου «Επενδύσεις στην υγεία»	9
1.1.3 Συνέπεια της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους στόχους του τρίτου Πολυετούς Προγράμματος Δράσης της ΕΕ με τίτλο «Υγεία για την ανάπτυξη» που αφορά στην περίοδο 2014-2020.	12
1.1.4 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με τις προτεραιότητες του Κειμένου θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	17
1.1.5 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.	20
1.1.6 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους Θεματικούς Στόχους του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013	23
1.1.7 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με την 3η εγκύκλιο σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014-2020.....	27
1.1.8 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους στρατηγικούς πυλώνες του κειμένου Health in Action (Υπ. Υγείας).....	30
1.2 Συνοχή του Αναπτυξιακού Προγράμματος.....	33
1.2.1 Συνέργεια και συμπληρωματικότητα των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος (εσωτερική συνοχή).....	33
1.2.2 Συσχέτιση των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος με τους στόχους άλλων μέσων και εργαλείων (εξωτερική συνοχή).....	35
1.3 Λογική της παρέμβασης (σύνδεση προτεινόμενων δράσεων / αναμενόμενων εκρμών και επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων).....	73
1.4 Οριζόντιες αρχές	86
2 Αξιολόγηση του συστήματος δεικτών και του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος	91
2.1 Σχετικότητα/ συνάφεια και σαφήνεια των προτεινόμενων δεικτών	91
2.2 Τιμές στόχου-βάσης.....	92
2.3 Καταλληλότητα των οροσέμων του πλαισίου επίδοσης	93
2.4 Ποιότητα-αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης – συλλογής δεδομένων, επάρκεια ανθρώπινων πόρων - διοικητική ικανότητα.....	93
2.4.1 Η ΕΥΤΥΚΑ μετεξελίσσεται στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του τομέα Υγείας	93
2.4.2 Εκχώρηση στην ΕΥΤΥΚΑ της ευθύνης διαχείρισης Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα».....	95
3 Αξιολόγηση της συνέπειας της χρηματοδοτικής κατανομής	98
4 Αξιολόγηση της συνεισφοράς του Προγράμματος στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»	101
4.1 Συμβολή στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»	101
4.2 Συμβολή στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων	105
Παράρτημα: Ενδεικτική Λίστα Ωριμων Έργων Υποδομών	108

Εισαγωγή

Το παρόν παραδοτέο με τίτλο: «**Εκ των προτέρων Αξιολόγηση (ex ante evaluation) του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020**» εκπονείται στο πλαίσιο του ομώνυμου Έργου (στο εξής: Έργο), σύμφωνα με την από 10.02.2014 Σύμβαση (στο εξής: Σύμβαση) μεταξύ της PLANET A.E. (στο εξής: Σύμβουλος Αξιολόγησης / ΣΑ) και του Υπουργείου Υγείας και ανταποκρίνεται στη συμβατική απαίτηση υποβολής του **Παραδοτέου Α** του Έργου.

Πεδίο αξιολόγησης για την εκπόνηση της παρούσας Έκθεσης αποτέλεσαν τα ακόλουθα έγγραφα:

- Αναπτυξιακή Στρατηγική Τομέα Υγείας 2014-2020 (Μάιος 2013)
- Πρόταση Υπουργείου Υγείας για τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Μάιος 2013)
- Προτάσεις του τομέα Υγείας στη Διοικητική Μεταρρύθμιση (Μάρτιος 2014)
- Προτάσεις Υπουργείου Υγείας για χρηματοδότηση έργων υγείας από τα ΠΕΠ (Φεβρουάριος 2014)
- Προτάσεις Υπουργείου Υγείας για χρήση δεικτών αποτελέσματος και εκροών από τα ΠΕΠ και σχετικές τιμές βάσης και στόχου (Ιούλιος 2014),

ενώ, συνδυαστικά εξετάστηκαν και τα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 τα οποία υποβλήθηκαν επίσημα από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Ιουλίου 2014.

Τα κεφάλαια στα οποία διαρθρώνεται η Έκθεση Εκ των προτέρων Αξιολόγησης του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020, είναι αντίστοιχα με τις ενότητες των αξιολογικών ενεργειών-ερωτημάτων που περιλαμβάνονται στο επίσημο ευρωπαϊκό πρότυπο διάρθρωσης των εκ των προτέρων αξιολογήσεων, όπως αυτό περιγράφεται στο κοινοτικό έγγραφο οδηγίων: «The programming period 2014-2020: Monitoring and evaluation of European Cohesion Policy. ERDF, ESF, CF: Guidance document on ex-ante evaluation» (Ιανουάριος 2013). Το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει τις αναλυτικές προδιαγραφές της εκ των προτέρων αξιολόγησης προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα τρία (3) Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ): Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και Ταμείο Συνοχής (ΤΣ).

Ειδικότερα, το παρόν παραδοτέο περιλαμβάνει τα ακόλουθα κεφάλαια:

- **Εισαγωγή.** Είναι η παρούσα ενότητα και περιλαμβάνει τα στοιχεία του Έργου στο πλαίσιο του οποίου εκπονείται το παρόν παραδοτέο, τα βασικά του χαρακτηριστικά, καθώς και τη δομή και τα περιεχόμενά του.
- **Κεφάλαιο 1: Αξιολόγηση της Στρατηγικής του Αναπτυξιακού Προγράμματος.** Στο Κεφάλαιο αυτό αξιολογείται η ευθυγράμμιση των στρατηγικών επιλογών και προτάσεων του Υπουργείου Υγείας με τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (Ε2020), καθώς και με τους ειδικούς σκοπούς των Ταμείων και άλλα στρατηγικά κείμενα ευρύτερης εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής.
- **Κεφάλαιο 2: Αξιολόγηση του συστήματος δεικτών και του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος.** Στο Κεφάλαιο αυτό αξιολογείται η σχετικότητα / συνάφεια των προτεινόμενων δεικτών με τους επιδιωκόμενους στρατηγικούς στόχους, καθώς και η ορθότητα των τεθέντων στο πλαίσιο της στρατηγικής τιμών-βάσης και η ρεαλιστικότητα και επιτευξιμότητα των αντίστοιχων τιμών-στόχου, τόσο για τους κοινούς όσο και για τους ειδικούς προτεινόμενους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων.
- **Κεφάλαιο 3: Αξιολόγηση της συνέπειας της χρηματοδοτικής κατανομής.** Στο Κεφάλαιο αυτό γίνεται η αξιολόγηση της συνέπειας της χρηματοδοτικής κατανομής της στρατηγικής σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητές της.

- **Κεφάλαιο 4: Αξιολόγηση της συνεισφοράς του Προγράμματος στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».** Στο Κεφάλαιο 4 γίνεται η αποτίμηση του βαθμού στον οποίο η προτεινόμενη στρατηγική του τομέα υγείας συμβάλλει στην επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων και προτεραιοτήτων που είναι σε ισχύ και καθορίζουν το πλαίσιο χρηματοδοτήσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

1 Αξιολόγηση της Στρατηγικής του Αναπτυξιακού Προγράμματος

1.1 Συνέπεια των στόχων του Αναπτυξιακού Προγράμματος με τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές

Στο παρόν Παραδοτέο αξιολογείται η ευθυγράμμιση των στρατηγικών επιλογών και προτάσεων του Υπουργείου Υγείας με τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (E2020), καθώς και με τους ειδικούς σκοπούς των Ταμείων και άλλα στρατηγικά κείμενα ευρύτερης εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής.

Ειδικότερα αξιολογείται η ευθυγράμμιση των εθνικών και τοπικών αναγκών και προκλήσεων που αναγνωρίζονται από τον Τομέα Υγείας με:

- Τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»
- Τις Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις για την υγεία που αποτυπώνονται με σαφήνεια στο Έγγραφο Εργασίας των Υπηρεσιών της Επιτροπής «Επενδύσεις στην υγεία» (Invest in Health) και οι οποίες περιλαμβάνονται στη Δέσμη Μέτρων για τις Κοινωνικές Επενδύσεις η οποία εγκρίθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2013 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Το τρίτο πολυετές πρόγραμμα δράσης της ΕΕ με τίτλο «Υγεία για την ανάπτυξη» που αφορά στην περίοδο 2014-2020
- Το Κείμενο θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Position Paper)
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)
- Τον «Κανονισμό Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ
- Την 3^η Εγκύκλιο σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014-2020

Την Πρωτοβουλία του Υπουργείου Υγείας «Health in Action» και το Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα των δομικών αλλαγών που αυτή προωθεί σε 9 στρατηγικούς πυλώνες τους ακόλουθους: Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια, Διαχείριση νοσοκομείων, ΕΟΠΥΥ, Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, τιμολόγηση και αποζημίωση φαρμάκων, ηλεκτρονική υγεία (eHealth), ανθρώπινο δυναμικό του τομέα υγείας, δημόσια υγεία και τουρισμός υγείας.

1.1.1 Συνέπεια της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους θεματικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «**Ευρώπη 2020**» δεν είναι απλά ένα εργαλείο για την καταπολέμηση της κρίσης που εξακολουθεί να πλήττει πολλές από τις ευρωπαϊκές οικονομίες. Στοχεύει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων του αναπτυξιακού μοντέλου της Ένωσης και στη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών για μια ανάπτυξη πιο έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς.

Η αποτύπωση της συνάφειας της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους θεματικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα.

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών			Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιπές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψης και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποδοτικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
Θεματικοί στόχοι «Ευρώπη 2020»															
1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας										√				
2	Βελτίωση της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών και της πρόσβασης σε αυτές	√	√										√		
3	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς					√									
4	Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της ορθολογικής χρήσης των πόρων					√									

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας			
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποδοτικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παραγωγής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
5	Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού				✓			✓	✓	✓	✓				
6	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας									✓		✓	✓	✓	✓
7	Βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και διασφάλιση αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	✓	✓	✓	✓		✓					✓	✓		

Από τα στοιχεία του πίνακα αναδεικνύεται σημαντική κάθετη και οριζόντια εμβέλεια της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στους επιμέρους στρατηγικούς στόχους του τομέα υγείας.

Συγκεκριμένα σε οριζόντιο επίπεδο:

- Ο θεματικός στόχος «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας» διαχέεται οριζόντια στους στρατηγικούς στόχους του τομέα υγείας καθώς ενσωματώνεται στον στρατηγικό στόχο της προώθησης της ψυχικής υγείας του Πυλώνα 2 και σε όλους τους στόχους (4 στον αριθμό) του πυλώνα 3 ο οποίος αφορά στη μείωση των ανισοτήτων πρόσβασης των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας.
- Ο θεματικός στόχος «Πρώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού» ενσωματώνεται οριζόντια και στους τέσσερις στρατηγικούς στόχους του Πυλώνα 2 που αφορά στην Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών αλλά και στον στρατηγικό στόχο που αφορά στην «Αναβάθμιση των ανθρωπίνων πόρων του τομέα υγείας» και εντάσσεται στον Πυλώνα 1.
- Η «Βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και διασφάλιση αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης» αποτελεί σημαντικό στόχο της στρατηγικής του τομέα υγείας καθώς αντανακλάται στους πέντε από τους έξι ειδικούς στόχους του Πυλώνα 1 και σε δύο επιμέρους στόχους του Πυλώνα 3 που αφορούν στη διευκόλυνση και διασφάλιση της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας όλων των πολιτών με αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών ή/και την ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών.
- Ο θεματικός στόχος «Βελτίωση της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών και της πρόσβασης σε αυτές» διαχέεται οριζόντια και ενσωματώνεται σε τρεις στρατηγικούς στόχους: «Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών», «Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας , προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας» του Πυλώνα 1 και «Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας» του Πυλώνα 3.
- Ο θεματικός στόχος «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας» ενσωματώνεται οριζόντια στον ειδικό στόχο «Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων» του Πυλώνα 2.
- Οι θεματικοί στόχοι «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς και Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της ορθολογικής χρήσης των πόρων ενσωματώνονται οριζόντια στον ειδικό στόχο «Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας» του Πυλώνα 1 ο οποίος επιτυγχάνεται μέσω παρεμβάσεων αποτελεσματικής διαχείρισης ραδιενεργών ρύπων νοσοκομείων και μολυσματικών αποβλήτων αλλά και τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από τα νοσοκομεία.
- Στο κάθετο επίπεδο όλοι οι Πυλώνες/Άξονες Στρατηγικής του Τομέα Υγείας φαίνεται να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ωστόσο η ουσιαστική συμβολή τους έγκειται στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας μέσω της διασφάλισης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης ανέργων, πτωχών, ανασφαλιστών ή πολιτών που ανήκουν σε Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες αλλά και μέσω της προώθησης της ψυχικής υγείας
- Προώθηση της απασχόλησης μέσω παρεμβάσεων που στοχεύουν στην πρόληψη ασθενειών και στη βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου ώστε ο πληθυσμός να παραμένει υγιής και άρα επαγγελματικά ενεργός

Διασφάλιση της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης μέσω συστημικών παρεμβάσεων που αφενός περιορίζουν το κόστος αφετέρου βελτιώνουν την ποιότητα, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα όλων των βαθμίδων περίθαλψης (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας κλπ).

1.1.2 Συνέπεια της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους πυλώνες του εγγράφου «Επενδύσεις στην υγεία»

Το έγγραφο «Επενδύσεις στην Υγεία», το οποίο εγκρίθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2013 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ανέδειξε τον ρόλο της υγείας σαν αναπόσπαστο μέρος για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και βοηθά την ΕΕ να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που προστέθηκαν στην στρατηγική της υγείας λόγω της οικονομικής κρίσης και αφορούν: στη γήρανση του πληθυσμού, στην αύξηση των χρόνιων ασθενειών, στη μεγαλύτερη ζήτηση για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και στο υψηλό κόστος που διαμορφώνεται από τις συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις.

Η υγεία είναι μια αξία από μόνη της. Είναι επίσης προϋπόθεση για την οικονομική ευημερία. Η υγεία των ανθρώπων επηρεάζει τα οικονομικά αποτελέσματα όσον αφορά την παραγωγικότητα, την προσφορά εργασίας, το ανθρώπινο κεφάλαιο και τις δημόσιες δαπάνες.

Βάσει του εγγράφου, οι δαπάνες για την υγεία αναγνωρίζονται ως φιλικές για την ανάπτυξη δαπάνες. Η αποδοτική και αποτελεσματική διαχείρισή τους μπορεί να οδηγήσει σε ποσοτική αύξηση και σε αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας αυξάνοντας το προσδόκιμο υγιούς ζωής. Ωστόσο το γεγονός ότι οι δαπάνες για την υγεία συνιστούν μεγάλο μέρος των συνολικών κυβερνητικών εξόδων σε συνδυασμό με την ανάγκη για δημοσιονομική εξυγίανση κατά μήκος όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτάσσουν την περαιτέρω αύξηση της αποδοτικότητας και οικονομικής αποτελεσματικότητας ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και αειφορία των υπαρχόντων συστημάτων υγείας.

Το μέσο επίπεδο υγείας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης βελτιωνόταν για αρκετά χρόνια, ωστόσο υπήρχαν και υπάρχουν μεγάλες ανισότητες. Οι φτωχοί και μειονεκτούκτες πεθαίνουν κατά βάση νεότεροι ενώ συχνά πάσχουν από ασθένειες και αναπηρίες.

Με βάση τα προαναφερόμενα οι στρατηγικές προτεραιότητες και οι αντίστοιχες επενδυτικές κατευθύνσεις που προωθούνται μέσω του Εγγράφου «Invest in Health» κινούνται σε τρεις διακριτούς άξονες, τους ακόλουθους:

- 1) **Άξονας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας:** Συνδυάζει καινοτόμες μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποδοτικότητας από άποψη κόστους και την εναρμόνιση με τους στόχους της δημοσιονομικής εξυγίανσης με τη συνεχή παροχή ικανοποιητικού επιπέδου δημόσιων υπηρεσιών υγείας.
- 2) **Άξονας 2: Επένδυση στην υγεία των πολιτών** η οποία ενισχύει την απασχολησιμότητα, καθιστά πιο αποτελεσματικές τις εφαρμοζόμενες ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, διασφαλίζει επαρκή μέσα διαβίωσης και συμβάλει στην γενικότερη και ευρύτερη ανάπτυξη κάθε χώρας.
- 3) **Άξονας 3: Επένδυση στην μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας** ώστε να διασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή και να σταματήσει ο φαύλος κύκλος της κακής υγείας που αφενός προκύπτει από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό αφετέρου συμβάλει στη δημιουργία τους.

Πιο αναλυτικά στο πλαίσιο των τριών αξόνων προωθούνται από την Επιτροπή και την Επιτροπή Οικονομικής πολιτικής οι ακόλουθες περιοχές δράσεων:

Στο πλαίσιο του Άξονα 1 «Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας»:

- **Οικονομική βιωσιμότητα** μέσω δημοσιονομικών περικοπών στον προϋπολογισμό για την υγεία
- **Σχεδιασμός μεταρρυθμίσεων και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγείας**, π.χ. βελτιστοποίηση της παρεχόμενης πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, θέσπιση του οικογενειακού γιατρού ως το πρώτο βήμα εισαγωγής στον κύκλο λήψης ιατρικής φροντίδας και σαφής καθορισμός της ροής των βημάτων του

κύκλου και των δυνατοτήτων παραπομπής σε γιατρούς ειδικοτήτων ή σε νοσοκομειακή περίθαλψη, προώθηση της χρήσης γενοσήμων φαρμάκων τα οποία κοστίζουν λιγότερο, θέσπιση μη οικονομικών κινήτρων για την αύξηση της απόδοσης των ιατρών, νοσηλευτών και όλου του προσωπικού του τομέα υγείας, διασφάλιση ισορροπημένου μείγματος δεξιοτήτων προσωπικού, βελτίωση της πρόληψης ασθενειών μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης μέτρων από κοινού με άλλους τομείς που έχουν επίδραση στην υγεία όπως του τομέα εκπαίδευσης, του τομέα περιβάλλοντος, εργασίας κλπ, βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και αξιοποίησή τους για την υποστήριξη της βελτίωσης της απόδοσης των συστημάτων υγείας, συστηματικότερη χρήση τεχνολογιών υγείας κ.α

- **Βελτίωση αποδοτικότητας μέσω καινοτομίας**, πχ αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα υγείας για την οργάνωση και την παροχή υπηρεσιών υγείας, αξιολόγηση τεχνολογιών υγείας και ανάπτυξη και προώθηση ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας (e-health) (εργαλεία για την πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία, παρακολούθηση και διαχείριση της υγείας)
- **Ανάπτυξη εργαλείων για να αξιολογείται καλύτερα η αποτελεσματικότητα των συστημάτων υγείας**, π.χ. προσδιορισμός αξιόπιστων δεικτών αποτελεσμάτων υγείας, καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων που έχει το σύστημα υγείας, καλύτερη κατανόηση των μηχανισμών με τους οποίους το σύστημα υγείας επηρεάζει τα αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο του Άξονα 2 «Επένδυση στην υγεία των πολιτών»:

- Ανάπτυξη εργαλείων που θα συμβάλλουν στην απασχολησιμότητα και θα διευκολύνουν τους ανθρώπους να παραμένουν ενεργοί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, πχ βελτίωση του χώρου εργασίας για την πρόληψη ατυχημάτων, ενδυνάμωση των ασθενών (με ποικίλα μοντέλα και τρόπους) για την αυτοδιαχείριση τυχόν χρονίων ασθενειών τους.
- Προώθηση καλής υγείας και πρόληψη ασθενειών, μέσω εκστρατειών ενημέρωσης, έμμεσων φόρων σε συγκεκριμένα προϊόντα πχ καπνό ή αλκοόλ, εκπαίδευσης στα σχολεία, παροχής οικονομικών κινήτρων σε καταναλωτές, ασθενείς και παρόχους
- Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στον τομέα υγείας αναπτύσσοντας ένα αξιόπιστο θεσμικό πλαίσιο, βελτιώνοντας το σύστημα εντοπισμού αναγκών σε επαγγελματίες υγείας και προγραμματισμού κάλυψης των εν λόγω αναγκών, παρέχοντας ευκαιρίες για την απόκτηση επαρκών δεξιοτήτων καθώς και μια στοχευμένη, δημοσιονομικά βιώσιμη δημόσια υποστήριξη.

Στο πλαίσιο του Άξονα 3 « Επένδυση στην μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας»:

- Προτεραιοποίηση των πιο ευπαθών ομάδων και ανάπτυξη πολιτικών για την εξασφάλιση της πρόσβασης των μελών τους σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και την αντιμετώπιση των κινδύνων υγείας στους οποίους φαίνεται/ εκτιμάται ότι είναι εκτεθειμένοι.
- Διασφάλιση ικανοποιητικών εισοδημάτων και συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

Μελετώντας τους Πυλώνες και τους Ειδικούς Στόχους της στρατηγικής του τομέα υγείας από τη μία και τους Άξονες Στρατηγικής/ Επενδυτικές κατευθύνσεις του «Invest in Health» από την άλλη, διαπιστώνεται η ύπαρξη πλήρους ταύτισης και απόλυτης συνάφειας. Ειδικότερα σε οριζόντιο επίπεδο προκύπτει ότι η Επενδυτική Κατεύθυνση 1/ Άξονας Στρατηγικής 1 του Invest in Health με τίτλο «Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας» ενσωματώνεται σε/ διαπνέει όλους τους ειδικούς στόχους του Πυλώνα 1 της στρατηγικής του τομέα υγείας.

Ομοίως οι Επενδυτικές Κατευθύνσεις 2 και 3/ Άξονες Στρατηγικής 2 και 3 του Invest in Health με τίτλους «Επένδυση στην υγεία των πολιτών» και «Επένδυση στη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας ενσωματώνονται σε/ διαπνέουν όλους τους ειδικούς στόχους των Πυλώνων 2 και 3 αντίστοιχα της στρατηγικής του τομέα υγείας.

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψής και φροντίδας			
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποπελευθερωτικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την οεικόνωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
Έγγραφο «Επενδύσεις στην υγεία» - Άξονες στρατηγικής/ Επενδυτικές κατευθύνσεις															
1	Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας	√	√	√		√	√								
2	Επένδυση στην υγεία των πολιτών				√			√	√	√	√				
3	Επένδυση στη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας											√	√	√	√

1.1.3 Συνέπεια της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους στόχους του τρίτου Πολυετούς Προγράμματος Δράσης της ΕΕ με τίτλο «Υγεία για την ανάπτυξη» που αφορά στην περίοδο 2014-2020.

Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Υγεία για την Ανάπτυξη 2014-2020» ενδυναμώνει και δίνει έμφαση στην διασύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης με την υγεία του πληθυσμού σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από τα αντίστοιχα δύο προηγούμενα Προγράμματα Δράσης της ΕΕ στον τομέα της υγείας.

Πρόκειται για ένα νέο πρόγραμμα για την υγεία που θα βοηθήσει τις χώρες της ΕΕ να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις οικονομικές και δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα συστήματα υγείας και να δώσουν τη δυνατότητα στους πολίτες τους να παραμείνουν υγιείς για περισσότερα χρόνια. Στο πλαίσιο του προγράμματος θα χρηματοδοτηθούν τα εξής:

- η λήψη καινοτόμων μέτρων για τη βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης
- η από κοινού αξιοποίηση των πόρων και της τεχνογνωσίας των χωρών της ΕΕ για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, ενώ οι εθνικές κυβερνήσεις θα εξακολουθήσουν να έχουν τον έλεγχο των δικών τους συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης.

Πιο αναλυτικά το Πρόγραμμα εστιάζεται σε τέσσερις ειδικούς στόχους με ισχυρή δυναμική οικονομικής ανάπτυξης μέσω της βελτίωσης της υγείας:

1. Ανάπτυξη κοινών εργαλείων και μηχανισμών σε επίπεδο ΕΕ, με στόχο να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις πόρων, τόσο ανθρώπινων όσο και οικονομικών, και διευκόλυνση της υιοθέτησης της καινοτομίας από τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, ούτως **ώστε να υποστηριχθεί η ανάπτυξη καινοτόμων και βιώσιμων συστημάτων υγείας**.
2. Βελτίωση της πρόσβασης στην ιατρική εμπειρογνωμοσύνη και ενημέρωση για ειδικά θέματα και πέρα από τα εθνικά σύνορα και ανάπτυξη κοινών λύσεων και κατευθυντήριων γραμμών για τη βελτίωση της ποιότητας της υγειονομικής περίθαλψης και της ασφάλειας των ασθενών, ούτως **ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση των πολιτών της ΕΕ σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη**.
3. Εντοπισμός, διάδοση και προώθηση της υιοθέτησης επικυρωμένων βέλτιστων πρακτικών για οικονομικά αποδοτικά μέτρα πρόληψης, μέσω της αντιμετώπισης των κρίσιμων παραγόντων κινδύνου και συγκεκριμένα του καπνίσματος, της κατάχρησης οινοπνεύματος και της παχυσαρκίας, όπως και του VIH/AIDS, **με εστίαση στη διασυνοριακή διάσταση, με στόχο την πρόληψη των νόσων και την προαγωγή της καλής υγείας** και
4. Ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων και απόδειξη της αξίας τους για τη βελτίωση της ετοιμότητας και του συντονισμού σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, **με στόχο την προστασία των πολιτών από διασυνοριακές απειλές υγείας**.

Η στρατηγική του τομέα υγείας απαντά άμεσα και στις τέσσερις προτεραιότητες του τρίτου Πολυετούς Προγράμματος Δράσης της ΕΕ με τίτλο «Υγεία για την ανάπτυξη». Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη και τους τύπους των Δράσεων που προωθούνται ανά Ειδικό Στόχο όπως αυτοί αποτυπώνονται στο Έγγραφο «Πρόταση – Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του Προγράμματος «Υγεία για την ανάπτυξη» του τρίτου πολυετούς προγράμματος δράσης της ΕΕ στον τομέα της υγείας για την περίοδο 2014-2020, προκύπτει η μήτρα συνάφειας της μεθεπόμενης σελίδας, από την οποία αναδεικνύεται μια εκτεταμένη και έντονη διασύνδεση και αλληλοσυμπληρωματικότητα μεταξύ των δύο κειμένων στρατηγικής.

Αναλυτικά, σε οριζόντιο επίπεδο παρατηρείται ότι:

- Εννέα ειδικοί στόχοι (τέσσερις από τον Πυλώνα 1, δύο από τον Πυλώνα 2 και τρεις από τον Πυλώνα 3) της στρατηγικής του τομέα υγείας συμβάλλουν στον ειδικό στόχο «Ανάπτυξη κοινών εργαλείων και μηχανισμών σε

επίπεδο ΕΕ, με στόχο να αντιμετωπιστούν ελλείψεις πόρων, τόσο ανθρώπινων όσο και οικονομικών, και διευκόλυνση της υιοθέτησης της καινοτομίας από τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, ούτως ώστε να υποστηριχθεί η ανάπτυξη καινοτόμων και βιώσιμων συστημάτων υγείας» του 3^{ου} πολυετούς προγράμματος δράσης της ΕΕ «Υγεία για την ανάπτυξη». Ειδικότερα συμβάλλουν στα κάτωθι:

- Προώθηση της καινοτομίας στην υγεία και ανάπτυξη ηλεκτρονικής υγείας
 - Ανάπτυξη αποτελεσματικού μηχανισμού πρόβλεψης και προγραμματισμού για το εργατικό δυναμικό του τομέα της υγείας από πλευράς αριθμών, πεδίου άσκησης του επαγγέλματος και δεξιοτήτων, ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών πρόσληψης και παραμονής στην υπηρεσία και ανάπτυξη ικανοτήτων.
 - Αποτελεσματικές και αποδοτικές επενδύσεις στη δημόσια υγεία και τα συστήματα υγείας μέσω αξιοποίησης αποτελεσμάτων έρευνας .
 - Προώθηση καινοτομίας στην ενημέρωση, την πρόληψη και την έγκαιρη διάγνωση· καινοτομία στη θεραπεία και την περίθαλψη και καινοτομία στην ενεργό γήρανση και την ανεξάρτητη διαβίωση..
 - Προώθηση ενός συστήματος γνώσεων για τον τομέα της υγείας, ώστε να υποστηρίζεται η λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής και της ανάλυσης στοιχείων για την υγεία
- Δέκα ειδικοί στόχοι (τρεις από τον Πυλώνα 1, τρεις από τον Πυλώνα 2 και οι τέσσερις του Πυλώνα 3) της στρατηγικής του τομέα υγείας συμβάλλουν στον ειδικό στόχο «Βελτίωση της πρόσβασης στην ιατρική εμπειρογνωμοσύνη & ενημέρωση για ειδικά θέματα και πέρα από τα εθνικά σύνορα και ανάπτυξη κοινών λύσεων και κατευθυντήριων γραμμών για την βελτίωση της ποιότητας της υγειονομικής περίθαλψης και της ασφάλειας των ασθενών» του 3^{ου} πολυετούς προγράμματος δράσης της ΕΕ «Υγεία για την ανάπτυξη». Ειδικότερα συμβάλλουν στα κάτωθι:
- Αποτελεσματική στήριξη των ασθενών που υποφέρουν από σπάνιες νόσους. Δημιουργία δικτύων αναφοράς, κέντρων πληροφόρησης και μητρώων για τις σπάνιες νόσους
 - Ενίσχυση της συνεργασίας για την ασφάλεια των ασθενών και την ποιότητα της περίθαλψης, υποστήριξη των δράσεων ανταλλαγής γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών για την περίθαλψη των πασχόντων από χρόνιες νόσους
 - Προώθηση ενός συστήματος γνώσεων για τον τομέα της υγείας, ώστε να υποστηρίζεται η λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής και της ανάλυσης στοιχείων για την υγεία
- Πέντε ειδικοί στόχοι (οι τέσσερις του Πυλώνα 2 και ένας από τον Πυλώνα 3) της στρατηγικής του τομέα υγείας συμβάλλουν στον στόχο «Εντοπισμός, διάδοση & προώθηση της υιοθέτησης επικυρωμένων βέλτιστων πρακτικών για οικονομικά αποδοτικά μέτρα πρόληψης, μέσω της αντιμετώπισης των κρίσιμων παραγόντων κινδύνου και συγκεκριμένα του καπνίσματος, της κατάχρησης οινόπνευματος & της παχυσαρκίας, όπως και του HIV/AIDS, με εστίαση στη διασυνοριακή διάσταση, με στόχο την πρόληψη των νόσων & την προαγωγή της καλής υγείας» του 3^{ου} πολυετούς προγράμματος δράσης της ΕΕ «Υγεία για την ανάπτυξη». Ειδικότερα συμβάλλουν στα κάτωθι:
- Ανάλυση ενεργειών για τη δημιουργία πανευρωπαϊκών δικτύων και συμπράξεων όπου θα συμμετέχει ευρύ φάσμα παραγόντων σε δράσεις επικοινωνιακής προβολής, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για θέματα βασικής σημασίας για την υγεία όπως η πρόληψη του καπνίσματος, η κατάχρηση οινόπνευματος, η αντιμετώπιση της παχυσαρκίας κα
 - Συνεργασία και δικτύωση για την πρόληψη και τη βελτίωση της αντίδρασης στις χρόνιες νόσους, συμπεριλαμβανομένου του καρκίνου, μέσω της ανταλλαγής γνώσεων και ορθών πρακτικών και της ανάπτυξης κοινών δραστηριοτήτων στον τομέα της πρόληψης. Στήριξη του προσυμπτωματικού ελέγχου, στήριξη της πρόληψης ειδικά εκεί που παρατηρούνται ανισότητες.
- Τέσσερις ειδικοί στόχοι (δύο από τον Πυλώνα 1 και δύο από τον Πυλώνα 2) της στρατηγικής του τομέα υγείας συμβάλλουν στον στόχο «Ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων και απόδειξη της αξίας τους για τη βελτίωση της

ετοιμότητας και του συντονισμού σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα» του 3^{ου} πολυετούς προγράμματος δράσης της ΕΕ «Υγεία για την ανάπτυξη».. Ειδικότερα συμβάλλουν στα κάτωθι:

- Δημιουργία κοινών στοιχείων για γενικό και ειδικό σχεδιασμό ετοιμότητας π.χ. για την αντιμετώπιση πανδημιών
- Ανάπτυξη σχεδίων προγραμματισμού σε θέματα ετοιμότητας και αντιμετώπισης, συντονισμός της λήψης μέτρων για τη δημόσια υγεία, κοινές προσεγγίσεις στον τομέα του εμβολιασμού, ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για προστατευτικά μέτρα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για θέματα ενημέρωσης, κατάρτιση οδηγών ορθής πρακτικής· ανάπτυξη νέου μηχανισμού για την από κοινού λήψη ιατρικών αντιμέτρων· ανάπτυξη κοινών στρατηγικών επικοινωνίας..
- Δράσεις που απαιτούνται ή συμβάλλουν στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τις μεταδοτικές νόσους και τις άλλες απειλές κατά της υγείας, περιλαμβανομένων όσων προκαλούνται από βιολογικά και χημικά συμβάντα, καθώς και από την περιβαλλοντική και κλιματική αλλαγή

Σε κατακόρυφο επίπεδο προκύπτουν οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Ο στρατηγικός στόχος «Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία» απαντάται σε όλους τους στόχους του προγράμματος «Υγείας για την Ανάπτυξη»
- Οι στρατηγικοί στόχοι του τομέα υγείας που αφορούν στη βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος και στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού απαντώνται στους τρεις από τους τέσσερις στόχους του προγράμματος «Υγείας για την Ανάπτυξη»
- Ομοίως οι ειδικοί στόχοι αναφορικά με την «βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών» και με την «αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ» διαπνέουν τρεις από τους τέσσερις στόχους του Ευρωπαϊκού προγράμματος
- Οι υπόλοιποι ειδικοί στόχοι συμβάλλουν σε έναν ή δύο στόχους του Προγράμματος «Υγεία για την Ανάπτυξη».

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας					Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσπές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας , προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
«Υγεία για την ανάπτυξη» του τρίτου πολυετούς προγράμματος δράσης στην ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 – στόχοι															
1	Ανάπτυξη κοινών εργαλείων και μηχανισμών σε επίπεδο ΕΕ, με στόχο να αντιμετωπιστούν ελλείψεις πόρων, τόσο ανθρώπινων όσο και οικονομικών, και διευκόλυνση της υιοθέτησης της καινοτομίας από τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, ούτως ώστε να υποστηριχθεί η ανάπτυξη καινοτόμων και βιώσιμων συστημάτων υγείας	√	√	√	√				√		√		√	√	√
2	Βελτίωση της πρόσβασης στην ιατρική εμπειρογνομosύνη & ενημέρωση για ειδικά θέματα και πέρα από τα εθνικά σύνορα και ανάπτυξη κοινών λύσεων και κατευθυντήριων γραμμών για την βελτίωση της ποιότητας της υγειονομικής περίθαλψης και της ασφάλειας των ασθενών		√	√			√	√	√	√		√	√	√	√

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας					Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσπές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
3	Εντοπισμός, διάδοση & προώθηση της υιοθέτησης επικυρωμένων βέλτιστων πρακτικών για οικονομικώς αποδοτικά μέτρα πρόληψης, μέσω της αντιμετώπισης των κρίσιμων παραγόντων κινδύνου και συγκεκριμένα του καπνίσματος, της κατάχρησης οινόπνευματος & της παχυσαρκίας, όπως και του HIV/AIDS, με εστίαση στη διασυννοριακή διάσταση, με στόχο την πρόληψη των νόσων & την προαγωγή της καλής υγείας						✓	✓	✓	✓					✓
4	Ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων και απόδειξη της αξίας τους για τη βελτίωση της ετοιμότητας και του συντονισμού σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα	✓					✓	✓	✓						

1.1.4 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με τις προτεραιότητες του Κειμένου θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προχωρήσει, από τις 13/11/2012 στην κατάθεση των βασικών θέσεων των υπηρεσιών της προκειμένου να διευκολύνει τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη της Σύμβασης Εταιρικής Σχέσης Ε.Ε. - Ελλάδα και τη χρηματοδότηση Προγραμμάτων για την περίοδο 2014-2020 ("Position of the European Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in Greece for the period 2014-2020").

Σύμφωνα με τις θέσεις των Υπηρεσιών της ΕΕ προτεραιότητα για χρηματοδότηση αποτελούν ενέργειες στο πλαίσιο των ακόλουθων στόχων:

1. Διαμόρφωση ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για τις επενδύσεις
2. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας μέσω της βελτίωσης της απασχόλησης, της ενεργού ένταξης και ανάπτυξης πολιτικών εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο αυτού του στόχου η Επιτροπή θέτει τις ακόλουθες επιμέρους προτεραιότητες:

- i. Βελτίωση της ένταξης των νέων ανέργων στην αγορά εργασίας, μέσω βελτιωμένων και καινοτόμων πολιτικών ενεργοποίησης
- ii. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας των πολιτικών ενεργοποίησης για τους ανέργους
- iii. Βελτίωση της ενεργούς και υγιούς γήρανσης.

Σύμφωνα με τις θέσεις της ΕΕ, το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας των απόμων μεγαλύτερης ηλικίας, που παρατηρείται σήμερα στην Ελλάδα, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής ενεργού γήρανσης. Η αναγκαιότητα αυτή καθίσταται ακόμα πιο εμφανής αν ληφθούν υπόψη και οι δημογραφικές εξελίξεις.

Οι δημογραφικές εξελίξεις, μαζί με την οικονομική κρίση έχουν αναδείξει τη σημασία **ύπαρξης αποτελεσματικών συστημάτων για τη δημόσια υγεία**. Η εφαρμογή μιας συνεκτικής στρατηγικής, η οποία βασίζεται σε σαφώς καθορισμένους στόχους σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, σε συνδυασμό με **την αναβάθμιση και προσαρμογή των δεξιοτήτων του προσωπικού που εργάζεται στον τομέα της υγείας** θα πρέπει να υποστηριχθεί. **Όπου απαιτείται, οι υφιστάμενες υποδομές υγείας και κοινωνικής πρόνοιας θα εκσυγχρονιστούν και η οργάνωσή τους θα βελτιωθεί προκειμένου να παρέχονται στους πολίτες βελτιωμένες υπηρεσίες.**

- iv. Προώθηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής και των πολιτικών ενεργού ένταξης
- v. Βελτίωση της ποιότητας της Δια Βίου Μάθησης και της σχέσης της εκπαίδευσης/ κατάρτισης με την αγορά εργασίας
- vi. Προώθηση της κοινωνικής συνοχής και **καταπολέμηση της φτώχειας**.

Πέρα από τις πτυχές που συνδέονται άμεσα με την ενεργητική ένταξη ανέργων και λοιπών αποκλεισμένων στην αγορά εργασίας, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι θα πρέπει να

προωθηθούν η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε αστέγους, υπηρεσίες φροντίδας μεγάλης χρονικής διάρκειας και **μετάβαση από την παροχή φροντίδας σε ιδρύματα (ιδρυματική φροντίδα) σε εναλλακτικούς ποιοτικούς τρόπους παροχής της φροντίδας.**

3. Βιώσιμες υποδομές για την ανάπτυξη και την απασχόληση
4. Φιλική προς το περιβάλλον οικονομία με επάρκεια πόρων για την ανάπτυξη και απασχόληση

5. Διοικητική Μεταρρύθμιση για τη δημιουργία αποτελεσματικής και υπεύθυνης διοίκησης

Στο πλαίσιο αυτού του στόχου η Επιτροπή θέτει τις ακόλουθες επιμέρους προτεραιότητες:

- i. Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση για την αύξηση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της κεντρικής κυβέρνησης και της περιφερειακής και τοπικής διοίκησης
- ii. Η προώθηση και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους **πολίτες στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας (e-health)**.
- iii. Ενίσχυση της ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την κινητοποίηση για τη μεταρρύθμιση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής

Λαμβάνοντας υπόψη την αναπτυξιακή στρατηγική του τομέα υγείας, προκύπτει ότι αυτή συμβάλλει ουσιαστικά στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων για χρηματοδότηση που έχει θέσει η Επιτροπή για την χώρα.

Πιο συγκεκριμένα, 8 από τους 14 ειδικούς στόχους της στρατηγικής του τομέα υγείας εξυπηρετούν την εφαρμογή της προτεραιότητας που αφορά στην «αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας μέσω της βελτίωσης της απασχόλησης, της ενεργού ένταξης και της ανάπτυξης πολιτικών εκπαίδευσης» και 4 την προτεραιότητα για τη διαμόρφωση μιας πιο αποτελεσματικής και υπεύθυνης δημόσιας διοίκησης.

Η προτεραιότητα που αφορά στη διαμόρφωση ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για τις επενδύσεις δεν εξυπηρετείται από κανέναν ειδικό στόχο του τομέα Υγείας (ίσως μόνο εμμέσως από το ειδικό στόχο που αφορά στην εξωστρέφεια του τομέα υγείας και στην ανάπτυξη και προώθηση του τουρισμού υγείας) και αυτό είναι λογικό δεδομένης της άμεσης συσχέτισης της συγκεκριμένης προτεραιότητας με τον τομέα ανάπτυξης, του εμπορίου και της ανταγωνιστικότητας.

Η προτεραιότητα «φιλική προς το περιβάλλον οικονομία με επάρκεια πόρων εξυπηρετείται από τον ειδικό στόχο «βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας ενώ 3 ειδικόι στόχοι του Πυλώνα 1 και 1 Ειδικός στόχος του Πυλώνα 3 εξυπηρετούν την προτεραιότητα στα θέματα διοικητικής μεταρρύθμισης (συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της ευρύτερης αξιοποίησης των ΤΠΕ) με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσίτες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψής και φροντίδας			
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη βεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των εύάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
Κείμενο θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Position Paper) - προτεραιότητες															
1	Διαμόρφωση ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για τις επενδύσεις														
2	Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας μέσω της βελτίωσης της απασχόλησης, της ενεργού ένταξης και ανάπτυξης πολιτικών εκπαίδευσης		✓		✓			✓	✓	✓		✓		✓	✓
3	Βιώσιμες υποδομές για την ανάπτυξη και την απασχόληση														
4	Φιλική προς το περιβάλλον οικονομία με επάρκεια πόρων για την ανάπτυξη και απασχόληση					✓									
5	Διοικητική μεταρρύθμιση για μια αποτελεσματική και υπεύθυνη διοίκηση	✓	✓	✓								✓			

1.1.5 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014 της Ελλάδας αποτελεί το βασικό εργαλείο υλοποίησης της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε εθνικό επίπεδο και περιλαμβάνει τους εθνικούς στόχους, σε σχέση με τους βασικούς στόχους της ΕΕ, αναλύοντας τον τρόπο με τον οποίο η χώρας μας προτίθεται να τους επιτύχει και να ξεπεράσει τα εμπόδια, ώστε να επιστρέψει σε σταθερή αναπτυξιακή τροχιά. Το ΕΠΜ 2011-2014 έχει συνταχθεί σε πλήρη συμφωνία με το «Πρόγραμμα Οικονομικής Στήριξης».

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός για την Ελλάδα του 2020 αποβλέπει «στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».

Στο ΕΠΜ 2011-2014 παρουσιάζονται στο Κεφ. 4 οι εθνικοί στόχοι (όπως αυτοί προέκυψαν από τους 5 κύριους στόχους της ΕΕ) και οι προτεινόμενες τροχιές για την επίτευξή τους.

Οι εθνικοί στόχοι και τα βασικά μέτρα πολιτικής έχουν ως εξής:

- 1) **Στόχος για την απασχόληση:** Το ποσοστό της απασχόληση να φτάσει μέχρι το 2020 στο 70% για τον πληθυσμό μεταξύ 20 και 64.
- 2) **Στόχος για την έρευνα και ανάπτυξη:** το 2% του ΑΕΠ να επενδύεται σε Έρευνα και Τεχνολογία
- 3) **Περιβαλλοντικοί στόχοι:** Συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο κατά 20%. Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 15% ως προς τα προβλεπόμενα επίπεδα για το 2020 μέσω βελτιώσεων στην ενεργειακή αποδοτικότητα. Μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου κατά 4% (σε σχέση με τα επίπεδα του 2005).
- 4) **Στόχος για την παιδεία :** Το ποσοστό ατόμων που εγκαταλείπει πρόωρα το σχολείο θα πρέπει να είναι κάτω από 10% και τουλάχιστον 32% της νέας γενιάς θα πρέπει να έχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- 5) **Στόχος για τη φτώχεια :** 450.000 άτομα λιγότερα σε κίνδυνο φτώχειας

Βασικά Μέτρα Πολιτικής:

- Αύξηση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών προγραμμάτων και καλύτερος συντονισμός μεταξύ υπουργείων, φορέων και τοπικής αυτοδιοίκησης. Βασικές μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση.
 - ο λειτουργική επανεξέταση των κοινωνικών προγραμμάτων
 - ο δημιουργία ενός διυπουργικού σχήματος/δομής για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση πολιτικών που αφορούν στην κοινωνική ένταξη και προστασία.
 - ο Σημαντικές μεταρρυθμίσεις αφορούν στη διαχείριση και στη λειτουργία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Πρόσβαση στην απασχόληση για όλες τις ευπαθείς ομάδες
 - ο Εφαρμογή Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας
 - ο Τοπικά ολοκληρωμένα προγράμματα για την προώθηση στην αγορά εργασίας κοινωνικά ευάλωτων ομάδων
- Κοινωνική προστασία και πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος.
- Διακοπή της διαγενεακής μεταβίβασης της φτώχειας
 - ο Στήριξη των μελών των νοικοκυριών με παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας κυρίως μέσω της προώθησης στην αγορά εργασίας

- ο Διασφάλιση της πρόσβασης σε παιδιά και στις οικογένειες για την κάλυψη των βασικών αναγκών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Περιλαμβάνει και πρόσβαση σε ιατρικές και φαρμακευτικές υπηρεσίες σε ανέργους και σε νοικοκυριά χαμηλής έντασης εργασίας

- Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση των διακρίσεων: Μεταξύ άλλων δράσεων προβλέπονται και:
 - ο Στήριξη των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης από άτομα που αντιμετωπίζουν θέματα ψυχικής υγείας
 - ο Δράσεις για την πρόσβαση σε ιατροκοινωνικές υπηρεσίες των ρομά και άλλων ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.
- Κοινωνική οικονομία και καινοτομία

Με βάση τους στόχους του ΕΠΜ και τις δράσεις που αυτό προωθεί, (οι οποίες παρουσιάστηκαν ανωτέρω), προκύπτει πολύ **μεγάλη άμεση συνάφεια του Πυλώνα 3 της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του Τομέα Υγείας με τον στόχο του ΕΠΜ για την αντιμετώπιση της φτώχειας** και τις δράσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενών, ανέργων, ρομά και άλλων ευπαθών ομάδων. Συγκεκριμένα και οι 4 επιμέρους ειδικοί στόχοι της Αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας για την περίοδο 2014-2020 που εντάσσονται στον Πυλώνα 3 «Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας» εξυπηρετούν πλήρως τον στόχο του ΕΠΜ για την αντιμετώπιση της φτώχειας και των αποτελεσμάτων της.

Στον ίδιο στόχο του ΕΠΜ συμβάλλει επίσης ουσιαστικά ο ειδικός στόχος «Πρώθηση της ψυχικής υγείας» που εντάσσεται στον Πυλώνα 2 της Αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας αφού προωθεί την ίδρυση νέων και την επέκταση Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης.

Επιπλέον των παραπάνω:

- Ο ειδικός στόχος για τη Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας που περιλαμβάνεται στον Πυλώνα 1 συνεισφέρει στην υλοποίηση του στόχου 3 του ΕΠΜ που αφορά στην μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης
- Ο ειδικός στόχος για την αξιοποίηση των προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων που περιλαμβάνεται στον Πυλώνα 2 συνεισφέρει στην υλοποίηση του στόχου 2 του ΕΠΜ.
- Ο ειδικός στόχος για την αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας του Πυλώνα 1 συνεισφέρει στον στόχο για την Εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση αφού αφορά στη συνεχή αναβάθμιση των προσόντων των εργαζομένων στον τομέα

Τέλος:

- οι Ειδικοί στόχοι «Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού» και «Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία» συνεισφέρουν έμμεσα στον στόχο του ΕΠΜ για την αύξηση της απασχόλησης (στόχος 1) και
- οι Ειδικοί στόχοι της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας που περιλαμβάνονται στον Πυλώνα 1 εκτός αυτών που αφορούν στο Ανθρώπινο δυναμικό, την έρευνα και την περιβαλλοντική επίδοση του τομέα, συνεισφέρουν έμμεσα στον συνολικότερο στόχο του ΕΠΜ που είναι η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας και η ανάπτυξη αφού προωθούν συστημικές αλλαγές που μπορούν να καταστήσουν το σύστημα οικονομικά βιώσιμο και λειτουργικά πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό.

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας					Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψής και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμτώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων															
1	Στόχος για την απασχόληση: Το ποσοστό της απασχόληση να φτάσει μέχρι το 2020 στο 70% για τον πληθυσμό μεταξύ 20 και 64.														
2	Στόχος για την έρευνα και ανάπτυξη: το 2% του ΑΕΠ να επενδύεται σε Έρευνα και Τεχνολογία										√				
3	Περιβαλλοντικοί στόχοι: Συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο κατά 20%. Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 15% ως προς τα προβλεπόμενα επίπεδα για το 2020 μέσω βελτιώσεων στην ενεργειακή αποδοτικότητα. Μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου κατά 4% (σε σχέση με τα επίπεδα του 2005).					√									
4	Στόχος για την παιδεία : Το ποσοστό ατόμων που εγκαταλείπει πρόωρα το σχολείο θα πρέπει να είναι κάτω από 10% και τουλάχιστον 32% της νέας γενιάς θα πρέπει να έχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.						√								
5	Στόχος για τη φτώχεια : 450.000 άτομα λιγότερα σε κίνδυνο φτώχειας											√	√	√	√

1.1.6 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους Θεματικούς Στόχους του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006» (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων – ΚΚΔ) προτάσσει ένα κοινό σύνολο βασικών κανόνων για τα παραπάνω ταμεία, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και ο ορισμός 11 Θεματικών Στόχων (ΘΣ) στους οποίους θα πρέπει να εστιαστεί η 5^η προγραμματική περίοδος (2014-2020). Στους επιμέρους Κανονισμούς των Ταμείων, οι Θεματικοί Στόχοι του ΚΚΔ αναλύονται περαιτέρω σε συγκεκριμένες Επενδυτικές Προτεραιότητες για κάθε Ταμείο.

Μέσω του ΚΚΔ και των επιμέρους Κανονισμών των Ταμείων ΕΚΤ και ΕΤΠΑ (1304/2013 και 1301/2013 αντίστοιχα) δίνονται συνοπτικά οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της υποστήριξης που στοχεύει στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής με την αποκατάσταση των κύριων περιφερειακών ανισορροπιών μέσω της στήριξης της αναπτυξιακής και διαρθρωτικής προσαρμογής των περιφερειακών οικονομιών, χρηματοδοτώντας δράσεις σε όλους τους Θεματικούς Στόχους του ΚΚΔ. Μεταξύ άλλων, το ΕΤΠΑ υποστηρίζει επενδύσεις στις κοινωνικές υποδομές, τις υποδομές υγείας και τις εκπαιδευτικές υποδομές.

Το ΕΚΤ προτείνεται να εστιαστεί σε τέσσερις Θεματικούς Στόχους σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- ΘΣ 8: Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
- ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων
- ΘΣ 10: Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
- ΘΣ 11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Η συνάφεια της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας για την περίοδο 2014-2020 με τους Θεματικούς Στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες ανά Θεματικό Στόχο των ταμείων ΕΚΤ και ΕΤΠΑ είναι σημαντική.

Συγκεκριμένα αναδεικνύει την κάθετη και οριζόντια εμβέλεια των επενδυτικών προτεραιοτήτων στους πυλώνες και τους ειδικούς στόχους της στρατηγικής.

Ειδικότερα σε οριζόντιο επίπεδο προκύπτει ότι:

- Ο Θεματικός στόχος 11 «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης» διαπνέει τους έξι ειδικούς στόχους του Πυλώνα 1
- Ο Θεματικός στόχος 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων» διαπνέει πέντε ειδικούς στόχους της στρατηγικής υγείας (4 του Πυλώνα 3 και 1 του Πυλώνα 2, αυτόν που αφορά στην προώθηση της ψυχικής υγείας)
- Ο Θεματικός στόχος 8 «Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας» διαπνέει τους τρεις ειδικούς στόχους του Πυλώνα 2 της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας
- Ο Θεματικός στόχος 2 «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών» διαπνέει δύο ειδικούς στόχους της στρατηγικής υγείας, τον τρίτο του Πυλώνα 1 και τον 2ο του Πυλώνα 3

- Τέλος, από ένα ειδικό στόχο της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας διαπνέουν: ο Θεματικός στόχος 1 «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας», ο Θεματικός στόχος 4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς», ο Θεματικός στόχος 6 «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων» και ο Θεματικός στόχος 10 «Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση».

Σε κάθετο επίπεδο προκύπτει ότι:

- Όλοι οι Ειδικοί Στόχοι της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του τομέα Υγείας εξυπηρετούν κατ' ελάχιστον έναν από τους 11 Θεματικούς Στόχους και μία Επενδυτική προτεραιότητα ανά Θεματικό στόχο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία
- Οι Ειδικοί στόχοι για τον «Ψηφιακό Εκσυγχρονισμό του Συστήματος Υγείας και την προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας στις υπηρεσίες υγείας», για την «αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας», για την «αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας» και για τη «βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας» εξυπηρετούν 2 από τους Θεματικούς Στόχους για τα Διαρθρωτικά Ταμεία όπως φαίνεται και στον Πίνακα/ μήτρα που ακολουθεί:

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προστές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψης και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας , προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμτώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ	
Κανονισμός Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ– Θεματικοί Στόχοι																
1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας										√					
2	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών		√										√			
3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)															
4	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς					√										
5	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων					√										
6	Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων					√										
7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων															

Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψής και φροντίδας			
		Διασφάλιση βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμτώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
8	Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας						√	√	√						
9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων								√		√	√	√	√	
10	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση				√										
11	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	√	√	√	√	√									

1.1.7 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με την 3η εγκύκλιο σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014-2020

Η 3^η Εγκύκλιος για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 όπως διαμορφώθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης περιγράφει την αναπτυξιακή στρατηγική που διέπει το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020.

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο αυτή:

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός για την Ελλάδα του 2020 αποβλέπει «στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφει, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης»

Τα μέτρα και οι μεταρρυθμίσεις που θα πραγματοποιηθούν εντός και εκτός του πλαισίου του ΕΣΠΑ 2014-2020 επιδιώκεται να οδηγήσουν σε: αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων και της απασχόλησης, μείωση της ανεργίας, επαναφορά του κατά κεφαλήν εισοδήματος στα προ της κρίσης επίπεδα, αύξηση της ολικής παραγωγικότητας, μείωση της εξάρτησης της οικονομίας από την εσωτερική κατανάλωση, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του ισοζυγίου εμπορικών συναλλαγών, προστασία/ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητας ζωής στο δομημένο περιβάλλον, **μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και χωρικών ανισοτήτων και άμεσο εκσυγχρονισμό του κράτους με την προώθηση** του συνόλου των απαραίτητων διαρθρωτικών αλλαγών σε όλους τους τομείς

Για την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος της χώρας επιλέγονται στο πλαίσιο της στρατηγικής πέντε χρηματοδοτικές προτεραιότητες με συγκέντρωση των πόρων σε επιλεγμένους θεματικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ) μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
- Κεντρικό ρόλο και σημαντικό μερίδιο στην κατανομή των πόρων και επενδύσεων θα αποκτήσουν παραγωγικοί ανταγωνιστικοί και δυνάμει εξωστρεφείς κλάδοι όπως ο τουρισμός, η γεωργία, η μεταποίηση και οι υπηρεσίες προς επιχειρήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο μπορεί να ενταχθεί και ο **τουρισμός υγείας** που εκτιμάται ότι **θα δημιουργήσει νέα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη χώρα** και στις επιμέρους περιφέρειες.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση
- Αποτελεί υψίστης σημασίας χρηματοδοτική προτεραιότητα, καθώς καλείται να αντιμετωπίσει τις πλέον αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης και της ύφεσης - την ανεργία και την φτώχεια.
- Στο πλαίσιο αυτής της χρηματοδοτικής προτεραιότητας επιδιώκεται μεταξύ άλλων και η **μεταρρύθμιση του τομέα υγείας**. Συγκεκριμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Εγκύκλιο, η μεταρρύθμιση του Τομέα της Υγείας στην Ελλάδα προϋποθέτει την αναδιάρθρωση του υφιστάμενου εθνικού μοντέλου παροχής υπηρεσιών υγείας, προκειμένου να **βελτιωθεί η σχέση κόστους –αποτελέσματος** που χαρακτηρίζει το σημερινό σύστημα. Άμεση προτεραιότητα αποτελούν: Η **βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας** του πρωτοβάθμιου συστήματος φροντίδας και η **διασφάλιση της πρόσβασης σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ατόμων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό**, καθώς και η διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας στους κατοίκους των απομακρυσμένων αγροτικών κοινοτήτων, των αραιοκατοικημένων περιοχών, των ορεινών περιοχών και των μικρών και πολύ μικρών νησιών μέσω της **αξιοποίησης της τηλεϊατρικής**.
- Προστασία του περιβάλλοντος μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον
- Βασική επιδίωξη για την προστασία του περιβάλλοντος είναι η μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με ενίσχυση της Απασχόλησης, αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,

παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, **καθώς και την προστασία της δημόσιας υγείας.**

- Ανάπτυξη εκσυγχρονισμός συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
- Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Υψίστης σημασίας είναι οι παρεμβάσεις στους τομείς της δημιουργίας ενός φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος, στη βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης (έσοδα - δαπάνες) και στην αναβάθμιση των μηχανισμών σχεδιασμού, διαχείρισης, υλοποίησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Το είδος των παρεμβάσεων αφορά παράλληλα την ευρεία χρήση ΤΠΕ στο σύνολο των τομέων που παρατηρείται μειωμένη αποτελεσματικότητα, όπως η απονομή δικαιουσύνης, η διαχείριση των δημόσιων συμβάσεων, η είσπραξη φόρων και εισφορών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, η αναβάθμιση του εξοπλισμού ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση.

Επισημαίνεται ότι στις κύριες χρηματοδοτικές προτεραιότητες της χώρας για την Περίοδο 2014-2020 η Εγκύκλιος 3 αναφέρει όλη τη μεταρρύθμιση του τομέα Υγείας στην προτεραιότητα 2 που όμως αφορά στην ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση και έρχεται να αντιμετωπίσει τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Ο Σύμβουλος αξιολόγησης θεωρεί ότι οι συστημικές παρεμβάσεις που θα εξορθολογήσουν τη σχέση κόστους – αποτελέσματος και θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα, ποιότητα και αποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας εντάσσονται κανονικά στην 5^η χρηματοδοτική προτεραιότητα που αφορά στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και αυτό έχει αποτυπώσει στην σχετική μήτρα συσχέτισης- συνάφειας που παρατίθεται στη συνέχεια.

Η μήτρα συνάφειας – συσχέτισης αναδεικνύει σημαντική κάθετη και οριζόντια εμβέλεια των ειδικών στόχων με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες 2 και 5.

Συγκεκριμένα:

- **Η προτεραιότητα 2 διαχέεται άμεσα σε πέντε Ειδικούς Στόχους της στρατηγικής του τομέα υγείας:** τους 4 του Πυλώνα 3 που αφορά στην μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας και τον Ειδικό Στόχο του Πυλώνα 2 που αφορά στην προώθηση της ψυχικής υγείας. Διαχέεται όμως έμμεσα και στους Ειδικούς στόχους που αφορούν στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και την αύξηση του ενεργού πληθυσμού καθώς και στην βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία, αφού η υγεία των πολιτών αποτελεί προϋπόθεση για την απασχόληση και άρα την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.
- **Η προτεραιότητα 5 βάσει της επισήμανσης του Συμβούλου που διατυπώθηκε ανωτέρω,** διαπερνά πέντε ειδικούς στόχους (τέσσερις από τον Πυλώνα 1 και έναν από τον Πυλώνα 3).
- **Η προτεραιότητα 1 διαπνέει 2 ειδικούς στόχους της στρατηγικής του τομέα υγείας** αυτόν που αφορά στην ανάπτυξη τουρισμού υγείας (Πυλώνας 1) και αυτόν που αφορά στην αξιοποίηση προϊόντων έρευνας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων (Πυλώνας 2) αφού συνδέεται άμεσα με την επένδυση στην καινοτομία (ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με αιχμή την καινοτομία).
- Η προτεραιότητα 3 διαπνέει έναν ειδικό στόχο της στρατηγικής του τομέα υγείας αυτόν που αφορά στη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας
- Η προτεραιότητα 4 αφορά σε υποδομές μεταφορών και διακίνησης και διανομής ενέργειας και φυσικού αερίου και επομένως δεν παρουσιάζει συνάφεια με την στρατηγική του τομέα υγείας.

Όσον αφορά την κάθετη εμβέλεια των χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων για την νέα προγραμματική περίοδο, προκύπτει ότι κάθε ειδικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας ενσωματώνει μία χρηματοδοτική προτεραιότητα.

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας					Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας , προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην αμβλύωση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
3η Εγκύκλιος σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014-2020															
1	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων ιδιαίτερα των ΜΜΕ) μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας						✓				✓				
2	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση							✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
3	Προστασία του περιβάλλοντος μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον					✓									
4	Ανάπτυξη εκσυγχρονισμός συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη														
5	Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	✓	✓	✓	✓										

1.1.8 Συνεκτικότητα της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους στρατηγικούς πυλώνες του κειμένου Health in Action (Υπ. Υγείας)

Η πρωτοβουλία Υγεία σε Δράση (Health in Action) αναπτύχθηκε από το Υπουργείο Υγείας τον Σεπτέμβριο του 2012 για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα υγείας στην Ελλάδα. Σκοπός αυτού του εγχειρήματος είναι η βελτίωση της υγείας των πολιτών και της αποτελεσματικότητας του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Το Υπουργείο Υγείας με την ενεργό υποστήριξη της Ομάδας Δράσης (Task Force) για την Ελλάδα, του Γερμανικού Υπουργείου Υγείας, εμπειρογνομόνων από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ αλλά και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας έχει αναπτύξει ένα συστηματικό, μακροπρόθεσμο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων που διαρθρώνεται σε **εννέα συνολικά** στρατηγικούς πυλώνες.

Οι οκτώ από αυτούς τους Πυλώνες είναι θεματικοί και αφορούν στα:

- **Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια (DRGs):** Προωθείται η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός αξιόπιστου και διαφανούς συστήματος αποζημίωσης των νοσοκομείων βάσει των Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλίων
- **Διοίκηση νοσοκομείων:** Προωθείται ο εξορθολογισμός και η βελτίωση του συστήματος μανάτζμεντ των νοσοκομείων.
- **Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ):** Προωθείται η αναδιοργάνωση του Οργανισμού και η διασφάλιση της χρηματοοικονομικής βιωσιμότητάς του.
- **Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας:** Προωθείται η ανάπτυξη ολοκληρωμένου δικτύου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, με σκοπό τον έλεγχο των ταμειακών ροών και την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού.
- **Τιμολόγηση και αποζημίωση φαρμάκων:** Προωθείται η ανάπτυξη ενός σύγχρονου συστήματος τιμολόγησης και αποζημίωσης φαρμάκων στην βάση των προτύπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Ηλεκτρονική υγεία (ehealth):** Προωθείται η ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης αλλά και η παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας
- **Ανθρώπινοι πόροι του τομέα υγείας:** Προωθείται η διαμόρφωση μεθοδολογίας προγραμματισμού ανθρώπινων πόρων, αξιολόγησης και ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών του ανθρώπινου δυναμικού.
- **Ιατρικός τουρισμός:** Προωθείται η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και απαραίτητων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας στην Ελλάδα.
- Επιπλέον των οκτώ θεματικών Πυλώνων έχει οριστεί και ένας **οριζόντιος Πυλώνας που** αφορά στον τομέα υγείας συνολικά, και καλύπτει μια σειρά μεταρρυθμίσεων αναφορικά με την κατανομή των υπηρεσιών υγείας, τις ανάγκες σε πόρους για υγειονομική περίθαλψη, την προστασία των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της οικονομικής κρίσης, την ανάπτυξη στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, τις πηγές εσόδων του τομέα υγείας (π.χ. φόροι, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, πληρωμές ιδιωτών κλπ) και τον έλεγχο των δαπανών για την υγεία.

Οι ειδικοί στόχοι της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας παρουσιάζουν μεγάλη συνάφεια με τους 9 Πυλώνες Μεταρρύθμισης που προωθεί το Υπουργείο Υγείας στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Health in Action. **Δεδομένου μάλιστα ότι οι μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του Health in Action είναι συστημικές, η συνάφεια είναι εξαιρετικά μεγάλη με τους ειδικούς στόχους του Πυλώνα 1 που αποσκοπεί στο να καταστήσει το Σύστημα Υγείας βιώσιμο, αποτελεσματικό, ποιοτικό και αποδοτικό.**

Πραγματικά, από την εξέταση της μήτρας συνάφειας προκύπτει ότι:

- Οι μεταρρυθμίσεις που προωθεί ο οριζόντιος πυλώνας 9 ενσωματώνονται σε 10 ειδικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας
- Η Βελτίωση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ενσωματώνεται σε επτά Ειδικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας
- Η αναδιοργάνωση του ΕΟΠΥΥ και η διασφάλιση της βιωσιμότητάς του ενσωματώνονται σε τέσσερις ειδικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας και αυτό οφείλεται στην επίδραση που έχει ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του Φορέα στο σύνολο του τομέα υγείας. Ομοίως η προώθηση της ηλεκτρονικής υγείας ενσωματώνεται σε 5 ειδικούς στόχους της στρατηγικής.
- Η προώθηση της εφαρμογής των Κλειστών ενοποιημένων νοσηλίων, η προώθηση της βελτίωσης της διοίκησης των νοσοκομείων και η ανάπτυξη ενός σύγχρονου συστήματος τιμολόγησης και αποζημίωσης φαρμάκων στην βάση των προτύπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενσωματώνονται σε 2 έως 3 ειδικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας.
- Η προώθηση της ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας και η ανάπτυξη και προώθηση του τουρισμού υγείας ενσωματώνονται στους αντίστοιχους ειδικούς στόχους της στρατηγικής.

Όσον αφορά την κάθετη εμβέλεια των πυλώνων της στρατηγικής του τομέα υγείας προκύπτει ότι όλοι οι ειδικοί στόχοι εξυπηρετούν τις προωθούμενες μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Health in Action με εξαίρεση 2 Ειδικούς στόχους που αφορούν στην βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης του τομέα υγείας και στην αξιοποίηση προϊόντων έρευνας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου. Πρόκειται για 2 σημαντικά μεν θέματα που όμως σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν Βασικούς Πυλώνες Μεταρρύθμισης του τομέα υγείας πολλώ δε μάλλον όταν έχουν άμεση διασύνδεση με άλλους τομείς όπως αυτούς του Περιβάλλοντος και της Έρευνας και Τεχνολογίας αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι:

- Οι Ειδικοί Στόχοι του Πυλώνα 1 που αφορούν στην οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος, στη βελτίωση της σχέσης κόστους – ποιότητας και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του τομέα εξυπηρετούν/ συμβάλλουν στις προωθούμενες μεταρρυθμίσεις σε τουλάχιστον 7 από τους 9 Πυλώνες της Πρωτοβουλίας Health in Action
- Αντίστοιχα οι ειδικοί στόχοι του Πυλώνα 2 εξυπηρετούν/ συμβάλλουν στις προωθούμενες μεταρρυθμίσεις 1 έως 2 Πυλώνων της Πρωτοβουλίας Health in Action ενώ οι ειδικοί στόχοι του Πυλώνα 3 εξυπηρετούν/ συμβάλλουν στις προωθούμενες μεταρρυθμίσεις 1 έως 3 Πυλώνων της Πρωτοβουλίας Health in Action.

		Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας						Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών			Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψής και φροντίδας				
Γενικοί στρατηγικοί στόχοι τομέα Υγείας 2014-2020		Διασφάλιση βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμείωση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ
Health in Action															
1	Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια	✓	✓												
2	Διοίκηση νοσοκομείων	✓	✓												
3	ΕΟΠΥΥ	✓	✓	✓										✓	✓
4	Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας	✓	✓	✓				✓	✓					✓	✓
5	Τιμολόγηση και αποζημίωση φαρμάκων	✓	✓	✓											
6	Ηλεκτρονική υγεία	✓	✓	✓									✓		
7	Ανθρώπινοι Πόροι τομέα Υγείας\				✓										
8	Ιατρικός τουρισμός						✓								
9	Πόροι για υγειονομική περιθαλψη, κατανομή υπηρεσιών υγείας, κάλυψη ευάλωτων ομάδων, καταπολέμηση της διαφθοράς, πηγές εσόδων, έλεγχος δαπανών υγείας	✓	✓		✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓

1.2 Συνοχή του Αναπτυξιακού Προγράμματος

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται η αποτίμηση της εσωτερικής και εξωτερικής συνοχής της στρατηγικής του Αναπτυξιακού Προγράμματος του τομέα υγείας, μέσω της αξιολόγησης του συστήματος των Πυλώνων και στρατηγικών στόχων του Προγράμματος ως προς τη μεταξύ τους συνέργεια (εσωτερική συνοχή) αλλά και τη συνάφειά τους με άλλα σχετικά μέσα και εργαλεία (εξωτερική συνάφεια).

1.2.1 Συνέργεια και συμπληρωματικότητα των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος (εσωτερική συνοχή)

Στην παρούσα παράγραφο αξιολογείται η εσωτερική συνοχή του Προγράμματος. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται με τη χρήση του εργαλείου της Μήτρας Συνάφειας, όπου αποτυπώνεται η εσωτερική συσχέτιση των στόχων της αξιολογούμενης στρατηγικής μεταξύ τους, μέσω της ταυτόχρονης απεικόνισης των Πυλώνων της στρατηγικής και των στρατηγικών στόχων τους τόσο στις γραμμές όσο και τις στήλες της Μήτρας.

Επιπλέον της συσχέτισης μεταξύ των στρατηγικών στόχων του προγράμματος, στη Μήτρα αποτυπώνεται και η συμβολή των δράσεων κάθε στόχου στους υπόλοιπους στρατηγικούς στόχους, σημειώνοντας (κατά παραδοχή) την κατεύθυνση της συμβολής από τις στήλες προς τις γραμμές τις μήτρας. Έτσι, εξετάζοντας κάθε γραμμή της Μήτρας βλέπουμε ποιοι άλλοι στόχοι συμβάλλουν στο στόχο της εξεταζόμενης γραμμής, ενώ εξετάζοντας κάθε στήλη της Μήτρας, βλέπουμε σε ποιους άλλους στόχους συμβάλλει ο στόχος της εξεταζόμενης στήλης.

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΥΛΩΝΑΣ 1						ΠΥΛΩΝΑΣ 2				ΠΥΛΩΝΑΣ 3				
		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	
Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας	1.1: Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας		↙	↙	↙		↙		↙	↙	↙		↙			8
	1.2: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	↙		↙	↙		↙				↙	↙	↙			8
	1.3: Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας				↙						↙		↙			3
	1.4: Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας			↙			↙									2
	1.5: Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας		↙	↙	↙								↙			4
	1.6: Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας		↙	↙	↙					↙		↙	↙			6
Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών	2.1: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού		↙							↙	↙	↙	↙	↙	↙	8
	2.2: Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία		↙				↙				↙	↙	↙	↙		6
	2.3: Προώθηση της ψυχικής υγείας		↙		↙			↙				↙	↙	↙	↙	7
	2.4: Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	↙		↙	↙		↙						↙			5
Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας	3.1: Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	↙		↙	↙									↙	↙	5
	3.2: Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας			↙	↙							↙				3
	3.3: Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων		↙	↙	↙							↙	↙			5
	3.4: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ		↙					↙	↙	↙	↙	↙	↙	↙		8
		3	8	9	10	0	5	2	3	3	7	8	12	6	2	78

Τα κυριότερα συμπεράσματα που εξάγονται βάσει της παραπάνω μήτρας εσωτερικής συνάφειας είναι τα εξής:

- Η εξειδίκευση της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας σε πυλώνες και στρατηγικούς στόχους παρουσιάζει γενικά μεγάλο βαθμό συνεκτικότητας, καθώς σε κάθε στρατηγικό στόχο συμβάλλουν με αρκετά ισομερή κατανομή όλοι οι υπόλοιποι στόχοι (αθροίσματα γραμμών), αναδεικνύοντας έτσι τη συμπληρωματικότητα των πυλώνων στρατηγικής στη σύνθεση της ενιαίας στρατηγικής του προγράμματος.
- Η συνάφεια και οι δυναμικές συνέργειες μεταξύ των στρατηγικών στόχων εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στην κατεύθυνση της συμβολής προς τους στρατηγικούς στόχους 1.1: Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας, 1.2: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, 2.1: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού και 3.4: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ (με μέγιστο οριζόντιο άθροισμα συμβολής), γεγονός που είναι απόλυτα σύμφωνο με το όραμα της στρατηγικής του τομέα υγείας που είναι η «Βελτίωση της υγείας του πληθυσμού και μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα του εθνικού συστήματος υγείας για τις επόμενες γενεές».
- Οι στρατηγικοί στόχοι 1.3: Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας, 1.4: Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας και 3.2: Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, ορθά δεν αποτελούν οι ίδιοι άμεσο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της στρατηγικής (παρουσιάζουν ελάχιστα οριζόντια αθροίσματα συμβολής) αλλά ο ρόλος τους έγκειται κυρίως στο να συμβάλλουν στην επίτευξη των υπόλοιπων στρατηγικών στόχων και αποτελεσμάτων (παρουσιάζουν μέγιστα κατακόρυφα αθροίσματα συμβολής).
- Το γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένοι στόχοι που φαίνεται να μην συνεισφέρουν σε μεγάλο βαθμό στην επίτευξη των υπόλοιπων στόχων της στρατηγικής (ελάχιστα κατακόρυφα αθροίσματα), όπως είναι οι στόχοι 1.5: Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας, 2.1: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού και 3.4: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ, είναι επίσης λογικό, καθώς οι στόχοι αυτοί είτε αποτελούν το τελικό επιδιωκόμενο αποτέλεσμα στο οποίο θα πρέπει να συμβάλλει το σύνολο της στρατηγικής (στόχοι 2.1 και 3.4), είτε αποτελούν στόχους που απορρέουν από ευρωπαϊκές και εθνικές κατευθύνσεις που συμβάλλουν στη στρατηγική άλλων τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (στόχος 1.5), όπως αναδεικνύεται και στην εξέταση της εξωτερικής συνοχής του προγράμματος (παρ. 1.2.2).

1.2.2 Συσχέτιση των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος με τους στόχους άλλων μέσων και εργαλείων (εξωτερική συνοχή)

Η εξωτερική συνοχή της στρατηγικής του τομέα της υγείας εξετάζεται μέσω της εκτίμησης της συνάφειάς της με τις τομεακές και περιφερειακές στρατηγικές που προτείνονται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, τα οποία υποβλήθηκαν επίσημα από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Ιουλίου 2014¹.

Στην παρούσα παράγραφο, αρχικά καταγράφεται η συσχέτιση των στρατηγικών στόχων του τομέα της υγείας με τα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας περιόδου, ενώ στη συνέχεια καταγράφεται και αποτιμάται η ενσωμάτωση των δράσεων του τομέα της υγείας στα κείμενα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, όπως αυτά υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Ιουλίου 2014.

1.2.2.1 Συσχέτιση των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος με τα ΤΕΠ και ΠΕΠ

Στην ακόλουθη μήτρα συνάφειας αποτυπώνεται η συσχέτιση της στρατηγικής του τομέα υγείας (πυλώνες & στρατηγικοί στόχοι / γραμμές μήτρας) με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ της νέας περιόδου (στήλες μήτρας).

¹ Επί των κειμένων των Προγραμμάτων αυτών θα υπάρξουν παρατηρήσεις από την Επιτροπή με στόχο την ενσωμάτωσή τους και την οριστικοποίηση των Προγραμμάτων

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΠ ΑΝΕΚ	ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ	ΕΠ ΜΔΤ	ΠΕΠ
Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας	1.1: Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας				√	
	1.2: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών				√	
	1.3: Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας				√	
	1.4: Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας				√	
	1.5: Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας		√			
	1.6: Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας				√	
Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών	2.1: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού			√		
	2.2: Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία			√		
	2.3: Προώθηση της ψυχικής υγείας					√
	2.4: Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	√				
Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας	3.1: Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας					√
	3.2: Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας				√	
	3.3: Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων					√
	3.4: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ					√

όπου

ΕΠ ANEK:	ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»
ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ:	ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ:	ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
ΕΠ ΜΔΤ:	ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»
ΠΕΠ:	Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Σημειώνεται ότι μεταξύ των εξεταζόμενων ΕΠ δεν εμφανίζονται τα «Αγροτική Ανάπτυξη» και «Θάλασσα και Αλιεία», καθώς δεν παρουσιάζουν συνάφεια με το αναπτυξιακό πρόγραμμα του τομέα της υγείας, αλλά ούτε και το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια», καθώς το τελευταίο χρηματοδοτεί υποστηρικτικές δράσεις όλων των υπολοίπων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και επομένως μπορεί δυνητικά να χρηματοδοτήσει υποστηρικτικές δράσεις και για τον τομέα της υγείας.

Τα κυριότερα συμπεράσματα που εξάγονται βάσει της μήτρας εξωτερικής συνάφειας της στρατηγικής του τομέα της υγείας με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, είναι τα εξής:

- Η στρατηγική του τομέα υγείας 2014-2020 τεκμηριώνει το ρόλο και τη σπουδαιότητά της ως μέρος του ευρύτερου δικτύου εθνικών στρατηγικών και παρεμβάσεων στις οποίες συμβάλλει και από τις οποίες επηρεάζεται.
- Το σύνολο των στρατηγικών στόχων του τομέα υγείας και επομένως και των προγραμματιζόμενων σε αυτούς δράσεων σχετίζεται μονοσήμαντα είτε με κάποιο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είτε με τα ΠΕΠ.
- Μεγαλύτερη συγκέντρωση εντοπίζεται στη συσχέτιση με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, καθώς με το μεν πρώτο σχετίζονται όλες οι προγραμματιζόμενες συστημικές δράσεις ενδυνάμωσης του τομέα, στα δε ΠΕΠ κατανέμονται σε περιφερειακή διάσταση οι κυριότερες δράσεις παροχής υπηρεσιών του τομέα σε ομάδες ωφελουμένων.

Η εξωτερική συνοχή της στρατηγικής του προγράμματος με τα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της 5^{ης} προγραμματικής περιόδου, πέραν της συμβολής της σε και της επιρροής της από αυτά, καταδεικνύει ταυτόχρονα και τις δυνατότητες χρηματοδότησης των προγραμματιζόμενων δράσεων του τομέα της υγείας, μέσω της ένταξής τους στα συναφή με τον αντίστοιχο στρατηγικό στόχο Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Για το σκοπό αυτό, πέραν της γενικής (άμεσης και έμμεσης) συσχέτισης της στρατηγικής του τομέα υγείας με τους Θεματικούς Στόχους του ΚΚΔ που εξετάστηκε στην παράγραφο 1.1.6, στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι συγκεκριμένες Επενδυτικές Προτεραιότητες των Ταμείων, στις οποίες αντιστοιχούν οι προγραμματιζόμενες για την περίοδο 2014-2020 δράσεις του τομέα της υγείας, ανά στρατηγικό στόχο, και οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την ένταξη των δράσεων του τομέα υγείας στο σχεδιασμό των Αξόνων Προτεραιότητας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων υποδοχής:

Συσχέτιση Στρατηγικών Στόχων του Τομέα Υγείας με Θεματικούς Στόχους, Ταμεία και Επενδυτικές Προτεραιότητες

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Πυλώνας 1: Επένδυση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας	1.1: Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	ΕΚΤ	11a: Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση
	1.2: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	ΕΚΤ	11a: Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση
	1.3: Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	2: Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	2c: Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία
	1.4: Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	ΕΚΤ	11b: Ανάπτυξη ικανοτήτων για όλους τους φορείς που παρέχουν εκπαίδευση, διά βίου μάθηση, κατάρτιση και απασχόληση καθώς και κοινωνικές πολιτικές, μεταξύ άλλων μέσω τομεακών και εδαφικών συμφώνων για κινητοποίηση υπέρ των μεταρρυθμίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
	1.5: Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς 6: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης 6a: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
	1.6: Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	ΕΚΤ	11a: Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Πυλώνας 2: Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο/ στην υγεία των πολιτών	2.1: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	8: Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας	EKT	8f: Ενεργός και υγιής γήρανση
	2.2: Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	8: Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας	EKT	8f: Ενεργός και υγιής γήρανση
	2.3: Προώθηση της ψυχικής υγείας	9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	EKT	9e: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
	2.4: Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	1: Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	ΕΤΠΑ	1b: Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας – Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας	3.1: Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	ΕΤΠΑ	9a: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας
	3.2: Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	2: Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	2c: Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία
	3.3: Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	ΕΚΤ	9d: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος
	3.4: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ	9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	ΕΚΤ	9d: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος

1.2.2.2 Ενσωμάτωση δράσεων υγείας στα σχέδια Τομεακών και Περιφερειακών ΕΠ

Η παρούσα ενότητα αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο η Αναπτυξιακή Στρατηγική του τομέα Υγείας έχει αποτυπωθεί στα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που υποβλήθηκαν επίσημα από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Ιουλίου 2014.

Η αξιολόγηση αποτυπώνεται σε συνέχεια του πίνακα που ακολουθεί, ο οποίος αφορά τα ΠΕΠ και για κάθε ένα από αυτά παρουσιάζει:

- τους Άξονες Προτεραιότητας κάθε ΕΠ Προγράμματος
- Τις επενδυτικές προτεραιότητες που αντιστοιχούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας και αφορούν στον τομέα υγείας (αποκλειστικά ή σε συνδυασμό με κοινωνική πρόνοια) και στους Ειδικούς Στόχους ανά Επενδυτική Προτεραιότητα
- Τις κατηγορίες Δράσεων του τομέα υγείας ανά Ειδικό Στόχο
- Τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος ανά ειδικό στόχο που σχετίζεται με τον τομέα υγείας.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΠ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
1	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΠ10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών και Υποδομών Υγείας	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9.α: Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ9.α.1: Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων Υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	Στην παρούσα Ε.Π. προβλέπονται δράσεις συμπλήρωσης και βελτίωσης των κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας (υποδομές αΐθριας και βΐθριας υγείας, της ψυχικής υγείας και της πρόνοιας) και της κοινωνικής φροντίδας (παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, ειδικές υποδομές εξυπηρέτησης ευάλωτων ομάδων κ.λπ.) καθώς και σε υποδομές που αποσκοπούν στην κάλυψη αναγκών ειδικών ομάδων πληθυσμού της Περιφέρειας με έμφαση σε ανοιχτές δομές για πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο. Περιλαμβάνονται κτιριακές και υλικοτεχνικές υποδομές στις παραπάνω κατηγορίες κοινωνικών και λοιπών υποδομών. Οι παρεμβάσεις θα στοχοθετούνται με τη λογική διαμόρφωσης ενός συνεκτικού περιφερειακού δικτύου κοινωνικών υποδομών της Αττικής στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της κοινωνικής φροντίδας, το οποίο θα αντιμετωπίζει ιεραρχημένα την ποιοτική και χωρική κατανομή των επιμέρους κατηγοριών των ευπαθών ομάδων της Περιφέρειας, με βάση τα αποτελέσματα των «χαρτών φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού», ώστε να αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά και στοχευμένα η αυξημένη ζήτηση παροχής αντίστοιχων υπηρεσιών σε περιοχές με αυξημένα προβλήματα. Μέσω της αναβάθμισης των κοινωνικών υποδομών στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της κοινωνικής φροντίδας, επιδιώκεται η ευρύτερη αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και η αστική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων περιοχών της Αττικής. Με στόχο τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, θα αξιοποιηθεί το εργαλείο της Ο.Χ.Ε., στο πλαίσιο των κριτηρίων που έχουν τεθεί και θα εξειδικευθούν αρμοδίως. <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> Κάτοικοι και Επισκέπτες της Περιφέρειας <u>Ωφελούμενοι των επιμέρους κατηγοριών των Ευπαθών Ομάδων:</u> Ειδικές Ομάδες του Πληθυσμού της Περιφέρειας, και ιδίως, Μετανάστες, Πρόσφυγες και Αιτούντες άσυλο και Παλιννοστούντες <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> Υπουργεία Εργασίας, Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι από αυτά Φορείς, Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι, ΜΚΟ	Αποτελέσματα: Πρόσθετος πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές
		ΑΠ9: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής	ΕΠ9.ιγ: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	9.ιγ.1 Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας	<u>Ενδεικτικές Δράσεις:</u> • Ανάπτυξη Περιφερειακού Δικτύου Κοινωνικών Δομών Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας (κέντρα διαμεσολάβησης, κοινωνικά παντοπωλεία, υπνωτήρια, κοινωνικά φαρμακεία και ιατρεία, τράπεζες χρόνου, κλπ) και παροχής συνοδευτικών υπηρεσιών ενδυνάμωσης (για το σύνολο των ευπαθών, ομάδων του Πληθυσμού της Περιφέρειας) • Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων • Δράσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης προσωπικού που απασχολούνται σε δομές / υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας • Δράσεις αποιδρυματοποίησης παιδιών <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> Το σύνολο των Ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (ήτοι, Ευάλωτες Ειδικές και Λοιπές Ομάδες του Πληθυσμού της Περιφέρειας). <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι, Τοπικές Συμπράξεις, ΜΚΟ	Αποτελέσματα: Άτομα ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων οικονομικά μη ενεργοί που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	
		ΕΣ9.α.3 Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας.		ΕΣ9.α.3 Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας.	<u>Ενδεικτικές Δράσεις:</u> • Ανάπτυξη Δικτύου προστασίας υγείας του πληθυσμού στην Αττική (health safety net) • Αξιοποίηση – συμπλήρωση της λειτουργίας του Περιφερειακού Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας για την συμπληρωματική παροχή υπηρεσιών υγείας και φροντίδας και σε άλλες κατηγορίες ευπαθών ομάδων (παιδιά, ηλικιωμένοι, ανασφάλιστοι κ.λπ.) • Προώθηση της διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε νοσοκομεία της Αττικής • Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας μέσω πρωτοβάθμιας φροντίδας και ιατρικών εξετάσεων των πολιτών της Περιφέρειας και, ιδίως εκείνων που δεν έχουν ασφαλιστική κάλυψη (λόγω μακροχρόνιας ανεργίας) και διαβιούν λόγω χαμηλού εισοδήματος κάτω των ορίων της φτώχειας. • Εφαρμογή οργανωμένων προγραμμάτων προαγωγής υγείας και προσυμπτωματικού ελέγχου σε ευπαθείς ομάδες. • Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης • Δημιουργία Ικανοτήτων (Capacity Building) στα στελέχη πεδίου που παρέχουν υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες σε τοπική κλίμακα. <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> Το σύνολο των Ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (ήτοι, Ευάλωτες Ειδικές και Λοιπές Ομάδες του Πληθυσμού της Περιφέρειας). <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> Υπ. Υγείας, Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι, Τοπικές Συμπράξεις, ΜΚΟ.	Αποτελέσματα: Μειονεκτούντες οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				<p>ΕΠ9.ν: «Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση»</p>	<p>9.ν.1 Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων</p>	<p><u>Ενδεικτικές Δράσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (τύπου start – up). • Δράσεις κινητοποίησης μηχανισμών κοινωνικής δικτύωσης και δικτύωσης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας. • Ανάπτυξη Θερμοκοιτίδων Κοινωνικών Επιχειρήσεων. • Διάγνωση αναγκών σε τομείς ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας για την ανάπτυξη νέων Κοι.Σ.Π.Ε. ή/και για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων υφιστάμενων Κοι.Σ.Π.Ε. • Στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters). • Αξιοποίηση πρότυπων εργαλείων, εφαρμογών και συστημάτων κοινωνικής φροντίδας και κοινωνικής ένταξης (e-inclusion), παροχή νέου τύπου υπηρεσιών και ανάπτυξη πιλοτικών δράσεων κοινωνικής καινοτομίας. • Ανάπτυξη «Περιφερειακού Μηχανισμού Κοινωνικής Οικονομίας». • Δικτύωση Κοινωνικών Φορέων, Κοινωνικών Επιχειρήσεων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την προαγωγή, προώθηση και δρομολόγηση πρωτοβουλιών ανάπτυξης «αναγνωρίσιμων πόλων» Κοινωνικής Οικονομίας στην Περιφέρεια Αττικής. • Διάχυση και μεταφορά καλών πρακτικών στην κοινωνική οικονομία: εμπλουτισμός των παραδοσιακών κοινωνικών υπηρεσιών με σύγχρονα μοντέλα κοινωνικής ανάπτυξης. • Διάγνωση αναγκών και ενίσχυση των ικανοτήτων επαγγελματικής ένταξης ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες μέσω της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. • Δικτύωση ατόμων και δημιουργία πιλοτικών ομάδων για τη ζύμωση, την ωρίμανση και την προετοιμασία μιας κοινωνικής επιχείρησης. • Προετοιμασία και υποστήριξη της «μετάβασης» των εν δυνάμει «κοινωνικών επιχειρηματιών» από την ατομικότητα στην συλλογικότητα, την επαγγελματική δοκιμή και διευθέτηση, την επαγγελματική και κοινωνική κατάρτιση, την ανάπτυξη κοινωνικών ικανοτήτων, την προετοιμασία για την απόκτηση ικανοτήτων αυτοσυντήρησης, την επαγγελματική κατάρτιση σε προστατευόμενα εργαστήρια και στην ελεύθερη αγορά / αναπτυξιακούς χώρους τοποθέτησης, την παροχή υποστήριξης για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία κ.ο.κ. • Συστήματα, εργαλεία και παρεμβάσεις ενίσχυσης και υποστήριξης της δημιουργίας νέων και αναδιάρθρωσης της λειτουργίας των υφιστάμενων Κοι.Σ.Π.Ε.. • Ανάδειξη, προβολή και κοινωνική καταξίωση του θεσμού των Κοι.Σ.Π.Ε. <p><u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> Το σύνολο των Ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (ήτοι, Ευάλωτες Ειδικές και Λοιπές Ομάδες του Πληθυσμού της Περιφέρειας).</p> <p><u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι, Τοπικές Συμπράξεις, ΜΚΟ.</p> <p><i>Η προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μπορεί να συνδυασθεί με «κοινά» σχέδια απασχόλησης και επιχειρηματικότητας με λειτουργικό ή χωρικό προσανατολισμό. Στην περίπτωση αυτή, οι παρεμβάσεις είναι δυνατόν να ενταχθούν σε Ο.Χ.Ε. σε συνδυασμό με λοιπές δράσεις επιχειρηματικότητας σε τοπική κλίμακα, αναδεικνύοντας την κοινωνική διάσταση της καινοτομίας και την ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου.</i></p>	<p>Αποτελέσματα: Μειονεκτούντες συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης</p>

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΑΠ4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΘΣ4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΠ 4.α.1: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	ΕΣ4α.1Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές	<p>Προκειμένου η ΠΚΜ να συμβάλει στη επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να προωθήσει τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών ρύπων με απώτερο στόχο την ποιότητα του περιβάλλοντος και της ζωής των πολιτών υιοθέτησε στο πλαίσιο του παρόντος Ε.Π. τον ΕΣ-4γ1 «Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές». Μέσω της αξιοποίησης των πόρων του ΕΤΠΑ θα επιδιωχθούν δράσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση των δημοσίων κτιρίων, εφαρμογές κριτηρίων βιοκλιματικού σχεδιασμού σε νέα και υφιστάμενα κτίρια, επεμβάσεις στο κέλυφος, και στα λειτουργικά χαρακτηριστικά του κτιρίου, με προτεραιότητα σε μεγάλα ενεργοβόρα κτίρια όπως: κτίρια σχολείων, γυμναστήρια, κολυμβητήρια κ.α. • Προώθηση έργων επίδειξης • Προώθηση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές • Προώθηση χρήσης άλλων ΑΠΕ, όπως αβαθούς γεωθερμίας χαμηλής ενθαλπίας κ.α. • Προώθηση της ΣΗΘ (π.χ. σε νοσοκομεία). <p>Μέσω της υλοποίησης των δράσεων αυτών αναμένεται αφενός αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ και αφετέρου μείωση των ρύπων και του κόστους λειτουργίας.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u> Στις ομάδες στόχου που επωφελοούνται άμεσα συμπεριλαμβάνονται οι φορείς με σημαντικές κτιριακές και άλλες δημόσιες υποδομές όπως είναι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης, ΝΠΔΔ, σχολεία, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, Νοσοκομεία, φορείς πολιτισμού και αθλητισμού με μεγάλες εγκαταστάσεις κ.α. καθώς και οι κάτοικοι των πόλεων της Π.Κ.Μ.</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:</u> ΟΤΑ, Υπουργεία, ΝΠΔΔ, ΑΕΙ/ΤΕΙ, Πολιτιστικοί Οργανισμοί, Νοσοκομεία κ.α.</p> <p><u>Περιοχή στόχου:</u> Το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας</p>	<p>Αποτελέσματος: Κατανάλωση τελικής ενέργειας (πλην μεταφορών). Εκφρών: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας σε δημόσια κλητήρια</p>
		ΑΠ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ9.α.1: Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων	<p>Η ΠΚΜ διαθέτει ένα εκτεταμένο σύστημα υγείας. Υπάρχουν, όμως, ανάγκες για επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων υγείας, έως ένα βαθμό και για την ολοκλήρωση των έργων που έχουν δρομολογηθεί κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Επίσης, παρατηρούνται ανάγκες την απόκτηση σύγχρονου εξοπλισμού σε υφιστάμενες μονάδες. Πέραν τούτου υπάρχουν ανάγκες για τη δημιουργία νέων υποδομών για ειδικές κατηγορίες ασθενών, αλλά και για την ανάπτυξη υποδομών υγείας σε ειδικές περιοχές του ύπαιθρου χώρου με περιορισμένη προσφορά. Για τους λόγους αυτούς υιοθετήθηκε ο «ΕΣ 9.α.1 Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων». Μέσω των δράσεων του στόχου αναμένεται η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και η πιο ισορροπημένη κατανομή τους. Οι <u>ενδεικτικές δράσεις</u> συμπεριλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών και υποδομών υγείας - Ανάπτυξη Κέντρων Ψυχικής Υγείας σε Τομείς Ψυχικής Υγείας που υστερούν - Υποδομές στέγασης και εκπαίδευσης, χώροι υγιεινής, one stop shops / Κέντρα Κοινότητας με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες για ευπαθείς ομάδες, ρομά, κ.λπ. - Κέντρα φιλοξενίας (π.χ. για αστέγους, ασυνόδευτους ανηλίκους, γυναίκες θύματα βίας κ.α.) - Ανοικτές Δομές Φιλοξενίας για μετανάστες και αιτούντες Άσυλο - Διαμόρφωση κτιρίων για τη στέγαση των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) - Επέκταση και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών (Οικοτροφεία, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ΑΜΕΑ, Ξενώνες και οικοτροφεία παιδιών ή εφήβων ΑΜΕΑ) <p><u>Ομάδες στόχου:</u> ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, ρομά, μετανάστες κ.α.</p> <p><u>Τύποι Δικαιούχων:</u> ΟΤΑ, ΔΥΠΕ, Υπουργεία και εποπτευόμενοι φορείς, Μονάδες υγείας, ειδικές μονάδες νοσηλείας, κέντρα ψυχικής υγείας, δημοτικά και κοινωνικά ιατρεία, κέντρα αποκατάστασης</p>	<p>Αποτελέσματος: Πρόσθετη δυναμικότητα που προκύπτει από βελτιωμένες υποδομές υγείας</p>

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				ΕΠ9c: Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	ΕΣ9.σ.1: Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας	<p>Οι κοινωνικές επιχειρήσεις, κινούμενες στον τρίτο τομέα της οικονομίας, δύνανται να προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες σε μία σειρά από τομείς όπως η κοινωνική πρόνοια, το περιβάλλον, η υγεία, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η παραγωγή παραδοσιακών και άλλων προϊόντων (π.χ. γυναικείοι συνεταιρισμοί) κ.α. Λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης έχουν δημιουργηθεί σημαντικά κενά στην προσφορά υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης, τα οποία δύνανται να καλύψουν οι εν λόγω επιχειρήσεις. Επίσης, η μείωση της ανεργίας μπορεί να επέλθει από τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων από ανέργους. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για υποστήριξη της δράσης των κοινωνικών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα χρηματοδότησης. Μέσω των δράσεων του ΕΣ 9γ1 «Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας» αναμένεται η αύξηση της απασχόλησης και η αύξηση του αριθμού αυτών.</p> <p>Οι ενδεικτικές δράσεις του ΕΣ περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων • Την ενίσχυση των επενδύσεων των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. <p><u>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου:</u> Επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, άνεργοι, σύλλογοι, εθελοντικές ομάδες, ΜΚΟ κ.α. <u>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων:</u> Κοινωνικές επιχειρήσεις</p>	Αποτελέσματος: Πληθυσμός που εξυπηρετείται από κοινωνικές επιχειρήσεις
			ΕΠiv: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ9iv.1: Προαγωγή της πρόσβασης για όλες τις ευπαθείς ομάδες σε υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας - κοινωνικής φροντίδας.	<p>Η οικονομική κρίση προκάλεσε την αύξηση των ατόμων, τα οποία δεν έχουν πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και ειδικά σε υπηρεσίες υγείας. Χωρίς κοινωνική στήριξη είναι αδύνατο να υπάρξει αντιμετώπιση του προβλήματος. Συνεπώς, απαιτούνται παρεμβάσεις για υποστήριξη αυτών των ατόμων μέσω νέων δράσεων (π.χ. νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών υγείας, ειδικά προγράμματα για μετανάστες και ψυχικά πάσχοντες κ.α.). Επίσης, ακόμη μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε δράσεις ιατρικής πρόληψης. Για το λόγο αυτό τέθηκε ο ΕΣ 9.iv.1 «Βελτίωση της πρόσβασης για όλες τις ευπαθείς ομάδες σε υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας - κοινωνικής φροντίδας». Σκοπός των δράσεων είναι η αύξηση του αριθμού των ατόμων με βελτιωμένη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες. Οι ενδεικτικές δράσεις είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη λειτουργίας Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας (για μετανάστες – αιτούντες άσυλο) • Λειτουργία Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, ιατρεία, κλπ) • Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων • Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού • Δράσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης προσωπικού που απασχολούνται σε δομές / υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας • Δράσεις αποιδρυματοποίησης παιδιών • Ενίσχυση της αγωγής και προαγωγής υγείας στο πρότυπο της πολιτικής Health Safety Net • Ενίσχυση και δικτύωση δομών και υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και περίθαλψης των αστικών κέντρων και των περιοχών της υπαίθρου - Καθιέρωση Ολοκληρωμένου Συστήματος Κοινωνικής Προστασίας, το οποίο θα λειτουργεί ως Ολοκληρωμένο δίκτυο Παροχής Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας με διασύνδεση όλων των κοινωνικών υπηρεσιών και φορέων παροχής κοινωνικής προστασίας, δημοσίου, ιδιωτικού, εθελοντικού, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα • Προώθηση και ανάπτυξη του Εθελοντισμού σε τοπικό επίπεδο • Περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας υγείας με λειτουργία Τοπικών Σταθμών Φροντίδας και περίθαλψης • Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες ΠΦΥ (health voucher) • Προγράμματα Επανακατάρτισης Στελεχών και επαγγελματιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας • Περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας υγείας με λειτουργία Τοπικών Σταθμών Φροντίδας και περίθαλψης • Διαπολιτισμική Μεσολάβηση σε Νοσοκομεία <p><u>Ομάδες στόχου:</u> Άποροι, άνεργοι χωρίς ασφάλιση, άστεγοι, ψυχικά ασθενείς, μετανάστες, κ.α. <u>Τύποι δικαιούχων:</u> Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ, ΜΚΟ, ΓΠΦ, κοινωνικές επιχειρήσεις, οργανισμοί πρόνοιας, Κέντρα Πρόνοιας των Περιφερειών, μονάδες υγείας, ΚΗΦΗ, Ιδρύματα κ.α.</p>	Αποτελέσματος: Άτομα που απέκτησαν πρόσβαση σε δομές/υπηρεσίες υγείας, κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας	
			ΕΠ9v: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση (ΕΚΤ)	ΕΣ9.v.1: Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη στην αγορά εργασίας ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού	<p>Οι δράσεις του στόχου αυτού είναι συμπληρωματικές και ενισχυτικές των δράσεων που περιλαμβάνονται στην επενδυτική προτεραιότητα 9γ του ΕΤΠΑ.</p> <p>Οι ενδεικτικές δράσεις του ΕΣ είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση, κινητοποίηση, υποστήριξη για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων / μεταφορά καλών πρακτικών • Δράσεις δικτύωσης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας • Στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters) • Ενίσχυση υφιστάμενων και δημιουργία νέων ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. (πχ για προώθηση της ψυχικής υγείας) • Κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων <p><u>Ομάδες στόχου:</u> Άνεργοι, εργαζόμενοι, ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού, κ.α. <u>Τύποι δικαιούχων:</u> Κοινωνικές επιχειρήσεις, ΓΠΦ <u>Περιοχή στόχου:</u> Το σύνολο της Περιφέρειας</p>	Αποτελέσματος: Συμμετέχοντες που βελτίωσαν την θέση τους στην αγορά εργασίας έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα	

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
3	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΑΠ4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΘΣ4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς		ΕΣ 4.2.1: Μείωση της απαίτησης πρωτογενούς ενέργειας και ενίσχυση της αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών και ΑΠΕ	<p><u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u> 4.2.A Ανάπτυξη - αναβάθμιση δικτύων τηλεθέρμανσης <i>Συμβολή στην επίτευξη των ειδικών στόχων</i> 4.2.1 Μείωση της απαίτησης πρωτογενούς ενέργειας και ενίσχυση της αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών και ΑΠΕ. Στο πλαίσιο της παρέμβασης θα χρηματοδοτηθούν δράσεις τηλεθέρμανσης – επέκτασης των υφιστάμενων δικτύων και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών / εναλλακτικών πρώτων υλών (αξιοποίηση βιομάζας και χρήση ηλιακών συλλεκτών υψηλού βαθμού συγκέντρωσης για τηλεθέρμανση, παραγωγή βιοκαυσίμων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας). <u>Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες στόχου):</u> Πολίτες, ΜΜΕ <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> ΠΔΜ, ΟΤΑ Α' Βαθμού, Φορείς Επιχειρηματικότητας, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ/ΚΤΕ, Ερευνητικά Κέντρα, Φορείς Δημοσίου χαρακτήρα <u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u> 4.2.B Δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων (Βελτιώσεις κτιριακών υποδομών Αυτοδιοίκησης, νοσοκομείων, σχολικών εγκαταστάσεων κ.λπ.) 4.2.Γ Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών για την εξοικονόμηση ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας <i>Συμβολή στην επίτευξη του ειδικού στόχου:</i> 4.2.2 Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ΑΠΕ στις υποδομές του δημόσιου τομέα Θα εφαρμοσθούν επιδεικτικές δράσεις ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια, με στόχο την κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα και την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού καθώς και ενημερωτικές δράσεις σχετικές με την ανάγκη εξοικονόμησης ενέργειας στις κτιριακές εγκαταστάσεις. <u>Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες στόχου):</u> Πολίτες, Δημόσιες Υπηρεσίες <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> ΠΔΜ, ΟΤΑ Α' Βαθμού, Δημοτικές ΜΜΕ, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ/ΚΤΕ, Ερευνητικά Κέντρα, Φορείς Δημοσίου χαρακτήρα</p>	<p>Εκρών: Πρόσθετη δυνατότητα για παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, Ετήσια μείωση GHG, Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για βελτίωση ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ΑΠΕ, Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας από τις επιχειρήσεις</p>
		ΑΠ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας	ΕΠ.9α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ9.1.1: Ενίσχυση των υποδομών υγείας και κοινωνικής φροντίδας	<p><u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u> 9.1.A. Επέκταση και αναβάθμιση υποδομών υγείας 9.1.A.1 Βελτίωση, αναβάθμιση, επέκταση υποδομών Υγείας (δράσεις αναμόρφωσης χώρων, επεκτάσεις κτιρίων – ανέγερση νέων πτερυγών, κατασκευές περιφερειακών ιατρείων, προμήθειες ειδικού εξοπλισμού, αναβάθμιση ενεργού υφιστάμενου εξοπλισμού, βελτιώσεις ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, προμήθειες πληροφοριακών συστημάτων και συστημάτων αρχειοθέτησης κλπ) 9.1.B. Ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών υγείας 9.1.B.1 Ανάπτυξη δομών για τη διαχείριση του πόνου, μονάδων τεχνητού νεφρού, κέντρων αποκατάστασης και αποθεραπείας, Μονάδων Ημερήσιας Νοσηλείας, στις περιοχές που δεν υπάρχουν. 9.1.B.2 Ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών (Alzheimer, αυτισμός κλπ). 9.1.B.3 Δημιουργία μετανοσοκομειακών ξενώνων σε επιλεγμένες περιοχές για τους ψυχικά ασθενείς. 9.1.B.4 Ανάπτυξη Κέντρων Ψυχικής Υγείας σε Τομείς Ψυχικής Υγείας που υστερούν ή είναι ανεπαρκείς σε σχέση με τους πιο αναπτυγμένους ΤοΨΥ. 9.1.Γ. Ανάπτυξη και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών 9.1.Γ.1 Δημιουργία, βελτίωση, αναβάθμιση, επέκταση κοινωνικών υποδομών (δράσεις αναμόρφωσης χώρων, επεκτάσεις κτιρίων – ανέγερση νέων πτερυγών, προμήθειες ειδικού εξοπλισμού, αναβάθμιση ενεργού υφιστάμενου εξοπλισμού, βελτιώσεις ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και συστημάτων αρχειοθέτησης κλπ) 9.1.Δ. Δράσεις βελτίωσης προσβασιμότητας ΑμεΑ Συμβολή στην επίτευξη των ειδικών στόχων: 9.1.1 Ενίσχυση των υποδομών υγείας και κοινωνικής φροντίδας <u>Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες στόχου):</u> Πολίτες, ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, πληθυσμός που ζει στα όρια της φτώχειας, ανασφάλιστοι, και κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών συμπεριλαμβανομένων και των ακριτικών περιοχών <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Το Υπουργείο Υγείας και οι εποπτευόμενοι από αυτό φορείς (Νοσοκομεία ΠΔΜ, Κέντρα Υγείας ΠΔΜ, Λοιπές Μονάδες Υγείας ΠΔΜ), οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, ΜΚΟ, Συνεργατικά σχήματα, ΟΤΑ α' βαθμού</p>	

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				ΕΠ9c: Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	ΕΣ9.2.1: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων	<p><u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u></p> <p>9.2.A. Ενίσχυση επενδύσεων σε υποδομές για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων</p> <p>9.2.A.1 Ενίσχυση επενδύσεων σε υποδομές και εξοπλισμό, καθώς και υπηρεσιών που περιλαμβάνουν την εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων και σχετικών δράσεων (πιστοποίηση ποιότητας, προώθηση ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ κλπ για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων.</p> <p>9.2.A.2 Ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (τύπου start – up)</p> <p>9.2.A.3 Δράσεις δικτύωσης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας</p> <p>9.2.A.4 Ανάπτυξη Θερμοκοιτίδων Κοινωνικών Επιχειρήσεων</p> <p>9.2.A.5 Στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters)</p> <p>9.2.A.6 Ενίσχυση υφιστάμενων και δημιουργία νέων ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.</p> <p><u>Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες στόχου):</u> Ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (πολύτεκνοι, μονογονεϊκές οικογένειες, άνεργοι) κοινωνικές επιχειρήσεις</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Κοιν.Σ.Επ., Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, Αναπτυξιακές Εταιρείες, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, ΜΚΟ, Σύλλογοι</p>	<p>Αποτελέσματος: Άτομα που βρίσκουν απασχόληση σε νέες επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, Εκρμών: Αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίχθηκαν, Αύξηση απασχόλησης στις ωφελούμενες επιχειρήσεις</p>
		ΑΠ10: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης		ΕΠ 9iv: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ 10.3.1: Βελτίωση προσβασιμότητας και συμμετοχή μειονεκτούντων ατόμων στα αγαθά της υγείας	<p>10.3.A Αντιμετώπιση Επιπτώσεων Κοινωνικοοικονομικής Κρίσης για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες - Health Safety Net που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10.3.A.1 Ανάπτυξη Νέων Μοντέλων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (πχ κοινωνικά ιατρεία) • 10.3.A.2 Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες ΠΦΥ (health voucher) • 10.3.A.3 Υγεία κατ' οίκον (κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά και λειτουργικά προβλήματα, λόγω ασθένειας ή τραυματισμού) • 10.3.A.4 Παρεμβατικά προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας • 10.3.A.5 Εμβολιασμοί παιδιών συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων που αδυνατούν να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας • 10.3.A.6 Ενθάρρυνση της ανάπτυξης εθελοντικής προσφοράς σε θέματα υγείας <p>10.3.B Κοινωνική φροντίδα και προστασία</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10.3.B.1: Δημιουργία Ολοκληρωμένου δικτύου Παροχής Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας για άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας ή ανήκουν σε ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (Ε.Κ.Ο). • 10.3.B.2 Κοινωνικές Δομές Άμεσης Αντιμετώπισης Φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία κ.α.) • 10.3.B.3 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Κέντρα Δημέρευσης • 10.3.B.4 Παρεμβάσεις αντιμετώπισης της παιδικής φτώχειας (συμβουλευτική γονέων για την ομαλή λειτουργία της οικογένειας και την διαχείριση προβληματικών συμπεριφορών/ δράσεις δημιουργικού παιχνιδιού και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που επικεντρώνονται ιδιαίτερα στην κοινωνικοποίηση και την ανάπτυξη του παιδιού καθώς και την προετοιμασία του στα μαθήματα του σχολείου /δημιουργία τοπικών δικτύων αλληλεγγύης για την κατ' οίκον κάλυψη αναγκών σίτισης). • 10.3.B.5 Υποβοήθηση στην αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούν εμπόδια στην ένταξη στην αγορά εργασίας όπως πχ ευθύνες φροντίδας ατόμων, διαχείριση του χρέους και των διαθέσιμων χρημάτων, εξάρτηση από τα ναρκωτικά και το αλκοόλ, προβλήματα στις σχέσεις στη οικογένεια και την ανατροφή των παιδιών, προβλήματα υγείας, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων ψυχικής υγείας (ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, διαχείριση του θυμού, ανάπτυξη κινήτρων κλπ) στέγη. • 10.3.B.6 Ενθάρρυνση του εθελοντισμού σε θέματα κοινωνικής προστασίας (τοπικά δίκτυα, ομάδες ΜΚΟ), <p><u>Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες στόχου):</u> Ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, πληθυσμός που ζει στα όρια της φτώχειας, ανασφάλιστοι, και κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών.</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> ΟΤΑ και επιχειρήσεις τους, Νοσοκομεία, Δομές ΠΦΥ, ΜΚΟ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, φυσικά πρόσωπα, κοινωνικοοικονομικοί εταίροι, εκκλησία, εθελοντικές οργανώσεις, ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.</p>	<p>Αποτελέσματος: Συμμετέχοντες από μειονεκτούσες ομάδες που ωφελήθηκαν από προγράμματα αναζήτησης εργασίας, εκπαίδευσης/κατάρτισης, με την απόκτηση προσόντων ή απασχόλησης συμπεριλαμβανομένων της αυτοαπασχόλησης, Ποσοστό κάλυψης επί του γενικού συνόλου των ανασφάλιστων πολιτών</p>
				ΕΠ9.v:-Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	ΕΣ10.4.1: Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων	<p><u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 10.4.A: Οικονομική υποστήριξη για την έναρξη της δραστηριότητας (Pre start up και Start up Υποστήριξη, Συμβουλευτική, Εξειδικευμένη Κατάρτιση, Πρακτική άσκηση νέων κοινωνικών επιχειρηματιών μέσω Erasmus, Εκπόνηση Επιχειρηματικού Σχεδίου, Επιχορήγηση Διαδικασιών ίδρυσης, Υπηρεσίες coaching-mentoring, Υπηρεσίες εξειδικευμένων επιχειρηματικών συμβουλών) • 10.4.B: Χρηματοδοτικά εργαλεία (Επιχορήγηση κεφαλαίου στη βάση δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, Επιστρεπτές επιχορηγήσεις, Διευκόλυνση της πρόσβασης σε πιστωτικά προϊόντα κλπ) • 10.4.Γ: Χορήγηση μικροδανείων • 10.4.Δ: Δημιουργία και υλοποίηση Τοπικών Οικονομικών Συμφωνιών για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας • 10.4.Ε: Ενέργειες ευαισθητοποίησης περί την Κοινωνική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα <p><u>Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες στόχου):</u> Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κοινωνικές επιχειρήσεις</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Κοιν.Σ.Επ., Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, Αναπτυξιακές Εταιρείες, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, ΝΠΙΔ.</p>	<p>Αποτελέσματος: Αριθμός απασχολούμενων συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων έξι μήνες μετά την υποστήριξη, αριθμός ανέργων (και μακροχρόνια ανέργων). Εκρμών: αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίχθηκαν (ΜΜΕ συμπερ. κοινωνικών επιχειρήσεων)</p>

A/A	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
4	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	ΑΠ2: Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας ως τόπου εγκατάστασης επιχειρήσεων και ατόμων	ΘΣ 4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΠ4γ: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης.	ΕΣ8: Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων υποδομών.	<u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u> - Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων σε όλους του τομείς (π.χ. Εκπαίδευση, Υγεία, Δημόσια Διοίκηση). - Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων υποδομών στο πλαίσιο ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων. <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> Περιφερειακοί φορείς δημοσίου. <u>Τύποι δικαιούχων:</u> ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ	Αποτελέσματος: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου, Εκρμών: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων
		ΑΠ3: Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με την μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας.	ΕΣ18: Ενίσχυση υποδομών υγείας και κοινωνικής φροντίδας	Ενδεικτικοί τύποι δράσεων: - Ανάπτυξη νέων / αναβάθμιση υφισταμένων υποδομών Υγείας (π.χ. κτιριακές παρεμβάσεις, εκσυγχρονισμός εξοπλισμού, ανάπτυξη εξειδικευμένων υπηρεσιών φροντίδας και Δημόσιας Υγείας). - Ανάπτυξη νέων / αναβάθμιση και βελτίωση υφισταμένων δομών και υποδομών Κοινωνικής φροντίδας (π.χ. κτιριακές παρεμβάσεις, εκσυγχρονισμός εξοπλισμού, ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών φροντίδας και υποστήριξης). <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> κάτοικοι Π-ΑΜΘ. <u>Τύποι δικαιούχων:</u> Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, Υγειονομικές περιφέρειες, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΜΚΟ, οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι.	Αποτελέσματος: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας. Εκρμών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας
				ΕΠ9ιν: Επενδύσεις στη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.	ΕΣ24: Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας.	Ενδεικτικοί τύποι δράσεων: - Δράσεις για την προληπτική ιατρική, αγωγή και προαγωγή της υγείας, διαχείριση χρόνιων παθήσεων, παρεμβάσεις σε ομάδες του πληθυσμού που βρίσκονται σε αποκλεισμό κ.α. - Βελτίωση πρόληψης έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία (π.χ. με δράσεις αντιμετώπισης δημόσιας υγείας στους τομείς παιδείας, εργασίας, μετανα-στών, ειδικών ομάδων πληθυσμού, ευπαθών ομάδων πληθυσμού). - Νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών υγείας – κοινωνικής φροντίδας. <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ψυχικά ασθενείς, γενικός πληθυσμός <u>Τύποι δικαιούχων:</u> ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, Κέντρο Πρόνοιας ΠΑΜΘ, Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, Υγειονομικές περιφέρειες, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, ΜΚΟ, οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι	Αποτελέσματος: Ποσοστό κάλυψης ανασφάλιστων πολιτών από υπηρεσίες υγείας. Εκρμών: Μειονεκτούντα άτομα που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας
5	ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΠ4: Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ25: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων	<u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u> • Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης στην Κοινωνική Οικονομία (ολοκληρωμένες δράσεις). <u>Κύριες Ομάδες Στόχου:</u> ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, μειονεκτούντα άτομα <u>Τύποι δικαιούχων:</u> ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, ΜΚΟ, φορείς κοινωνικής οικονομίας, ανα-πτυξιακές συμπράξεις.	Αποτελέσματος: Άτομα που βρίσκουν απασχόληση σε νέες επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας. Εκρμών: Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας
				ΕΠ9.α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ9.1.1: Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες	9.1.1.1.Υποδομές Υγείας Αναμενόμενη συμβολή σε ειδικό στόχο: Μέσα από την συμπλήρωση αναβάθμιση του δικτύου υποδομών υγείας, διασφαλίζεται η ισότιμη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτές με την έννοια της δυνατότητας πρόσβασης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών συμβάλλοντας έτσι στον ειδικό στόχο 9.1.1 «Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις ευπαθείς ομάδες». <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> - Μικρές παρεμβάσεις υποδομών και εξοπλισμός Μονάδων Υγείας της Περιφέρειας Οι συγκεκριμένες δράσεις συνεργούν ή/και υποστηρίζουν τις δράσεις ΕΚΤ του ΘΣ9. <u>Ομάδες στόχου:</u> Ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες, στις οποίες περιλαμβάνονται οι ανασφάλιστοι, τα άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας, τα ΑμεΑ, καθώς και τα παιδιά, έφηβοι που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας. Επίσης εκ των ωφελουμένων είναι και οι κάτοικοι των απομακρυσμένων περιοχών της Ηπείρου. <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> 6η ΥΠΕ, Φορείς εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Υγείας, ΟΤΑ	Αποτελέσματος: Μονάδες υγείας που βελτιώνονται, Πληθυσμός που ωφελείται από κοινωνικές υπηρεσίες φροντίδας και στέγασης,

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
					ΕΣ9.1.2: Κάλυψη των ποιοτικών και ποσοστικών αναγκών πρόνοιας, στέγασης και σίτισης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων	<p>9.1.2.1. Κοινωνικές υποδομές πρόνοιας, φροντίδας και στέγασης <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη νέων υποδομών πρόνοιας όπως βρεφονηπιακοί σταθμοί • Δημιουργία και αναβάθμιση μονάδων και εξειδικευμένων κέντρων για ειδικές ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού όπως κέντρα Alzheimer, δομών και υποδομών υποστήριξης εξαρτημένων ατόμων • Υποδομές για ΑΜΕΑ, όπως στέγες υποστηρίξιμης διαβίωσης • Άλλες κοινωνικές δομές για την κάλυψη αναγκών, πρόνοιας, στέγασης και σίτισης σε ομάδες πληθυσμού που πλήττονται από την φτώχεια (όπως ξενώνες φιλοξενίας, κοινωνικά παντοπωλεία, κέντρα σίτισης κλπ.) <p><u>Ομάδες στόχου:</u> Ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες, στις οποίες περιλαμβάνονται οι ανασφάλιστοι, ΑΜΕΑ, τα άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας καθώς και τα παιδιά, έφηβοι και ηλικιωμένοι που αντιμετωπίζουν το φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού.</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Περιφέρεια Ηπείρου, 6η ΥΠΕ, Φορείς εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Υγείας, ΟΤΑ.</p>	<p>Εκρών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας, Δυναμικότητα των υποδομών φροντίδας που ενισχύονται</p>
		ΑΠ5: Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση διακρίσεων		ΕΠ9iv: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ9.4.1: Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων	<p>9.4.1.1 Ανάπτυξη δικτύου προστασίας της υγείας των πολιτών της Περιφέρειας <u>Αναμενόμενη συμβολή σε ειδικό στόχο:</u> Μέσω των δράσεων που θα υλοποιηθούν επιδιώκεται η μείωση των ανισοτήτων στην πρόσβαση υπηρεσιών υγείας (είτε λόγω γεωγραφικής ιδιαιτερότητας, ή λόγω εισοδήματος ή απώλειας του δικαιώματος ασφάλισης κλπ.) και η εξασφάλιση του ελάχιστου δυνατού επιπέδου υπηρεσιών υγείας (Health Safety Net) σε όλους, με έμφαση στις ομάδες που αντιμετωπίζουν αδυναμία πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας. Με τον τρόπο αυτό εξυπηρετείται η εθνική στρατηγική για την υγεία και ο ειδικός στόχος 9.4.1 «Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων» του Προγράμματος.</p> <p><u>Ενδεικτικές δράσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Δίκτυο πρόληψης και παρακολούθησης της υγείας με εστίαση στις ευάλωτες ομάδες μέσω εισιτηρίων ελεύθερης πρόσβασης (ΕΕΠ), προγραμμάτων υγείας κατ'οίκον, εμβολιασμούς παιδιών, κοινωνικών ιατρείων - Παρεμβατικά προγράμματα αγωγής - προαγωγής υγείας που θα σχετίζονται με το κάπνισμα, το αλκοόλ, τα ναρκωτικά, τις διατροφικές συνήθειες, την πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων κλπ <p><u>Ομάδες στόχου:</u> Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες στις οποίες περιλαμβάνονται τα ΑμεΑ, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας, ψυχικά ασθενείς εξαρτημένα άτομα, κλπ.</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Περιφέρεια Ηπείρου, Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι φορείς του</p>	<p>Αποτελέσματος: Ποσοστό ωφελουμένων που συμμετείχαν σε δράσεις και παρεμβάσεις του Health Safety Net και είναι διαθέσιμοι για εργασία και αναζητούν εργασία, Αριθμός ατόμων που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας</p>
					ΕΣ9.4.2: Παροχή κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες	<p>9.4.2.1 Παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες <u>Αναμενόμενη συμβολή σε ειδικό στόχο:</u> Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η διευκόλυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας των ατόμων εκείνων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες (πχ. ηλικιωμένοι, άτομα με χαμηλά εισοδήματα, ανασφάλιστοι, ΑμεΑ κλπ.), συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη του ειδικού στόχου 9.4.2 «Παροχή κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες».</p> <p><u>Ενδεικτικές δράσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Λειτουργία δομών κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους (κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα Alzheimer κλπ) - Εθνικό δίκτυο κοινωνικής παρέμβασης για τη φτώχεια (όπως κοινωνικά παντοπωλεία, μαγειρία, λειτουργία ξενώνα αστέγων κλπ.) - Λειτουργία δομών πρόληψης εξαρτημένων ατόμων <p><u>Ομάδες στόχου:</u> Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες στις οποίες περιλαμβάνονται τα ΑμεΑ, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας κλπ.</p> <p><u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Περιφέρεια Ηπείρου, Δήμοι, Αναπτυξιακές Εταιρείες, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ), Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι φορείς του.</p>	<p>Εκρών: Πληθυσμός ευάλωτων ομάδων που καλύπτεται από υπηρεσίες πρόνοιας</p>

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				ΕΠ9.v: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	ΕΣ9.5.1: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας	9.5.1.1. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε Περιφερειακό επίπεδο <u>Αναμενόμενη συμβολή σε ειδικό στόχο</u> Μέσω του τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας επιδιώκεται η ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας αλλά και της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση στην απασχόληση από μόνον που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες. Επίσης, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τύπου δράσης πρόκειται να υποστηριχθούν και οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης για την προώθηση στην απασχόληση των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας (αποτελεί προτεραιότητα στο πλαίσιο του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και του Υπουργού Υγείας). Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν θα εξυπηρετήσουν την παραπάνω στοχοθεσία συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη του ειδικού στόχου 9.5.1 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας». <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> • Ανάπτυξη επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας (start ups κοινωνικών επιχειρήσεων) • Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ): Ανάπτυξη νέων και λειτουργία υφιστάμενων • Δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας και κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων • Περιφερειακοί μηχανισμοί κοινωνικής οικονομίας <u>Ομάδες στόχου:</u> Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες (γυναίκες, άνεργοι, ψυχικά ασθενείς, οικονομικά ασθενείς πολίτες κλπ.) <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Περιφέρεια Ηπείρου, Δήμοι, Πληθυσμός Περιφέρειας, Υπουργείο Υγείας, Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ), ΜΚΟ.	Αποτελέσματος: Απασχολούμενοι σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Εκρών: Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας
6	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΑΠ3: Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον.		ΕΠ4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	ΕΣ3.1.1: Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας στα δημόσια κτήρια.	α) Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτηρίων και με εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων ενέργειας. Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτηρίων με χαμηλή ενεργειακή κλάση <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Δημόσιες Υπηρεσίες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Δημόσιες Υπηρεσίες και ΟΤΑ της Περιφέρειας, Υπ. Υγείας και Υπηρεσίες του, άλλα Υπουργεία	
		ΑΠ2: Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού - Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9a: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ2.3.1: Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις κοινωνικά και οικονομικά ευπαθείς ομάδες	α) Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών αβάθμιας υγείας και αναβάθμιση υποδομών β/βάθμιας υγείας. Η δράση αφορά σειρά παρεμβάσεων σε υποδομές του τομέα υγείας σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας. Η δράση ταυτίζεται απολύτως με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Κάτοικοι της Περιφέρειας, ειδικά εκείνοι που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Νοσοκομεία, ΟΤΑ της Περιφέρειας	Αποτελέσματος: Ημερήσια δυναμικότητα παροχής υπηρεσιών υγείας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας. Εκρών: Αριθμός έργων υποδομών υγείας
				ΕΠ9c: Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	ΕΣ2.5: Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας	β) Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας Η δράση αφορά σε παρεμβάσεις σε υποδομές πρόνοιας σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας, ώστε να εξυπηρετούνται αποτελεσματικότερα οι κάτοικοί της. Η δράση συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη του ειδικού στόχου καθώς καλύπτει τις άμεσες ανάγκες συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, ευπαθών ή μη, όπως: ηλικιωμένους, Παιδιά, ΑΜΕΑ κ.α. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Κάτοικοι της Περιφέρειας, ειδικά εκείνοι που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> ΟΤΑ της Περιφέρειας	Αποτελέσματος: Ετήσια δυναμικότητα των υποδομών πρόνοιας σε επίπεδο δήμου. Εκρών: Αριθμός έργων υποδομών πρόνοιας
						Ενίσχυση επενδύσεων σε υποδομές για ίδρυση/επέκταση κοινωνικών επιχειρήσεων. Ο ειδικός στόχος της επενδυτικής προτεραιότητας ταυτίζεται με τη συγκεκριμένη δράση, η οποία αφορά στην ενίσχυση μέσω επενδύσεων, για την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Φορείς που ιδρύουν κοινωνικές επιχειρήσεις	Αποτελέσματος: Συμμετέχοντες (εταίροι/μέτοχοι) σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Εκρών: Κοινωνικές επιχειρήσεις που στηρίζονται ή ιδρύονται

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				<p>ΕΠ9iv: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσίτες, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος</p>	<p>ΕΣ2.10: Βελτίωση της παροχής κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες</p>	<p>α) Κέντρα Ημερησίας Φροντίδας Ηλικιωμένων. Η δράση αφορά στην υποστήριξη της λειτουργίας των ΚΗΦΗ με χρηματοδότηση της στελέχωσής τους με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, τόσο για τα υφιστάμενα Κέντρα όσο και για αυτά που πρόκειται να δημιουργηθούν. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.</p> <p>β) Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών. Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει κυρίως τη δημιουργία δομών προνοιακής φροντίδας καθώς και ενέργειες διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε νοσοκομεία της Περιφέρειας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Κέντρα Πρόνοιας της Περιφέρειας.</p> <p>γ) Παροχή περίθαλψης (ενίσχυση κοινωνικών ιατρικών / γιατροί στο σπίτι). Η δράση αφορά κυρίως ιατρικές ενέργειες όπως: εμβολιασμοί παιδιών που ανήκουν σε πληθυσμιακές ομάδες που δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά προβλήματα. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Κέντρα Πρόνοιας της Περιφέρειας.</p> <p>δ) Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (health safety net). Η δράση ταυτίζεται με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει παρεμβατικά προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας, δράσεις υποστήριξης πρόσβασης σε παροχές υγείας ανασφάλιστων πολιτών, υγεία κατ' οίκον. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας.</p> <p>ε) Δράσεις αποϊδρυματοποίησης παιδιών. Οι συγκεκριμένες δράσεις αφορούν κυρίως κέντρα παιδικής προστασίας για παιδιά που δεν έχουν οικογενειακό περιβάλλον και περιορισμένες δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, ΟΤΑ.</p> <p>στ) Ίδρυση και λειτουργία δομών αντιμετώπισης της φτώχειας. Αφορά στη λειτουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου και άλλων σχετικών δραστηριοτήτων με στόχο να δημιουργηθεί ένα πλέγμα ασφαλείας για την αντιμετώπιση της φτώχειας στις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες της Περιφέρειας. Η δράση καλύπτει άμεσα την επίτευξη του ειδικού στόχου.</p>	<p>Αποτελέσματος: Συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη συμμετοχής τους. Εκρών: Αριθμός συμμετεχόντων από νοικοκυριά στα οποία κανείς δεν εργάζεται</p>
			<p>ΕΠ9v: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση</p>	<p>ΕΣ2.11: Αύξηση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις</p>	<p>Πλέγμα δράσεων ενίσχυσης της Κοινωνικής Οικονομίας και των Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας. Ο στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι η δημιουργία σειράς ενεργειών, οι οποίες αφενός καλύπτουν πλήρως τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και αφετέρου παρουσιάζουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στους ωφελούμενους, ώστε να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα που τους παρέχεται στο πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας για απασχόληση.</p> <p>1. Δράσεις δικτύωσης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας. Στόχος της δράσης είναι η δικτύωση των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος καθώς και η συνολική ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Οικονομικά μη ενεργοί, άνεργοι. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> ΟΤΑ, Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ.</p> <p>2. Ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (Start – up). <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Οικονομικά μη ενεργοί, άνεργοι. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> ΟΑΕΔ, υπηρεσίες της Περιφέρειας.</p> <p>3. Ανάπτυξη Θερμοκοιτίδων Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Η δράση αυτή προϋποθέτει εκπόνηση Business Plan για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιαίτερα σε σχέση με το παρεχόμενο έργο. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Οικονομικά μη ενεργοί, άνεργοι. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, ΟΑΕΔ.</p> <p>4. Στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters). Η δράση αυτή αποτελεί ορόσημο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και προϋποθέτει εκπόνηση Business Plan για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιαίτερα σε σχέση με το παρεχόμενο έργο. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Οικονομικά μη ενεργοί, άνεργοι. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, ΟΑΕΔ, ΑΕΙ/ΤΕΙ/ΚΕΚ.</p> <p>5. Κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων. Υποστήριξη με δράσεις κατάρτισης των στελεχών των κοινωνικών επιχειρήσεων, ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους στο αντικείμενό τους. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Οικονομικά μη ενεργοί, άνεργοι. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, ΟΑΕΔ, ΑΕΙ/ΤΕΙ/ΚΕΚ.</p>	<p>Εκρών: Αριθμός απόμων από μειονεκτούσες ομάδες</p>	

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
7	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΠ8: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ9.α.1: Αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών	<p>Τα τελευταία χρόνια υπήρξε σημαντική αναβάθμιση των υποδομών υγείας στην ΠΣΤΕ. Παρόλα αυτά συνεχίζουν να υπάρχουν ανάγκες ολοκλήρωσης των έργων υποδομής σε υφιστάμενες ομάδες, καθώς και ανάγκες για αναβάθμιση και βελτίωση υποδομών και εξοπλισμών. Παράλληλα, υπάρχουν περιοχές (π.χ. ορεινές) με προβλήματα πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Επίσης, εκκρεμεί η ολοκλήρωση έργων που έχουν δρομολογηθεί κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Πέραν τούτου υπάρχουν ανάγκες για τη δημιουργία νέων υποδομών για ειδικές κατηγορίες ασθενών, αλλά και για την ανάπτυξη υποδομών υγείας σε ειδικές περιοχές του ύπαιθρου χώρου με περιορισμένη προσφορά.</p> <p>Για τους λόγους αυτούς υιοθετήθηκε ο ΕΣ9.α.1. Μέσω των δράσεων του στόχου αναμένεται η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και η πιο ισορροπημένη κατανομή τους. Οι ενδεικτικές δράσεις συμπεριλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών και υποδομών υγείας, κυρίως των ορεινών, νησιώτικων και απομακρυσμένων περιοχών. • Δημιουργία νέων δομών υγείας, π.χ. για τη διαχείριση του πόνου, μονάδες τεχνητού νεφρού, κέντρα αποκατάστασης και αποθεραπείας • Δημιουργία Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου και κοινωνικά ιατρεία στα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας (π.χ. Λαμία, Χαλκίδα, Λειβαδιά) • Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας στις περιοχές που δεν υπάρχουν • Μετανοσοκομειακοί ξενώνες σε επιλεγμένες περιοχές για τους ψυχικά ασθενείς • Βελτίωση υποδομών των 17 Κέντρων Ψυχικής Υγείας της Περιφέρειας • Αναβάθμιση υποδομών υγείας στον αγροτικό χώρο και στις ορεινές περιοχές, όπως των των περιφερειακών ιατρείων της Περιφέρειας • Υποδομές στέγασης, χώροι υγιεινής, one stop shops / Κέντρα Κοινότητας με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες για ευπαθείς ομάδες, ρομά, κ.λπ. • Κέντρα φιλοξενίας ευάλωτων ατόμων (π.χ. μεταναστών, ασυνόδευτων ανηλίκων, γυναικών θυμάτων βίας, ηλικιωμένων, αστέγων κ.α.) • Δημιουργία Τράπεζας Τροφίμων στην Περιφέρεια της Στ. Ελλάδας <p><u>Ομάδες στόχου</u> είναι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες όπως άνεργοι ανασφάλιστοι, άστεγοι, ρομά, μετανάστες κ.α., ενώ δικαιούχοι είναι οι ΟΤΑ, ΔΥΠΕ, Μονάδες υγείας (π.χ. είναι Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, ειδικές μονάδες νοσηλείας, κέντρα ψυχικής υγείας, δημοτικά και κοινωνικά ιατρεία, κέντρα αποκατάστασης), σ' ολοκλήρωση την ΠΣΤΕ.</p>	<p>Αποτελέσματα: Πληθυσμός που εξυπηρετείται από υποδομές υγείας, Εκρρών: Πλήθος υποδομών υγείας και κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται</p>
				ΕΠ: 9iv) Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ9.iv.1: Αναβάθμιση και διεύρυνση δομών, δικτύων και δράσεων κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης, με έμφαση στη φροντίδα και την υγεία	<p>Η διεύρυνση των ατόμων που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας έχει αυξηθεί σημαντικά και στην ΠΣΤΕ, λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης. Έτσι, ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός ατόμων αντιμετωπίζει πρόβλημα πρόσβασης σε μία σειρά από υπηρεσίες (π.χ. υγείας, κοινωνικές), με αποτέλεσμα να περιθωριοποιείται συνεχώς. Για το λόγο αυτό, απαιτούνται παρεμβάσεις για υποστήριξη αυτών των ατόμων μέσω νέων δράσεων (π.χ. νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών υγείας, ειδικά προγράμματα για μετανάστες και ψυχικά πάσχοντες κ.α.). Επίσης, ακόμη μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε δράσεις ιατρικής πρόληψης. Για το λόγο αυτό τέθηκε ο ΕΣ9iv, που προωθείται μέσω δράσεων όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη λειτουργίας Κέντρων Φιλοξενίας (για μετανάστες – αιτούντες άσυλο). Η δράση αυτή θα αξιοποιεί συμπληρωματικά και πόρους από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF), το οποίο συντονίζει το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. • Λειτουργία Εθνικού Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωνικά ιατρεία, κοινωνικά φαρμακεία, κλπ) • Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων • Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού • Δράσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης προσωπικού που απασχολούνται σε δομές / υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας • Δράσεις αποιδροματοποίησης παιδιών • Περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας υγείας με λειτουργία Τοπικών Σταθμών Φροντίδας και περιθαλψής • Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες ΠΦΥ (health voucher) • Προγράμματα Επανακατάρτισης Στελεχών και επαγγελματιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας • Εκπαίδευση/κατάρτιση προσωπικού που θα απασχοληθεί σε κοινοτικές υπηρεσίες στη βάση πιστοποίησης προσόντων • Λειτουργία Τράπεζας Τροφίμων στην ΠΣΤΕ <p><u>Ομάδες στόχου</u> είναι άποροι, άνεργοι χωρίς ασφάλιση, άστεγοι, ψυχικά ασθενείς, μετανάστες, ηλικιωμένοι, γιατροί, κοινωνικοί φορείς, ΟΤΑ κ.α. Στους δικαιούχους συμπεριλαμβάνονται ΟΤΑ, ΜΚΟ, ΓΓΙΦ, Κέντρα Πρόνοιας των Περιφερειών, κοινωνικές επιχειρήσεις, οργανισμοί πρόνοιας, μονάδες υγείας, ΚΗΦΗ, Ιδρύματα κ.α., ενώ επιλέξιμη είναι η συνολική ΠΣΤΕ.</p>	<p>Εκρρών: Πλήθος ανθρώπων που κάνουν χρήση αναβαθμισμένων δομών υγείας και πρόνοιας,</p>

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				ΕΠ9ν: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση.	ΕΣ9.ν.1:Βελτίωση της λειτουργίας και συνεργασίας υφιστάμενων και δημιουργία νέων κοινωνικών επιχειρήσεων	Για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και συμπληρωματικά προς την επενδυτική προτεραιότητα 9γ) του ΕΤΠΑ, υιοθετήθηκε ο ΕΣ9.ν.1, οποίος θα χρηματοδοτήσει μέσω του ΕΚΤ δράσεις όπως: <ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις ενημέρωσης και κινητοποίησης για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας • Κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων • Δράσεις δικτύωσης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας • Ενίσχυση υφιστάμενων και δημιουργία νέων ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. <u>Ομάδες στόχου</u> είναι άνεργοι, εργαζόμενοι, γυναίκες, εθελοντές, ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού κ.α. <u>Δικαιούχοι</u> είναι οι κοινωνικές επιχειρήσεις και οι συμπράξεις αυτών στο σύνολο της ΠΣΤΕ.	Αποτελέσματος: Πληθυσμός που εξυπηρετείται από κοινωνικές επιχειρήσεις, Πληθυσμός των ευπαθών ομάδων που εντάσσεται στην αγορά εργασίας μέσω κοινωνικών επιχειρήσεων. Εκρών: Αριθμός επιχειρήσεων (ΜΜΕ, κοινωνικές) που υποστηρίζονται
8	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΠ4: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας και των Διακρίσεων	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ 9.ιγ. Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ.9.ιγ.1: Ανάσχεση των εμποδίων πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	<p>9 ιγ.1.1. Παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού <u>Σκοπιμότητα:</u> Στόχος του συγκεκριμένου τύπου δράσης είναι η υποστήριξη των πολιτών της Περιφέρειας που αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας ως συνέπεια της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης ή των ιδιαίτερων κοινωνικών χαρακτηριστικών τους. <u>Περιεχόμενο:</u> Ειδικότερα περιλαμβάνονται παρεμβάσεις όπως: <ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργία Δομών κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων • Λειτουργία Δικτύου δομών για την καταπολέμηση της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία κ.α.) • Λειτουργία Δομών αποϊδρωματοποίησης παιδιών (η λειτουργία των οποίων στηρίζεται στην κοινότητα) • Αναβάθμιση και «επαγγελματοποίηση» των κοινωνικών υπηρεσιών • Υποστήριξη οικογενειών με στόχο την παροχή φροντίδας σε οικογενειακό, ή τύπου οικογενειακό πλαίσιο (family like) σε παιδιά που έχουν ανάγκη. • Ανάπτυξη ολοκληρωμένου δικτύου κοινωνικών υπηρεσιών, όπως ατομικής φροντίδας, συμβουλευτικής οικογένειας, ημερήσιας φροντίδας, υποστήριξης αναζήτησης εργασίας, νοσηλείας, φροντίδας ορφανών παιδιών, κλπ. • Κέντρα Δημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας ΑΜΕΑ • Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ ΜΕΑ) • Βρεφονηπιακοί σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας για παιδιά με αναπηρία • Δράσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης του προσωπικού που απασχολούνται σε Δομές – Υπηρεσίες Κοινωνικής Φροντίδας. • Υποστήριξη λειτουργίας ανοικτών κέντρων φιλοξενίας για αιτούντες άσυλο <u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι):</u> Ως βασικοί ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αναφέρονται ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες, στις οποίες περιλαμβάνονται τα ΑμεΑ, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας κ.α.. <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> ΟΤΑ και νομικά τους πρόσωπα, Αναπτυξιακές Εταιρείες ΟΤΑ, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ), Υπουργεία, ΜΚΟ</p> <p>9. ιγ.1.2. «Ανάπτυξη και Εφαρμογή του Δικτύου Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (Health Safety Net) στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» <u>Σκοπιμότητα:</u> Στόχος του συγκεκριμένου τύπου δράσης, ο οποίος εξυπηρετεί τον Εθνικό σχεδιασμό για την μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της Υγείας, είναι η διατήρηση της υγείας των πολιτών σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο που θα επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή του στον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της Περιφέρειας. <u>Περιεχόμενο:</u> Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου περιλαμβάνονται δράσεις για την κάλυψη των αναγκών υγείας του πληθυσμού και ειδικά των ομάδων που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο μη πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Ειδικότερα περιλαμβάνονται: <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη Νέων Μοντέλων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (πχ κοινωνικά ιατρεία) • Διευκόλυνση πρόσβασης σε Υπηρεσίες Υγείας για ΕΚΟ • Αντιμετώπιση γλωσσικών και πολιτισμικών ανισοτήτων • Υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων όπως: <ul style="list-style-type: none"> - Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (health voucher), - Υγεία κατ' οίκον (κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά και λειτουργικά προβλήματα, λόγω ασθένειας ή τραυματισμού) κλπ • Παρεμβατικά Προγράμματα Αγωγής- Προαγωγής Υγείας: Εξειδικευμένα Πιλοτικά Προγράμματα Ολοκληρωμένης Προσέγγισης για την προαγωγή της Ψυχικής Υγείας (π.χ. Alzheimer κλπ.) • Υπηρεσίες κατάρτισης για την αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού του τομέα υγείας <u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι):</u> Ως βασικοί ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αναφέρονται ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες, στις οποίες περιλαμβάνονται τα ΑμεΑ, οι ψυχικά ασθενείς, τα άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας κ.α.. Επίσης περιλαμβάνονται οι κάτοικοι των απομακρυσμένων περιοχών της ΠΔΕ. <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> ΟΤΑ και νομικά τους πρόσωπα, οι Αναπτυξιακές Εταιρείες καθώς και οι Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ).</p>	<p>Αποτελέσματος: Ποσοστό κάλυψης επί του γενικού συνόλου των ανασφαλιστών πολιτών. Εκρών: Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά όπου κανείς δεν εργάζεται, Αριθμός ατόμων απο μαιονεκτούσες ομάδες</p>

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				<p>ΕΠ 9.ν: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση</p>	<p>ΕΣ. 9ν. 1: Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο</p>	<p>9.ν.1.1. «Επενδύσεις στην κοινωνική οικονομία και τις κοινωνικές επιχειρήσεις σε τοπικό επίπεδο» <u>Σκοπιμότητα:</u> Στόχος του συγκεκριμένου τύπου δράσης είναι η αξιοποίηση του τρίτου τομέα της οικονομίας για την κοινωνική ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. <u>Περιεχόμενο:</u> Ειδικότερα στο πλαίσιο του εν λόγω τύπου δράσης περιλαμβάνεται: <ul style="list-style-type: none"> • Η ανάπτυξη επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας (start ups κοινωνικών επιχειρήσεων) • Η ανάπτυξη θερμοκοιτίδων για την κοινωνική οικονομία • Η στήριξη για ανάπτυξη καινοτομίας - συστάδες επιχειρήσεων (clusters) • Η ανάπτυξη/ λειτουργία περιφερειακών κόμβων / μηχανισμών κοινωνικής επιχειρηματικότητας και καινοτομίας • Δράσεις Δικτύωσης επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας <u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι):</u> Ως βασικοί ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αναφέρονται ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες. <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> ΟΤΑ και νομικά τους πρόσωπα, Αναπτυξιακές Εταιρείες ΟΤΑ, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ)</p> <p>9.ν.1.2. «Ενδυνάμωση Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης για άτομα με ψυχικές διαταραχές» <u>Σκοπιμότητα:</u> Στόχος του συγκεκριμένου τύπου δράσης είναι η επαγγελματική αποκατάσταση των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας της ΠΔΕ και η πλήρης κοινωνική ένταξη τους. <u>Περιεχόμενο:</u> Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου προβλέπεται: <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων σε υπάρχοντες ΚΟΙΣΠΕ και δημιουργία νέων. • Ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων απασχόλησης και επαγγελματικής αποκατάστασης Ληπτών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας <u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι):</u> Ως βασικοί ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αναφέρονται τα άτομα με ψυχικές διαταραχές. <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> Ως βασικοί δικαιούχοι των δράσεων αναφέρονται το Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, η 6η Υγειονομική Περιφέρεια, οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ) και οι ΜΚΟ.</p>	<p>Αποτελέσματα: Θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από την ίδρυση νέων επιχειρήσεων. Εκρών: αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίχθηκαν (ΜΜΕ, κοινωνικές)</p>
		<p>ΑΠ5: Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών, υποδομών υγείας και εκπαίδευσης.</p>		<p>ΕΠ 9.α. Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας.</p>	<p>ΕΣ.9.α.1.: Αύξηση των επενδύσεων με υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές</p>	<p>9.α.1.1.Υποδομές στον τομέα της υγείας <u>Σκοπιμότητα:</u> Στο τομέα της Υγείας στην ΠΔΕ καταγράφονται ανάγκες εκσυγχρονισμού και συμπλήρωσης των υφιστάμενων υποδομών, οι οποίες δεν καλύφθηκαν από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και ιδιαίτερα των ελλείψεων εξοπλισμού (κυρίως όσον αφορά στην πρωτοβάθμια φροντίδα) που έχουν ως αποτέλεσμα την περιορισμένη δυνατότητα παροχής ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσιών υγείας. <u>Περιεχόμενο:</u> Για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών περίθαλψης, προβλέπεται η επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών και υποδομών όλων των βαθμίδων υγείας (συμπεριλαμβανομένων κέντρων/ ξενώνων ψυχικής υγείας) και ειδικότερα προμήθεια ξενοδοχειακού και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, ανακαίνιση υφιστάμενων κτηριακών υποδομών κ.α. με ιδιαίτερη έμφαση στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού των νοσοκομειακών μονάδων της Περιφέρειας. Τα είδη / κατηγορίες των παρεμβάσεων θα είναι απόλυτα συναφή με το συνολικό σχεδιασμό της στρατηγικής υγείας του Υπουργείου Υγείας. <u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι):</u> Ως βασικοί ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αναφέρονται ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες. Επίσης, εκ των ωφελουμένων είναι και οι κάτοικοι των απομακρυσμένων περιοχών της ΠΔΕ. <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> Ως βασικός δικαιούχος των δράσεων αναφέρεται η 6η Υγειονομική Περιφέρεια καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Υγείας</p> <p>9.α.1.2. Κοινωνικές υποδομές για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες <u>Σκοπιμότητα:</u> Στόχο του συγκεκριμένου τύπου δράσης αποτελεί η δημιουργία υποδομών για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και η λειτουργία υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας. <u>Περιεχόμενο:</u> Οι παρεμβάσεις στις κοινωνικές υποδομές αφορούν σε δημιουργία, ενίσχυση και αναβάθμιση υποδομών για δομές ανοικτής φροντίδας, αυτόνομης και ημιαυτόνομης διαβίωσης, επέκταση και δημιουργία δομών βραχείας νοσηλείας και μονάδες κοινωνικής αποκατάστασης για ΕΚΟ. Στις παρεμβάσεις αυτές εντάσσονται τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Παιδιών και Ηλικιωμένων, Ξενώνες/ Δομές προστασίας ΕΚΟ, Λειτουργία Χώρων Υγιεινής (Δημόσια Λουτρά, Κοινόχρηστοι χώροι πλυντηρίων, κ.λπ. για περιθωριοποιημένες κοινότητες (όπως ΡΟΜΑ). Οι συγκεκριμένες δράσεις συνεργούν ή/και υποστηρίζουν τις δράσεις ΕΚΤ του ΘΣ9. <u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι):</u> Ως βασικοί ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αναφέρονται ο γενικός πληθυσμός της Περιφέρειας και ιδιαίτερα οι Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες. Επίσης εκ των ωφελουμένων είναι και οι ΡΟΜΑ της ΠΔΕ. <u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:</u> .ΟΤΑ, ΜΚΟ</p>	<p>Αποτελέσματα: Πληθυσμός που καλύπτεται από υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας. Εκρών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας, Υποδομές μονάδων κοινωνικής φροντίδας που ενισχύονται</p>

A/A	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
9	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΠ2: Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας (ΘΣ 9 / ΕΤΠΑ)	ΕΣ2.1.1: Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις κοινωνικά και οικονομικά ευπαθείς ομάδες	<p>i) Τύπος Δράσεων: Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών Α' βαθμιας υγείας και αναβάθμιση υποδομών Β' βαθμιας υγείας. Οι δράσεις ταυτίζονται με ένα μέρος του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και αποτελούν προϋπόθεση επίτευξής του. Η δράση αφορά σειρά παρεμβάσεων σε υποδομές του τομέα υγείας σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου:</u> Κάτοικοι της Περιφέρειας, κυρίως εκείνοι που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Νοσοκομεία, ΟΤΑ της Περιφέρειας.</p> <p>ii) Τύπος Δράσεων: Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας. Οι δράσεις ταυτίζονται με ένα μέρος του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και αποτελούν προϋπόθεση επίτευξής του. Αφορά σε παρεμβάσεις σε υποδομές πρόνοιας σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας, ώστε να εξυπηρετούνται αποτελεσματικότερα οι κάτοικοί της. Η δράση συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη του ειδικού στόχου καθώς καλύπτει τις άμεσες ανάγκες συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, ευπαθών ή μη, όπως: ηλικιωμένους, Παιδιά, ΑΜΕΑ κ.α. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου:</u> Κάτοικοι της Περιφέρειας, κυρίως εκείνοι που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> ΟΤΑ της Περιφέρειας</p>	<p>Αποτελέσματος: Ημερήσια δυναμικότητα παροχής υπηρεσιών υγείας στις αντίστοιχες μονάδες υγείας σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας. Εκρών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας</p>
				ΕΠ9ε: Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	ΕΣ2.3.1: Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας	<p>i) Τύπος Δράσεων: Ενίσχυση επενδύσεων σε υποδομές για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων. Ο ειδικός στόχος της επενδυτικής προτεραιότητας ταυτίζεται με τη συγκεκριμένη δράση, η οποία αφορά στην ενίσχυση μέσω επενδύσεων, για την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου:</u> Κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Τοπικοί Φορείς.</p> <p>ii) Τύπος Δράσεων: Ενίσχυση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και υποστήριξης για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων. Οι δράσεις αποτελούν προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας. Αφορούν σε συμβουλευτική για θέματα θεσμικού πλαισίου, την έναρξη επιχειρήσεων, οικονομικά και διαχειριστικά, marketing και άλλα αντικείμενα τα οποία μπορούν να βοηθήσουν στην ίδρυση και λειτουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου:</u> Κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Τοπικοί Φορείς.</p>	<p>Αποτελέσματος: Αριθμός συμμετεχόντων (εταίρων /μετόχων) σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Εκρών: Αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίχθηκαν</p>

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
				<p>ΕΠ9.iv:Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος (ΘΣ 9 / ΕΚΤ)</p>	<p>ΕΣ2.101: Διεύρυνση και βελτίωση της παροχής υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες</p>	<p>ι) Τύπος Δράσεων: Κέντρα Ημερησίας Φροντίδας Ηλικιωμένων. Η δράση αφορά στην υποστήριξη της λειτουργίας των ΚΗΦΗ με χρηματοδότηση της στελέχωσής τους με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, τόσο για τα υφιστάμενα Κέντρα όσο και για αυτά που πρόκειται να δημιουργηθούν. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας. ι) Τύπος Δράσεων: Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει κυρίως τη δημιουργία δομών προνοιακής φροντίδας καθώς και ενέργειες διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε νοσοκομεία της Περιφέρειας Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Κέντρα Πρόνοιας της Περιφέρειας. ii) Τύπος Δράσεων: Παροχή περίθαλψης (ενίσχυση κοινωνικών ιατρείων / γιατροί στο σπίτι, κλπ). Η δράση αφορά κυρίως ιατρικές ενέργειες όπως: εμβολιασμοί παιδιών που ανήκουν σε πληθυσμιακές ομάδες που δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά προβλήματα. Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. Μονοπρόσωπα νοικοκυριά με συντηρούμενα άτομα, άτομα με αναπηρία, άλλα μειονεκτούντα άτομα). Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Κέντρα Πρόνοιας της Περιφέρειας iv) Τύπος Δράσεων: Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (health safety net). Η δράση ταυτίζεται με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει παρεμβατικά προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας, εισιτήριο υγείας (health voucher), υγεία κατ' οίκον. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΟΤΑ, Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας. v) Τύπος Δράσεων: Δράσεις αποϊδρωματοποίησης παιδιών. Οι συγκεκριμένες δράσεις αφορούν κυρίως κέντρα παιδικής προστασίας για παιδιά που δεν έχουν οικογενειακό περιβάλλον και περιορισμένες δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, ΟΤΑ. vi) Ίδρυση και λειτουργία δομών αντιμετώπισης της φτώχειας. Αφορά στη λειτουργία Κοινωνικού Παντοπωλείου και άλλων σχετικών δραστηριοτήτων με στόχο να δημιουργηθεί ένα πλέγμα ασφαλείας για την αντιμετώπιση της φτώχειας στις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες της Περιφέρειας. Η δράση καλύπτει άμεσα την επίτευξη του ειδικού στόχου.</p>	<p>Δεν έχουν συμπεριληφθεί δείκτες</p>
				<p>ΕΠ9ν: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις, καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση</p>	<p>ΕΣ2.111: Αύξηση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων, τόσο με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, όσο και με κάλυψη θέσεων απασχόλησης σε κοινωνικές επιχειρήσεις</p>	<p>ι) Τύπος Δράσεων: Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας. Η δράση αποτελεί προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες, ευρείας ενημέρωσης του κοινού, αλλά και των εν δυνάμει ωφελούμενων, καθώς και εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης στους άμεσα ενδιαφερόμενους να ιδρύσουν κοινωνική επιχείρηση. Προϋπόθεση επίτευξης και των δύο ειδικών στόχων της επενδυτικής προτεραιότητας. Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΙΔ. ii) Τύπος Δράσεων: Ενίσχυση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Η δράση συμβάλλει απόλυτα στην επίτευξη του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας, με ενέργειες όπως συμβουλευτική υποστήριξη, επιχορήγηση ίδρυσης και έναρξης λειτουργίας. Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΙΔ, Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα iii) Τύπος Δράσεων: Δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας. Η δράση λειτουργεί ενισχυτικά για την επίτευξη του ειδικού στόχου της Επενδυτικής Προτεραιότητας και προβλέπει ενέργειες, όπως δημιουργία και υλοποίηση τοπικών οικονομικών συμφωνιών για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικές επιχειρήσεις και φορείς τους. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικές Επιχειρήσεις, Τοπικοί φορείς, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΙΔ. iv) Τύπος Δράσεων Ανάπτυξη θερμοκοιτίδας Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Η δράση αποτελεί προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της Επενδυτικής Προτεραιότητας, με αναγκαία διαδικασία εκπόνηση Business Plan, για προσδιορισμό των χαρακτηριστικών ίδρυσης και λειτουργίας, κυρίως ως προς το παρεχόμενο έργο. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, Κοινωνικές Επιχειρήσεις. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.</p>	<p>Δεν έχουν συμπεριληφθεί δείκτες</p>

A/A	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
10	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΑΠ2: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αειφόρος Ανάπτυξη	ΘΣ4: Υπόστηριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΠ4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	ΕΣ4.γ.1: Εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων & περιορισμός της κατανάλωσης ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κατοικίες	4γ.1.1: Αξιοποίηση συστημάτων ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια δημόσιας χρήσης και γενικά δημόσιες υποδομές & δίκτυα Με τη δράση αυτή η στόχευση για ενεργειακή εξοικονόμηση επικεντρώνεται στις υποδομές και τα δίκτυα του δημόσιου τομέα. Η εξοικονόμηση ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να επιτευχθεί με την ενεργειακή θωράκιση του κελύφους των κτιρίων (προσθήκη θερμομόνωσης, αντικατάσταση κουφωμάτων, ψυχρά υλικά, συστήματα σκίασης), αλλά και με αναβάθμιση του εξοπλισμού τους (νέοι καυστήρες, αντικατάσταση παλιού κλιματισμού με κεντρικό σύστημα υψηλής απόδοσης, εγκαταστάσεις συστημάτων μέτρησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, κλπ), σε συνδυασμό με την εγκατάσταση «έξυπνων συστημάτων» (αυτοματοποιημένων μηχανισμών) μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας. Επίσης, στον περιορισμό της χρήσης συμβατικών μορφών ενέργειας συμπληρωματικά μπορεί να συνεισφέρει η εγκατάσταση και χρήση συστημάτων εκμετάλλευσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας μικρής κλίμακας, για την κάλυψη μέρους των αναγκών των κτιρίων. Προτεραιότητα θα δοθεί σε δημόσιες υποδομές Υγείας (Νοσοκομεία), Εκπαίδευσης (μεγάλα σχολικά συγκροτήματα), Πολιτισμού (Μουσεία & μνημεία), καθώς και σε κτιριακές κ.ά. υποδομές των ΟΤΑ και των φορέων τους. Οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στον ειδικό στόχο κυρίως μέσω της υιοθέτησης και εγκατάστασης συστημάτων ενεργειακής θωράκισης και «έξυπνων συστημάτων» περιορισμού της κατανάλωσης των δημοσίων υποδομών της Περιφέρειας Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι) της Δράσης αποτελούν: Δημόσιοι φορείς & (έμμεσα) κάτοικοι της Περιφέρειας Ενδεικτικοί Δικαιούχοι των παρεμβάσεων είναι: Φορείς Αυτοδιοίκησης, Λοιποί δημόσιοι Φορείς & Οργανισμοί, Ν.Π.Δ.Δ & Ν.Π.Ι.Δ. μκχ	Αποτελέσματος: Ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας στον δημόσιο τομέα. Εκρών: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας σε δημόσια κτήρια
		ΑΠ4: Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ 9.α. Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ9.α.1: Αύξηση της πρόσβασης σε βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας	9α.1.1: Βελτίωση των υποδομών υγείας, ψυχικής υγείας και πρόνοιας Χαρακτηριστικό της Περιφέρειας αποτελεί η αυξανόμενη εποχιακή ζήτηση, αλλά και οι ιδιαιτερότητες που δημιουργεί η νησιωτικότητα όσον αφορά στις κοινωνικές υπηρεσίες. Με την ενότητα δράσεων επιδιώκεται η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους τομείς υγείας και πρόνοιας, μέσα από τη υλοποίηση σχετικών υποδομών, λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενες εκκρεμότητες της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Ενδεικτικές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της βελτίωσης του συστήματος παροχής κοινωνικών υπηρεσιών της Περιφέρειας, είναι η συμπλήρωση και βελτίωση των κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας (υποδομές α'θμιας και β'θμιας υγείας, της ψυχικής υγείας και της πρόνοιας). Περιλαμβάνονται τόσο κτιριακές υποδομές, όσο και υλικοτεχνικές. Παρεμβάσεις ιδιαίτερης σημασίας αποτελούν τα έργα «Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκάδας» και «Δημοτικό Γηροκομείο Αργοστολίου» που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΠΕΠ ΔΕΠΙΝ 2007-2013 και αναμένεται να ολοκληρωθούν στο πλαίσιο του ΠΕΠ ΙΝ 2014-2020. Οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στον ειδικό στόχο κυρίως μέσα από την βελτίωση και συμπλήρωση των υποδομών κυρίως β'θμιας υγείας και πρόνοιας Ενδεικτικές ομάδες - στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι) της Δράσης αποτελούν: Κάτοικοι και Επισκέπτες της Περιφέρειας Ενδεικτικοί Δικαιούχοι των παρεμβάσεων είναι: Φορείς Αυτοδιοίκησης, Υπουργείο Υγείας & εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, κατά περίπτωση ανάλογα με την αρμοδιότητα	Αποτελέσματος: Ποσοστό πληθυσμού που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, Εκρών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
		ΑΠ5: Κοινωνική ένταξη, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και καταπολέμηση διακρίσεων		ΕΠ 9.ιγ. Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ9.ιγ.1: Βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών και λοιπών ομάδων πληθυσμού που πλήττονται ή απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης	<p>9.ιγ.1.1: Στοχευμένες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης σε δομές υγείας, κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας για πλητόμενες και ευάλωτες ομάδες</p> <p>Στόχος του συγκεκριμένου τύπου δράσης είναι η διευκόλυνση πρόσβασης ειδικών ομάδων πληθυσμού σε υπηρεσίες υγείας, κοινωνικής φροντίδας που θα επιτρέψει την ενεργό συμμετοχή του στον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της Περιφέρειας. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου περιλαμβάνονται δράσεις για την κάλυψη των αναγκών υγείας του πληθυσμού και ειδικά των ομάδων που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο μη πρόσβασης στις σχετικές υπηρεσίες.</p> <p><u>Ενδεικτικές δράσεις που περιλαμβάνονται είναι οι ακόλουθες:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη Νέων Μοντέλων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (πχ κοινωνικά ιατρεία) - Υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων όπως: <ul style="list-style-type: none"> ο Εισιτήριο Υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (health voucher), ο Υγεία κατ' οίκον (κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά και λειτουργικά προβλήματα, λόγω ασθένειας ή τραυματισμού) κλπ - Ενίσχυση του δικτύου των δομών Ψυχικής Υγείας (ενδονοσοκομειακές και κοινοτικές δομές ψυχικής υγείας) - Ενίσχυση Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων και Κέντρων Διημέρευσης -Ημερήσιας Φροντίδας - Διαπολιτιστική διαμεσολάβηση σε υπηρεσίες υγείας <p>Οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στον ειδικό στόχο κυρίως μέσω της βελτίωσης των όρων πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και φροντίδας</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες - στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι) των Δράσεων αποτελούν:</u> Ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αποτελούν άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας, ηλικιωμένοι που χρήζουν φροντίδας, άτομα με ψυχική ασθένεια, μετανάστες</p> <p><u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι των παρεμβάσεων είναι:</u> ΟΤΑ και φορείς τους, Υπουργείο Υγείας & εποπτευόμενοι από αυτό φορείς και Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ)</p>	<p>Αποτελέσματος: Μειονεκτούντα άτομα που αποκτούν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας</p>
					ΕΣ9.ιγ.2: Ενίσχυση της πρόσβασης σε βασικά αγαθά κοινωνικών ομάδων που πλήττονται από φτώχεια	<p>9.ιγ.2.1: Στοχευμένες παρεμβάσεις ενίσχυσης της πρόσβασης ομάδων που πλήττονται από φτώχεια σε βασικά αγαθά</p> <p>Ενδεικτική δράση αποτελεί η ανάπτυξη δικτύου κοινωνικών δομών άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία κ.α.).</p> <p>Οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στον ειδικό στόχο κυρίως μέσω της βελτίωσης των όρων πρόσβασης σε βασικά αγαθά (σπίση, φαρμακευτική περίθαλψη κ.α.)</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες – στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι) των Δράσεων αποτελούν:</u> Ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αποτελούν άτομα που ζουν στα όρια της φτώχειας</p> <p><u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι των παρεμβάσεων είναι:</u> ΟΤΑ και φορείς τους, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ)</p>	
				ΕΠ9.ν: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις, καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	ΕΣ9.ν.1: Αύξηση της απασχόλησης ευπαθών και λοιπών ομάδων πληθυσμού που απειλούνται ή πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό μέσω της κοινωνικής οικονομίας	<p>9.Ν.1.1: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις προώθησης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας με έμφαση στους τομείς φροντίδας και περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων</p> <p>Στόχος του συγκεκριμένου τύπου δράσης είναι η υποστήριξη της δημιουργίας και της ανάπτυξης κοινωνικών επιχειρήσεων, μέσω της ενεργοποίησης της επιχειρηματικότητας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.</p> <p><u>Ενδεικτικές δράσεις που περιλαμβάνονται είναι οι ακόλουθες:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Παροχή ενισχύσεων για την υλοποίηση του αρχικού επιχειρηματικού σχεδίου (χρηματοδότηση Start-Ups) κοινωνικών επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.ΕΠ.), με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της κοινωνικής φροντίδας, καθώς και των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων - Ανάπτυξη νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) - Ανάπτυξη και λειτουργία περιφερειακών κόμβων / μηχανισμών και συνεργασιών κοινωνικής επιχειρηματικότητας και καινοτομίας και ενδεικτικά θερμοκοιτίδας κοινωνικής επιχειρηματικότητας, συστάδων κοινωνικής επιχειρηματικότητας και συνεργασιών με τοπικούς αναπτυξιακούς οργανισμούς και φορείς, <p>Οι δράσεις αυτές συμβάλλουν στον ειδικό στόχο κυρίως μέσω της βελτίωσης των όρων πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και φροντίδας.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες - στόχοι (βασικοί ωφελούμενοι) των Δράσεων αποτελούν:</u> Ωφελούμενοι των δράσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν αποτελούν κοινωνικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (με ιδιαίτερη έμφαση σε νέους και γυναίκες), καθώς και λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας</p> <p><u>Ενδεικτικοί Δικαιούχοι των παρεμβάσεων:</u> Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Υπουργείο Υγείας και εποπτευόμενοι από αυτό φορείς, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ)</p>	<p>Αποτελέσματος: Συμμετέχοντες από μειονεκτούσες ομάδες που ωφελήθηκαν από προγράμματα αναζήτησης εργασίας, εκπαίδευσης/κατάρτισης, με την απόκτηση προσόντων ή απασχόλησης συμπεριλαμβανομένων της αυτοαπασχόλησης. Εκρών: Αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίζονται, Αριθμός Δομών κοινωνικής οικονομίας που υποστηρίζονται (ειδικός δείκτης)</p>

A/A	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
11	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΠ2: Αειφορική Ανάπτυξη και ,ιαχείριση των Πόρων	ΘΣ4: Υπόστηριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΠ4.γ Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων, και στον τομέα της στέγασης.	ΕΣ4.γ.1: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πιο ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων και των νοικοκυριών και προώθηση της χρήσης ΑΠΕ.	4.γ.1.1 Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων Το μεγάλης ηλικίας και αξιόλογης αρχιτεκτονικής κτιριακό απόθεμα της Περιφέρειας, κυρίως δημοσίας χρήσης, καθώς και τα δημόσια κτίρια που επιτελούν διοικητικές και άλλες λειτουργίες (πχ. κτίρια διοίκησης, σχολεία, μουσεία, νοσοκομεία, κλπ.) συμβάλλουν στη μεγάλη κατανάλωση ενέργειας, με αρνητικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα και στην εκπομπή αερίων ρύπων. Για τον λόγο αυτό και στο πλαίσιο της πολιτικής για την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, προβλέπονται δράσεις με στόχο τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας με βασική προτεραιότητα τα περισσότερα ενεργοβόρα δημόσια κτίρια. <u>Ενδεικτικές δράσεις</u> είναι οι παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και προσθήκης βιοκλιματικών χαρακτηριστικών σε δημόσια κτίρια (πχ. ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού κελύφους και Η/Μ εγκαταστάσεων, αναβάθμιση συστημάτων φυσικού/τεχνητού φωτισμού, εγκατάσταση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης, κλπ.), παρεμβάσεις σε κτίρια όπου στεγάζονται πολιτιστικές δραστηριότητες (μουσεία, πολιτιστικά κέντρα, πολυχώροι, κλπ.), που στοχεύουν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, υποστηρικτικές και λοιπές ενέργειες (υπηρεσίες ενεργειακού Συμβούλου, μελέτες ενεργειακής απόδοσης, δράσεις δημοσιότητας, κλπ), κλπ. <u>Ενδεικτικοί δικαιούχοι</u> των ανωτέρω δράσεων είναι οι ,ημόσιες Υπηρεσίες και οι ΟΤΑ της Περιφέρειας. <u>Ωφελούμενοι</u> είναι οι Δημόσιες Υπηρεσίες και οι ΟΤΑ της Περιφέρειας.	Εκροών: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων
		ΑΠ3: Βελτίωση Βασικών Υποδομών	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9.α: Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη	ΕΣ 9.α.1:- Άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας για την εξασφάλιση συνηθών πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας σχετικές υπηρεσίες με την επέκταση και τη βελτίωση των υποδομών	Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας θα υλοποιηθούν δράσεις για τη συμπλήρωση/ επέκταση/ αναβάθμιση των υποδομών υγείας και πρόνοιας, δεδομένου ότι σήμερα υφίστανται σε ικανοποιητικό βαθμό οι βασικές υποδομές εξυπηρέτησης του πληθυσμού της Περιφέρειας. Επέκταση και αναβάθμιση υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγείας Προβλέπεται η ανάπτυξη νέων υποδομών υγείας και η ενίσχυση των ήδη υφισταμένων. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις θα αφορούν: • Βελτίωση και ολοκλήρωση κτιριακών υποδομών • Προμήθεια εξοπλισμού Δημιουργία και αναβάθμιση υποδομών πρόνοιας Χρηματοδοτούνται παρεμβάσεις για τη δημιουργία νέων υποδομών κοινωνικής πρόνοιας και την επέκταση και αναβάθμιση ήδη υφισταμένων με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης των κατοίκων της Περιφέρειας σε κοινωνικές υπηρεσίες, ιδιαιτέρως δε εκείνων που ευρίσκονται ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας.Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις θα αφορούν: • παιδικούς - βρεφονηπιακούς σταθμούς • υποδομές φροντίδας παιδιών, ΑμΕΑ, ηλικιωμένων κτλ. <u>Ενδεικτικοί δικαιούχοι</u> των πράξεων είναι η ΔΥΠΕ, οι υγειονομικές μονάδες, η Περιφέρεια και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης. <u>Ωφελούμενοι</u> είναι οι κάτοικοι της Περιφέρειας.	Εκροών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας
		ΑΠ4: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης – Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού		ΕΠ9.ιv: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος	ΕΣ09.ιv.1: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικο-οικονομικής κρίσης στην υγεία του πληθυσμού της περιφέρειας και ειδικά των Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων	Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν εντάσσονται στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για τον τομέα της υγείας, όπως εξειδικεύεται για να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες ανάγκες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ειδικότερα, θα γίνουν παρεμβάσεις στις ακόλουθες κατευθύνσεις: 1. Ανάπτυξη και εφαρμογή της πολιτικής Health Safety Net Θα υλοποιηθεί ολοκληρωμένη σειρά παρεμβάσεων προς τους πολίτες της Περιφέρειας με σκοπό την εξασφάλιση της παροχής ενός ελαχίστου αναγκαίου επιπέδου υπηρεσιών υγείας σε όλους και ειδικά σε αυτούς που αντιμετωπίζουν αδυναμία πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Οι ομάδες πληθυσμού της Περιφέρειας που θα ωφεληθούν ιδιαίτερα από τις παρεμβάσεις είναι: πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα λόγω παρατεταμένης οικονομικής δυσπραγίας, ανασφάλιστοι πολίτες, μακροχρόνια άνεργοι, άτομα/παιδιά που διαβιών κάτω από το όριο της φτώχειας Οι <u>παρεμβάσεις</u> ενδεικτικά περιλαμβάνουν:	Εκροών: Μειονεκτούντα άτομα

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
						<p>(α) Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - εισιτήριο υγείας ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες (Health Voucher) - υγεία κατ' οίκον για την παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά και λειτουργικά προβλήματα λόγω ασθένειας ή τραυματισμού - εμβολιασμοί παιδιών - ανάπτυξη νέων μοντέλων παροχής πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας όπως π.χ. κοινωνικά ιατρεία <p>(β) Παρεμβατικά προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας, ενδεικτικά για:</p> <ul style="list-style-type: none"> - το κάπνισμα - τις διατροφικές συνήθειες - το αλκοόλ - την πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων <p>2. Παράλληλα με τις δράσεις για την υγεία θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών όπως π.χ.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) b. Δράσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης προσωπικού που απασχολούνται σε δομές / υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας c. Υποστήριξη λειτουργίας Κέντρων Φιλοξενίας (για μετανάστες - αιτούντες άσυλο) d. Λειτουργία Εθνικού Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, κλπ) e. Δράσεις αποϊδρυματοποίησης παιδιών 	
				ΕΠ9.ν: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	ΕΣ9.ν.1: Ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την αξιοποίηση κοινωνικών επιχειρήσεων	<p>Ενδεικτικές δράσεις είναι</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (τύπου start – up) • δικτύωση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας • ανάπτυξη θερμοκοιτίδων Κοινωνικών Επιχειρήσεων • στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters) • ενίσχυση υφιστάμενων και δημιουργία νέων ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. • Κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων • Περιφερειακοί μηχανισμοί κοινωνικής οικονομίας 	<p>Εκρών: Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας), Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας</p>
		ΑΠ5: Ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής		9.α Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΠ 9.α.2: Άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας για την εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας σχετικές υπηρεσίες με την επέκταση και τη βελτίωση των υποδομών στα μικρά νησιά της Περιφέρειας	<p>Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας θα ενταχθούν δράσεις που εντάσσονται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Επέκταση και αναβάθμιση υποδομών πρωτοβάθμιας υγείας στα μικρά νησιά της Περιφέρειας</p> <p>Προβλέπεται η ανάπτυξη νέων υποδομών υγείας και η ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων στα μικρά νησιά της Περιφέρειας. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις θα αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση και ολοκλήρωση κτιριακών υποδομών • Προμήθεια εξοπλισμού. <p>Δημιουργία και αναβάθμιση υποδομών πρόνοιας στα μικρά νησιά της Περιφέρειας</p> <p>Χρηματοδοτούνται παρεμβάσεις για τη δημιουργία νέων υποδομών κοινωνικής πρόνοιας και την επέκταση και αναβάθμιση ήδη υφιστάμενων με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης των κατοίκων της Περιφέρειας σε κοινωνικές υπηρεσίες, ιδιαιτέρως δε εκείνων που ευρίσκονται ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις θα αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • παιδικούς - βρεφονηπιακούς σταθμούς • υποδομές φροντίδας παιδιών, ΑμΕΑ, ηλικιωμένων κτλ. <p><u>Ενδεικτικοί δικαιούχοι</u> των πράξεων είναι η ΔΥΠΕ, οι υγειονομικές μονάδες, η Περιφέρεια και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.</p> <p><u>Ωφελούμενοι</u> είναι οι κάτοικοι και οι επισκέπτες των μικρών νησιών της Περιφέρειας.</p>	<p>Εκρών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας</p>

A/A	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
12	ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΑΠ2: Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9α Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας (Θ.Σ. 9)-ΕΤΠΑ	ΕΣ9α1: Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις κοινωνικά και οικονομικά ευπαθείς ομάδες	<p>α) Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών Α' βαθμιας υγείας και αναβάθμιση υποδομών Β' βαθμιας υγείας. Ταύτιση με ένα μέρος του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και προϋπόθεση επίτευξής του. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι της Περιφέρειας, ιδιαίτερα εκείνοι που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νοσοκομεία, ΟΤΑ της Περιφέρειας.</p>	Αποτελέσματος: Ημερήσια δυναμικότητα παροχής υπηρεσιών υγείας στις αντίστοιχες μονάδες υγείας σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας. Εκρών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας
						<p>β) Δημιουργία σταθερών ή / και κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Ταύτιση με ένα μέρος του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και προϋπόθεση επίτευξής του συνόλου του ειδικού στόχου. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι των νησιών της Περιφέρειας, με προβλήματα ψυχικής υγείας. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νοσοκομεία της Περιφέρειας.</p>	
						<p>γ) Δημιουργία, επέκταση/αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας, κοινωνικής φροντίδας και χώρων/δομών υγιεινής. Ταύτιση με ένα άλλο μέρος του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και προϋπόθεση επίτευξής του Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι της Περιφέρειας, ιδιαίτερα εκείνοι που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ της Περιφέρειας</p>	
						<p>ΕΠ9c: Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις</p>	
<p>ΕΠ9iii: Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών</p>	<p>ΕΣ9iii1: Ενδυνάμωση / βελτίωση της θέσης στην αγορά εργασίας των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων</p>	<p>Ανάπτυξη προγραμμάτων υποστήριξης ατόμων με ψυχική αναπηρία Η δράση στοχεύει στην ενδυνάμωση της θέσης και στην υποστήριξη των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων και ιδιαίτερα των ψυχικά ασθενών στην αγορά εργασίας και ενδεικτικά περιλαμβάνει ενέργειες όπως: • Λειτουργία δομών ψυχικής υγείας (ξενώνες βραχείας διαμονής, προστατευόμενα διαμερίσματα) • Εκπαίδευση και υποστήριξη της οικογένειας ατόμων με ψυχική αναπηρία Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οικονομικά μη ενεργοί / Άτομα ευάλωτων ομάδων συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών τους Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπουργείο Υγείας, Νοσοκομεία, Τοπικοί φορείς.</p>	<p>Αποτελέσματος: Άτομα ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων οικονομικά μη ενεργοί που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους. Εκρών: Συμμετέχοντες από μειονεκτικές ομάδες</p>				
<p>ΕΠ9iv: Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσίτες, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος (Θ.Σ. 9)-ΕΚΤ</p>	<p>ΕΣ 9iv1 : Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης σε ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες</p>	<p>α) Λειτουργία δικτύου δομών αντιμετώπισης της φτώχειας Η δράση συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες, όπως λειτουργία κοινωνικών παντοπωλείων / φαρμακείων κλπ. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, άτομα σε κίνδυνο φτώχειας. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες ή / και φορείς της Περιφέρειας.</p>	<p>Αποτελέσματος: Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας ή κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης και της αυτοαπασχόλησης εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους. Εκρών: Συμμετέχοντες που ζουν σε</p>				

Α/Α	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
						<p>β) Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού Η δράση εξυπηρετεί άμεσα στην επίτευξη του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και ενδεικτικά περιλαμβάνει ενέργειες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εμβολιασμοί παιδιών που ανήκουν σε πληθυσμιακές ομάδες που δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας • Κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών αποκατάστασης σε άτομα με σοβαρά κινητικά προβλήματα • Ελεύθερη πρόσβαση σε υπηρεσίες ΠΦΥ (health voucher) • Παρεμβατικά προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας <p><u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, ανασφάλιστοι, δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Νοσοκομεία, Δομές ΠΦΥ, Εθελοντικές Οργανώσεις.</p>	<p>νοικοκυριά στα οποία δεν εργάζεται κανείς, Μειονεκτούντα άτομα</p>
						<p>γ) Υποστήριξη λειτουργίας Δομών Φιλοξενίας για μετανάστες – αιτούντες άσυλο Η δράση συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και προβλέπει κυρίως ξενώνες βραχείας διαμονής, υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης, διερμηνείας-μετάφρασης, νομική βοήθειας και διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε νοσοκομεία της Περιφέρειας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Μετανάστες, αιτούντες άσυλο συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών τους, καθώς και των ασυνόδευτων ανηλίκων, δικαιούχοι διεθνούς/προσωρινής προστασίας και λοιπές ευπαθείς ομάδες <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Υπηρεσίες και φορείς του Υπ. Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ΜΚΟ, ΟΤΑ, Νοσοκομεία, Τοπικοί φορείς, εθελοντικές οργανώσεις.</p>	
						<p>δ) Υποστήριξη της λειτουργίας Κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων. Η δράση συνδέεται απόλυτα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και προβλέπει χρηματοδότηση στελέχωσης με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό για ήδη λειτουργούντα και δημιουργούμενα ΚΗΦΗ. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ηλικιωμένοι άποροι / ανασφάλιστοι, κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών και νησιών. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> ΟΤΑ, ΝΠΙΔ, ΝΠΔΔ, Τοπικοί Κοινωνικοί φορείς, Νοσοκομεία, δομές ΠΦΥ.</p>	
				<p>ΕΠ9ν: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση</p>	<p>ΕΣ9ν1: Αύξηση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις</p>	<p>α) Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας. Η δράση αποτελεί προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες, ευρείας ενημέρωσης του κοινού, αλλά και των εν δυνάμει ωφελούμενων, καθώς και εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης στους άμεσα ενδιαφερόμενους να ιδρύσουν κοινωνική επιχείρηση. Προϋπόθεση επίτευξης και των δύο ειδικών στόχων της επενδυτικής προτεραιότητας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΔΔ.</p> <p>β) Ενίσχυση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Η δράση συμβάλλει απόλυτα στην επίτευξη του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας, με ενέργειες όπως συμβουλευτική υποστήριξη, επιχορήγηση ίδρυσης και έναρξης λειτουργίας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΙΔ, Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα.</p> <p>γ) Δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας.- Η δράση λειτουργεί ενισχυτικά για την επίτευξη του ειδικού στόχου της Επενδυτικής Προτεραιότητας και προβλέπει ενέργειες, όπως δημιουργία και υλοποίηση τοπικών οικονομικών συμφωνιών για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Κοινωνικές επιχειρήσεις και φορείς τους. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Κοινωνικές Επιχειρήσεις, Τοπικοί φορείς, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΙΔ.</p> <p>δ) Ανάπτυξη θερμοκοιτίδας Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Η δράση αποτελεί προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της Επενδυτικής Προτεραιότητας, με αναγκαία διαδικασία εκπόνηση Business Plan, για προσδιορισμό των χαρακτηριστικών ίδρυσης και λειτουργίας, κυρίως ως προς το παρεχόμενο έργο. <u>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου):</u> Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, Κοινωνικές Επιχειρήσεις. <u>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων:</u> Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.</p>	<p>Αποτελέσματος: Μειονεκτούντες συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης. Εκρών: Μειονεκτούντα άτομα</p>

A/A	ΠΕΠ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
13	ΚΡΗΤΗΣ	ΑΠ3: Ενίσχυση της εκπαίδευσης και κοινωνικής συνοχής στην Κρήτη	ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	ΕΠ9 α): Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά στην κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας	ΕΣ17: Η αύξηση του αριθμού των παιδιών που καλύπτονται από υποδομές παιδικής φροντίδας για το σύνολο της Περιφέρειας	Είδος δράσης: Συμπλήρωση - αναβάθμιση Υποδομών Υγείας <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> Αναβάθμιση κτιριακών εγκαταστάσεων και ΒΙΤ Νοσοκομείων - Συμπλήρωση του δικτύου των δομών πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης (Περιφερειακά, Πολυδύναμα Ιατρεία κλπ) <u>Ομάδες στόχου:</u> Κάτοικοι και επισκέπτες της Περιφέρειας <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> 7η ΥΠΕ/Νοσοκομεία/Λοιποί Φορείς καθ' αρμοδιότητα Είδος δράσης: Συμπλήρωση - αναβάθμιση Υποδομών Πρόνοιας <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> - Συμπλήρωση αναβάθμιση Βρεφονηπιακών – Παιδικών Σταθμών - Συμπλήρωση αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής πρόνοιας (ΚΔΑΠ/ΜΕΑ, Γηροκομεία, ΚΗΦΗ, Κέντρα Δημέρευσης, Στέγες ΑΜΕΑ, Ξενώνες Παιδιών-Εφήβων, Κέντρα Υποστήριξης κλπ) - Δημιουργία Δομών Στήριξης Ρομ - Ενίσχυση υποδομών παροχής φροντίδας αστέγων (Ξενώνες Αστέγων κλπ) <u>Ομάδες στόχου:</u> Κάτοικοι και επισκέπτες της Περιφέρειας <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> 7η ΥΠΕ/Νοσοκομεία/Δήμοι/Λοιποί Φορείς καθ' αρμοδιότητα	Αποτελέσματος: Πρόσθετο ποσοστό κλάσματος των παιδιών προσχολικής ηλικίας που καλύπτονται από υποδομές παιδικής φροντίδας στο σύνολο της Περιφέρειας. Εκρμών: Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται
		ΕΣ18 :Η βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας στο σύνολο των κατοίκων της Κρήτης			Αποτελέσματος: Πρόσθετο ποσοστό κλάσματος του πληθυσμού που καλύπτεται από πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες υπηρεσίες υγείας εγγύς του τόπου κατοικίας τους επί του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας. Εκρμών: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας		
		9iv) βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος			ΕΣ26: Η αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της φτώχειας	Είδος δράσης: - Ενίσχυση λειτουργίας κοινωνικών δομών - Προγράμματα Προστασίας Υγείας Πληθυσμού <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> - Κοινωνικές Δομές Άμεσης Αντιμετώπισης Φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία κ.α.) - Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (health safety net): Παρεμβατικά προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας, Εισιτήριο Υγείας (health voucher), Υγεία κατ' οίκον, κοινωνικά ιατρεία κλπ) - Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρόνοιας (ΚΗΦΗ, Κέντρα Δημέρευσης κλπ) <u>Ομάδες στόχου:</u> Νοικοκυριά χαμηλών εισοδημάτων ή και ανέργων, οικονομικά μη ενεργοί, δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Περιφέρεια / Κέντρα πρόνοιας Περιφέρειας / Δήμοι / ΜΚΟ /Λοιποί φορείς καθ' αρμοδιότητα	Αποτελέσματος: Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους
		ΑΠ5: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας στην Κρήτη		ΕΠ9v): Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	ΕΣ27: Η αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας	Είδος δράσης: Ενίσχυση απασχόλησης <u>Ενδεικτικές δράσεις:</u> - Ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας - Δράσεις συντονισμού και υποστήριξης πρωτοβουλιών Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας - Δράσεις εκκώλυσης πρωτοβουλιών Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας - Δικτύωση επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (social clustering) - Ενίσχυση υφιστάμενων και δημιουργία νέων ΚΟΙΣΠΕ <u>Ομάδες στόχου:</u> Άνεργοι και οικονομικά μη ενεργά άτομα, δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος <u>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων:</u> Περιφέρεια/ Δήμοι /Λοιποί Φορείς καθ' αρμοδιότητα	Αποτελέσματος: Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους

A. Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

ΠΕΠ Αττικής

- Η περιγραφή των ενδεικτικών δράσεων στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου ΕΣ9.α.1 είναι πολύ γενικόλογη και δεν περιλαμβάνει προσδιορισμό και αναφορά σε συγκεκριμένες δράσεις υποδομών υγείας.
- Παρατηρείται σύγχυση αναφορικά με το τι σημαίνει Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (Health Safety Net) αφού αναφέρεται ως Ενδεικτική Δράση στο πλαίσιο επίτευξης του Ειδικού Στόχου 9.iv.3 ενώ παράλληλα για την επίτευξη του ίδιου στόχου προβλέπονται και δράσεις προαγωγής υγείας και προσυμπτωματικού ελέγχου αλλά και η κάλυψη της πρωτοβάθμιας υγείας των ανασφάλιστων και κοινωνικά ευπαθών πληθυσμών.
- Δράσεις όπως αυτή που αφορά στη δημιουργία ικανοτήτων στα στελέχη πεδίου που παρέχουν υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες σε τοπική κλίμακα συμβάλλουν μεν στη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών και στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση των συγκεκριμένων στελεχών, αποτελέσματα τα οποία είναι σίγουρα ζητούμενα του συστήματος, όμως η τεκμηρίωση της συμπερίληψης των συγκεκριμένων δράσεων στον Ειδικό Στόχο «προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας» δεν είναι προφανής.
- Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9η και του Ειδικού Στόχου 9.v.1 «Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων» προβλέπονται Δράσεις για την ανάπτυξη ΚΟΙΣΠΕ αλλά δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας τα οποία είναι ενδιαφέροντος του Τομέα Υγείας.

ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας

- Στο πλαίσιο του ΑΠ4, της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4c.1 «Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτιρίων και στον τομέα της στέγασης» και του Ειδικού Στόχου ΕΣ4c.1 προβλέπονται μεταξύ άλλων δράσεις προώθησης της ΣΗΘ σε νοσοκομεία της Περιφέρειας. Οι συγκεκριμένες δράσεις μολοντί περιλαμβάνονται στην στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αποτελούν δράσεις ενδιαφέροντος και συναρμοδιότητας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει δε συναποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργείων να περιληφθούν κεντρικά στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο Δικαιούχος των σχετικών Πράξεων.
- Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9.α.1 «Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων» προβλέπονται μεν δράσεις επέκτασης και αναβάθμισης δομών και υποδομών υγείας αλλά χωρίς να υπάρχει σαφής αναφορά στον τύπο των δομών (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, ειδικού τύπου μονάδες π.χ. για αυτισμό, για αιμοκάθαρση κλπ) και υποδομών αλλά ούτε τεκμηρίωση της αναγκαιότητας.
- Οι Ειδικό Στόχοι ΕΣ 9.c.1 και ΕΣ 9.iv.1 έχουν διατυπωθεί με τρόπο που δεν διαφέρει από τις αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες στις οποίες αντιστοιχούν. Υπό αυτή την έννοια είναι αρκετά γενικοί και δεν υπακούουν στις Οδηγίες που θέλουν οι Ειδικό στόχοι να είναι πιο συγκεκριμένοι από την Επενδυτική Προτεραιότητα σε ότι αφορά τις αλλαγές που θα επιτευχθούν σε ομάδες στόχου, περιοχές, διαδικασίες, θεσμούς κλπ.
- Παρατηρείται σύγχυση αναφορικά με το τι σημαίνει Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (Health Safety Net) αφού αναφέρεται ως Ενδεικτική Δράση στο πλαίσιο επίτευξης του Ειδικού Στόχου 9.iv.1 ενώ παράλληλα

αναφέρονται ως ξεχωριστές δράσεις οι δράσεις προαγωγής υγείας και το Εισιτήριο ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας για ανασφάλιστους πολίτες (health voucher).

- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9ιν. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.

ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας

- Στο πλαίσιο του ΑΠ4, και του Ειδικού Στόχου Ε.Σ 4.2.2 προβλέπονται μεταξύ άλλων δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων συμπεριλαμβανομένων των νοσοκομείων (υπάρχει ειδική αναφορά σε αυτά). Οι συγκεκριμένες δράσεις μολοντί περιλαμβάνονται στην στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αποτελούν δράσεις ενδιαφέροντος και συναρμοδιότητας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει δε συναποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργείων να περιληφθούν κεντρικά στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο Δικαιούχος των σχετικών Πράξεων.
- Οι διατυπώσεις των Ειδικών Στόχων 9.1.1 και 10.3.1 είναι κατά βάση ίδιες με τους τίτλους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων στις οποίες αντιστοιχούν, ενώ θα έπρεπε να είναι πιο συγκεκριμένοι από την Επενδυτική Προτεραιότητα σε ότι αφορά τις αλλαγές που θα επιτευχθούν σε ομάδες στόχου, περιοχές, διαδικασίες, θεσμούς κλπ.
- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9ιν. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Ο κατάλογος των ενδεικτικών δράσεων που παρατίθεται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9.1.1 και αφορούν στην ενίσχυση των υποδομών υγείας και κοινωνικών υποδομών περιλαμβάνει το σύνολο των δυνητικών δράσεων και δεν αποτυπώνει τις τοπικές ανάγκες που τελικά θα μπορέσουν να καλυφθούν από το σχετικά περιορισμένο ποσό που θα διατεθεί από το ΕΤΠΑ για υποδομές στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9.
- Διαπιστώνεται μια μικρή σύγχυση ανάμεσα στο τι θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9.2.1 «Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων» και τι από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 10.4.1 «Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων». Επιπλέον ενώ στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9.2.1 προβλέπεται η ενίσχυση υφιστάμενων και η δημιουργία νέων ΚΟΙΣΠΕ και στο πλαίσιο του ΕΣ 10.4.1 η οικονομική υποστήριξη για την έναρξη της δραστηριότητας, πουθενά δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας τα οποία είναι ενδιαφέροντος του Τομέα Υγείας.

ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

- Στο πλαίσιο του ΑΠ2, της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4γ και του Ειδικού Στόχου Ε.Σ 8 προβλέπονται μεταξύ άλλων παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης των δημοσίων κτιρίων σε όλους τους τομείς συμπεριλαμβανομένου του τομέα υγείας (υπάρχει ειδική αναφορά σε αυτά). Οι συγκεκριμένες δράσεις μολονότι περιλαμβάνονται στην στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αποτελούν δράσεις ενδιαφέροντος και συναρμοδιότητας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει δε συναποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργείων να περιληφθούν κεντρικά στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο Δικαιούχος των σχετικών Πράξεων.
- Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 όπως υποδεικνύει και ο τίτλος του είναι πολύ γενικός και εκτός των δράσεων στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας εμπλέκει και τις επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων (αφορά τους Θεματικούς Στόχους 8,9 και 10).
- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9iv. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Στις ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4.1 «Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας – πρόνοιας» υπάρχει αναφορά σε δράσεις πρόληψης και προαγωγής υγείας, ενώ δεν υπάρχει σαφής αναφορά στην παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε άνεργους – ανασφάλιστους πολίτες ούτε στην ευρύτερη διαμόρφωση ενός δικτύου ασφάλειας (health safety net) για τους οικονομικά ασθενείς και άλλες ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.
- Στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 9v προβλέπονται Πρωτοβουλίες Απασχόλησης στην Κοινωνική Οικονομία αλλά δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας τα οποία είναι ενδιαφέροντος του Τομέα Υγείας.

ΠΕΠ Θεσσαλίας

- Χρησιμοποιείται ένας Άξονας Προτεραιότητας για τους Θεματικούς Στόχους 8,9 και 10
- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9iv. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων. Σημειώνεται επίσης ότι η ονομασία του Ειδικού Στόχου 2.10 «Βελτίωση της παροχής κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές μονάδες» δεν παραπέμπει στον τομέα υγείας αλλά κυρίως στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας.
- Στο πλαίσιο του ΑΠ3, της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4c και του Ειδικού Στόχου Ε.Σ 3.1.1 «Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας στα δημόσια κτίρια» προβλέπεται η ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων κτιρίων με χαμηλή ενεργειακή κλάση και παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε νοσοκομεία ή Κέντρα Υγείας, το Υπουργείο Υγείας εμφανίζεται ως ένας εκ των δυνητικών Δικαιούχων. Οι συγκεκριμένες δράσεις μολονότι περιλαμβάνονται στην στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αποτελούν δράσεις ενδιαφέροντος και συναρμοδιότητας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει δε συναποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργείων να περιληφθούν κεντρικά στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

«Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο Δικαιούχος των σχετικών Πράξεων.

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9iv. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Η περιγραφή του Ειδικού Στόχου 9iv.1 δεν αντικατοπτρίζει τα επιδιωκόμενα από τις περιγραφόμενες ως Κατηγορίες δράσεων αποτελέσματα και θα πρέπει να επαναδιατυπωθεί. Συγκεκριμένα ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος εντασσόμενος στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9iv δεν πρέπει να δίνει έμφαση στην αναβάθμιση των δομών και των δικτύων αλλά στη διασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου υπηρεσιών πρόνοιας και υγείας σε πολίτες που λόγω οικονομικών αδυναμιών, γεωγραφικών συνθηκών ή ειδικών χαρακτηριστικών (ευάλωτες ομάδες) έχουν περιορισμένη σήμερα πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες.
- Παρατηρείται σύγχυση αναφορικά με το τι σημαίνει Δίκτυο Προστασίας Υγείας του Πληθυσμού (Health Safety Net) αφού αναφέρεται ως Ενδεικτική Δράση στο πλαίσιο επίτευξης του Ειδικού Στόχου 27 ενώ παράλληλα αναφέρονται ως ξεχωριστές δράσεις οι δράσεις προαγωγής υγείας και το Εισιτήριο ελεύθερης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας για ανασφάλιστους πολίτες (health voucher).
- Στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 9v προβλέπονται Δράσεις για την ανάπτυξη ΚΟΙΣΠΕ αλλά δεν υπάρχει σαφής αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας τα οποία είναι ενδιαφέροντος του Τομέα Υγείας.

ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας

- Οι διατυπώσεις των Ειδικών Στόχων 9.iv.1 & 9.a.1 είναι κατά βάση ίδιες με τους τίτλους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων στις οποίες αντιστοιχούν, ενώ θα έπρεπε να είναι πιο συγκεκριμένοι από την Επενδυτική Προτεραιότητα σε ότι αφορά τις αλλαγές που θα επιτευχθούν σε ομάδες στόχου, περιοχές, διαδικασίες, θεσμούς κλπ. Επιπλέον η κωδικοποίηση των Ειδικών Στόχων έχει γίνει με βάση τους κωδικούς των επενδυτικών προτεραιοτήτων ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την εικόνα της μεταξύ τους ταύτισης.
- Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν διακριτές Κατηγορίες Δράσεων για τον τομέα της υγείας και τον τομέα της πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης, εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο και προτιμότερο η διάκριση αυτή να ήταν σε επίπεδο Ειδικού Στόχου (Διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9iv). Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.

ΠΕΠ Πελοποννήσου

- Χρησιμοποιείται ένας Άξονας Προτεραιότητας για τους Θεματικούς Στόχους 8,9 και 10

- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9ιν. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 2.1.1 «Επέκταση και βελτίωση υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης κυρίως στις κοινωνικά και οικονομικά ευπαθείς ομάδες» προβλέπονται μεν δράσεις επέκτασης και αναβάθμισης των υποδομών υγείας αλλά χωρίς να υπάρχει σαφής αναφορά στον τύπο των υποδομών, αλλά ούτε τεκμηρίωση της αναγκαιότητας (π.χ γιατί υπάρχει ανάγκη για επέκταση σε συγκεκριμένες υποδομές)
- Οι κατηγορίες δράσεων που παρατίθενται στο πλαίσιο των Ειδικών Στόχων 2.3.1 «Αύξηση κοινωνικής επιχειρηματικότητας» και 2.111 «Αύξηση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων, τόσο με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας όσο και με κάλυψη θέσεων απασχόλησης σε κοινωνικές επιχειρήσεις» δεν περιλαμβάνουν αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, τα οποία είναι ενδιαφέροντος του τομέα Υγείας. Επιπλέον στις ενδεικτικές κατηγορίες Δικαιούχων αναφέρεται μόνο το Υπουργείο Εργασίας, το Υπουργείο Υγείας δεν έχει περιληφθεί.

ΠΕΠ Ιονίων Νήσων

- Στο πλαίσιο του ΑΠ2, και του Ειδικού Στόχου Ε.Σ 4.γ.1 «Εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων και περιορισμός της κατανάλωσης ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κατοικίες» προβλέπονται μεταξύ άλλων δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων συμπεριλαμβανομένων των νοσοκομείων (υπάρχει ειδική αναφορά σε αυτά). Οι συγκεκριμένες δράσεις μολοντί περιλαμβάνονται στην στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αποτελούν δράσεις ενδιαφέροντος και συναρμοδιότητας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει δε συναποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργείων να περιληφθούν κεντρικά στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο Δικαιούχος των σχετικών Πράξεων.
- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9α. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Παρά το γεγονός ότι έχουν οριστεί διακριτοί Ειδικό Στόχοι για τον τομέα της υγείας και τον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9ιν, παρατηρείται ότι δεν υπάρχει απόλυτη διάκριση των κατηγοριών δράσεων που εντάσσονται σε κάθε έναν από αυτούς τους στόχους. Πιο συγκεκριμένα δράσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση της πρόσβασης των ατόμων που ζουν στο όριο της φτώχειας σε φαρμακευτική περίθαλψη αλλά και δράσεις ανάπτυξης κοινωνικών φαρμακείων περιλαμβάνονται στον Ειδικό Στόχο που σχετίζεται με την κοινωνική πρόνοια και όχι με την υγεία.
- Δεν φαίνεται να έχουν περιληφθεί δράσεις πρόληψης και προαγωγής υγείας στη λογική του Health SafetyNet σύμφωνα με την πολιτική του Υπουργείου Υγείας.

ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου

- Στο πλαίσιο του ΑΠ2, και του Ειδικού Στόχου Ε.Σ 4.γ.1 «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πιο ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων και των νοικοκυριών και προώθηση της χρήσης ΑΠΕ» προβλέπονται μεταξύ άλλων δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων συμπεριλαμβανομένων των νοσοκομείων (υπάρχει ειδική αναφορά σε αυτά). Οι συγκεκριμένες δράσεις μολονότι περιλαμβάνονται στην στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αποτελούν δράσεις ενδιαφέροντος και συναρμοδιότητας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έχει δε συναποφασιστεί σε επίπεδο Υπουργείων να περιληφθούν κεντρικά στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», ανεξάρτητα από το ποιος θα είναι ο Δικαιούχος των σχετικών Πράξεων.
- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9iv. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Οι κατηγορίες δράσεων που παρατίθενται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9v.1 «Ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την αξιοποίηση κοινωνικών επιχειρήσεων» δεν περιλαμβάνουν αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, τα οποία είναι ενδιαφέροντος του τομέα Υγείας.

ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου

- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9α και 9iv. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.
- Οι κατηγορίες δράσεων που παρατίθενται στο πλαίσιο των Ειδικών Στόχων 9c1 «Αύξηση κοινωνικής επιχειρηματικότητας» και 9v1 «Αύξηση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις» δεν περιλαμβάνουν αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, τα οποία είναι ενδιαφέροντος του τομέα Υγείας. Επιπλέον στις ενδεικτικές κατηγορίες Δικαιούχων αναφέρεται μόνο το Υπουργείο Εργασίας, το Υπουργείο Υγείας δεν έχει περιληφθεί.
- Παρά το γεγονός ότι η ψυχική υγεία αποτελεί προτεραιότητα για το Υπουργείο Υγείας, υπάρχουν σοβαρές επιφυλάξεις για το κατά πόσον θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της επόμενης Προγραμματικής περιόδου δράσεις που αφορούν στη λειτουργία δομών ψυχικής υγείας όπως αυτές έχουν προβλεφτεί στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9iii1 «Ενδυνάμωση/ βελτίωση της θέσης στην αγορά εργασίας των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων».

ΠΕΠ Κρήτης

- Εκτιμάται ότι θα ήταν καλύτερο να υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για την Υγεία και Διακριτός για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9iv. Ο διαχωρισμός αυτός εξυπηρετεί πολλαπλά. Κατ' αρχάς διακρίνει δύο τομείς η πολιτική των οποίων ανήκει ως αρμοδιότητα σε διαφορετικά Υπουργεία (Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας). Δεύτερον επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση του τι

εντάσσεται στον τομέα της υγείας και τι στον τομέα της πρόνοιας καθώς και τη θέσπιση διακριτών δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων.

- Οι κατηγορίες δράσεων που παρατίθενται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου ΕΣ 27 «Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας» δεν περιλαμβάνουν αναφορά σε ΚΟΙΣΠΕ που αποσκοπούν στην κοινωνική ενσωμάτωση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, τα οποία είναι ενδιαφέροντος του τομέα Υγείας.

B. Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

B.1: ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα»

Σε ότι αφορά στο Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» (έκδοση που υποβλήθηκε επίσημα στις 17 Ιουλίου 2014 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και στο πως εντάσσεται σε αυτό η αναπτυξιακή στρατηγική του τομέα υγείας, σημειώνονται τα κάτωθι:

- Στα εισαγωγικά κείμενα στο πλαίσιο των οποίων παρουσιάζονται οι ανάγκες για μεταρρυθμίσεις παρατίθενται οι αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί ήδη στον τομέα υγείας με την επισήμανση ότι χρειάζεται να γίνουν ακόμα σημαντικά βήματα προς τον εκσυγχρονισμό του τομέα της Δημόσιας Υγείας που περιλαμβάνει ενδεικτικά τη μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και του ΕΟΠΥΥ και τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των νοσοκομείων με στόχο τη διασφάλιση της λειτουργικής ολοκλήρωσης τους.
- Αναφέρεται σαφώς στο Πρόγραμμα ότι στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα εκτός των απαιτούμενων οριζοντίων παρεμβάσεων πλήθος **κάθετων τομεακών πολιτικών** έχουν απολήξει ή σημεία εκκίνησης τη Δημόσια Διοίκηση και επηρεάζουν αμφίδρομα τις μεταρρυθμιστικές δράσεις και τις πολιτικές, οπότε προτεραιότητα θα δοθεί σε τομείς που έχουν υψηλή οικονομική και κοινωνική σημασία όπως το δημοσιονομικό και φορολογικό σύστημα, η δικαιοσύνη, η κοινωνική ασφάλιση και η **υγεία**. Ενδεικτικές βασικές παρεμβάσεις στους τομείς αυτούς αναφέρεται ότι αποτελούν η ενδυνάμωση της φορολογικής και δημοσιονομικής διοίκησης, η ενίσχυση της υπηρεσίας της Οικονομικής Αστυνομίας, η ενίσχυση του Νομοθετικού Πλαισίου ενάντια στο οικονομικό έγκλημα και την διαφθορά, η απλοποίηση των διαδικασιών της αστικής δικαιοσύνης, ο εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των δικαστηρίων, **ο εκσυγχρονισμός, η διασφάλιση της βιωσιμότητας και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας στη βάση του υλοποιούμενου μεταρρυθμιστικού προγράμματος του Τομέα.**
- Δεν περιλαμβάνεται διακριτός Άξονας Προτεραιότητας για τον τομέα Υγείας ούτε όμως και για τους άλλους τομείς στους οποίους δίνεται κάθετη προτεραιότητα. Επιπλέον σε κανένα σημείο του Προγράμματος δεν περιλαμβάνεται η ανάλυση των Ενδεικτικών Δράσεων του τομέα Υγείας – όπως αυτή δόθηκε από το Υπουργείο/ ΕΥΤΥΚΑ στον σχεδιαστή του Προγράμματος (ΕΥΔ ΔΜ). Αντίθετα, η αναφορά στις συστημικές μεταρρυθμιστικές δράσεις του Τομέα Υγείας περιορίζονται στα εξής:
 - Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 11i2: «Προώθηση της λειτουργικής αναδιοργάνωσης των Φορέων του Δημοσίου Τομέα» ο οποίος εντάσσεται στον Άξονα Προτεραιότητας «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση για την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Δημοσίου Τομέα» αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι **«Στο πλαίσιο του εν λόγω ειδικού στόχου προβλέπεται η απλούστευση διαδικασιών και παροχή καλύτερων υπηρεσιών σε τομεακές πολιτικές υψηλής κοινωνικής και οικονομικής αξίας όπως η δικαιοσύνη, η υγεία και η κοινωνική ασφάλιση. Βασικά αποτελέσματα αποτελούν ο εξορθολογισμός του οικονομικού πλαισίου δραστηριοτήτων, η βελτίωση της ποιότητας των διαδικασιών των αστικών δικαστηρίων, η ανάπτυξη εναλλακτικών μέσων επίλυσης διαφορών, η υποστήριξη της αναθεώρησης του συστήματος παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας και η υποστήριξη των διαδικασιών αναθεώρησης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.»**

- Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 2c1 «Αύξηση των φορέων του Δημόσιου Τομέα όπου εντείνεται η χρήση αποτελεσματικών μεθόδων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης», ο οποίος επίσης εντάσσεται στον Άξονα Προτεραιότητας «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση για την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Δημοσίου Τομέα» αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «*Η παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες θα εστιάζεται αφενός σε υπηρεσίες υψηλής ζήτησης και συχνότητας όπως η έκδοση διαφόρων αδειών και πιστοποιητικών και αφετέρου σε υπηρεσίες κάθετων τομέων υψηλής οικονομικής και κοινωνικής σημασίας, όπως συναλλαγές των πολιτών και επιχειρήσεων με τον οικονομικό τομέα, η ηλεκτρονική δικαιοσύνη και η ηλεκτρονική υγεία*».

Πιο αναλυτικά προβλέπεται η Κατηγορία Δράσης Α.2.1.1: «Δράσεις αναβάθμισης, ανάπτυξης και λειτουργίας συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη της καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του Δημοσίου Τομέα», η οποία αφορά στην ανάπτυξη συστημάτων και υποδομών ΤΠΕ ή/και στην αναβάθμιση υφιστάμενων, για την διεκπεραίωση ως επί τω πλείστον εσωτερικών διαδικασιών και λειτουργιών των δημοσίων φορέων. Στο πλαίσιο αυτό, θα υλοποιηθούν τόσο οριζόντια συστήματα που αφορούν στη λειτουργία των υπηρεσιών όσο και **συστήματα των κάθετων τομέων πολιτικής με έμφαση σε τομείς προτεραιότητας υψηλής οικονομικής και κοινωνικής αξίας** (φορολογική / δημοσιονομική διοίκηση, δικαιοσύνη, υγεία και κοινωνική ασφάλιση) που αποσκοπούν στην αναβάθμιση της επιχειρησιακής τους ικανότητας και θα επαναχρησιμοποιούν υφιστάμενες υποδομές και υπηρεσίες.

Δείκτες Εκρών και Αποτελεσμάτων του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» που αναφέρονται στον Τομέα Υγείας

Οι δείκτες που έχουν περιληφθεί στην έκδοση του ΕΠ της 17ης Ιουλίου 2014, είναι γενικοί και αφορούν σε όλη τη Δημόσια Διοίκηση. Δεν περιλαμβάνονται δηλαδή ειδικοί δείκτες που να αφορούν στις κάθετες παρεμβάσεις των επιλεγμένων τομεακών πολιτικών μεταξύ των οποίων και η υγεία.

Ενδεικτικά, στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 2c1 «Αύξηση των φορέων του Δημόσιου Τομέα όπου εντείνεται η χρήση αποτελεσματικών μεθόδων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» ως Δείκτες αποτελέσματος έχουν οριστεί οι:

- Αριθμός μητρώων δημόσιου τομέα που διαλειτουργούν βάσει του κοινού δεσμευτικού προτύπου, με τιμή στόχο 4
- Αριθμός φορέων των οποίων η λειτουργία αναβαθμίζεται με τη χρήση συστημάτων ΤΠΕ, με τιμή στόχο 20 και
- Αριθμός πολιτών που έχουν προσωποποιημένη πρόσβαση στο ενιαίο σημείο πρόσβασης των πολιτών, με τιμή στόχο 5.000.000.

Αντίστοιχα γενικοί είναι και οι δείκτες εκρών και αποτελέσματος στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 11i2 (π.χ. Αριθμός σχεδίων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του δημοσίου τομέα που εφαρμόζονται (δείκτης αποτελέσματος, Αριθμός έργων απλοποίησης εσωτερικών διαδικασιών φορέων του δημοσίου τομέα κλπ).

ΕΠ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

Σε ότι αφορά το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και την ενσωμάτωση σε αυτό στόχων και δράσεων που αφορούν στην εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Μετά την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση του πρώτου σχεδίου του ΕΠ το Υπουργείο Υγείας διαπιστώνοντας την μη συμπερίληψη ειδικών στόχων και παρεμβάσεων για την εφαρμογή της στρατηγικής του τομέα υγείας απέστειλε

στους αρμοδίους για το σχεδιασμό του Προγράμματος, επιστολή με τις θέσεις του τομέα, οι οποίες αφορούσαν στην ανάγκη να προστεθούν στο Πρόγραμμα δράσεις που αφορούν στα κάτωθι:

- στη βελτίωση της ισόρροπης κατανομής του προσωπικού του τομέα υγείας μεταξύ βασικών επαγγελματικών κλάδων και ειδικοτήτων καθώς και της περιφερειακής κατανομής – σύνδεσης με τον προγραμματισμό στα ΑΕΙ
 - στον σχεδιασμό και την υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού σε επιστημονικά αντικείμενα καθώς και εξειδικευμένων προγραμμάτων εξατομικευμένης θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης
 - στην κατάρτιση των ανέργων επαγγελματιών του τομέα υγείας
 - στην προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων με ανάπτυξη νέων ΚΟΙΣΠΕ και ενίσχυση υφιστάμενων σε συνδυασμό με την ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων απασχόλησης και επαγγελματικής αποκατάστασης των Ληπτών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας.
- Παρά την επιστολή και τις θέσεις του Υπουργείου Υγείας και έκδοση του ΕΠ που υποβλήθηκε επίσημα στις 17 Ιουλίου 2014 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι προαναφερόμενες παρεμβάσεις δεν έχουν αποτυπωθεί σαφώς.

Σημειώνεται επιπλέον ότι **ενώ στο Θεματικό Στόχο 8 «Προαγωγή βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού» περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων η επενδυτική προτεραιότητα 8νι «για την ενεργό και υγιή γήρανση», που συνάδει απόλυτα με τον Πυλώνα 2 της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του Τομέα Υγείας, η συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα δεν έχει συμπεριληφθεί στο Πρόγραμμα και δεν έχουν αντιστοιχηθεί σε αυτήν Ειδικό Στόχοι και κατηγορίες παρεμβάσεων.**

ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Στην έκδοση του ΕΠ που υποβλήθηκε επίσημα στις 17 Ιουλίου 2014 από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, περιλαμβάνονται αναφορές σε Ειδικούς Στόχους και παρεμβάσεις που αφορούν στον τομέα υγείας **οι οποίες συνάδουν απόλυτα με την Αναπτυξιακή Στρατηγική του τομέα.**

Συγκεκριμένα:

- Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4c «Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτιρίων και στον τομέα της στέγασης» και στον Ειδικό Στόχο 13 «Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα» περιλαμβάνονται στη λογική των ενδεικτικών παρεμβάσεων δράσεις εγκατάστασης μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας σε Δημόσια Κτίρια και Υποδομές, ενώ υπάρχει και ειδική αναφορά ότι παραδείγματα υποδομών στις οποίες είναι πολύ πιθανό να βρίσκουν εφαρμογή τα παραπάνω είναι **τα μεγάλα νοσοκομεία**, συγκροτήματα κτιρίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μεγάλα συγκροτήματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και μεγάλα συγκροτήματα δημόσιων υπηρεσιών.
- Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6α «Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» και στον Ειδικό Στόχο 24 «Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και Περιβαλλοντικές Αποκαταστάσεις Ρυπασμένων Χώρων» έχουν προβλεφθεί Δράσεις για την Δημιουργία Μονάδων Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (βιομηχανικών, νοσοκομειακών κ.λπ.).

Για το συγκεκριμένο Ειδικό Στόχο έχει προβλεφτεί και Δείκτης Αποτελέσματος με ονομασία/ περιγραφή «Πρόσθετη ποσότητα επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών/ νοσοκομειακών) που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση ή διαχείριση

εντός Ελλάδος, τιμή αναφοράς για το 2014 109.000 τόνοι ανά έτος και τιμή στόχο για το 2023 195.000 τόνους ανά έτος.

1.3 Λογική της παρέμβασης (σύνδεση προτεινόμενων δράσεων / αναμενόμενων εκροών και επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων)

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020, διενεργείται αποτίμηση της συνολικής λογικής της παρέμβασης (intervention logic), της δημιουργίας δηλαδή, λογικών συνδέσεων μεταξύ των αναπτυξιακών αναγκών και της επιλογής των κατάλληλων στόχων και επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση της λογικής της παρέμβασης του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020 περιλαμβάνει:

- **Επισκόπηση των παρεμβάσεων** που προγραμματίζονται σε κάθε Πυλώνα και στρατηγικό στόχο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της αναφοράς σε βασικές ομάδες-στόχους ωφελουμένων.

Για την αξιολόγηση αυτή χρησιμοποιείται η Ανάλυση Λογικού Πλαισίου (ΑΛΠ) μέσω της Μήτρας Λογικού Πλαισίου (ΜΛΠ), στην οποία αποτυπώνονται όλες οι συνδέσεις μεταξύ των διαφορετικών προτεινόμενων δράσεων του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020, με συγκεκριμένες αναμενόμενες εκροές (σε επίπεδο δράσεων) και επιδιωκόμενα αποτελέσματα (σε επίπεδο στρατηγικών στόχων) στον τομέα της υγείας. Με βάση την τελική εικόνα αυτής της αποτύπωσης, αξιολογείται κατά πόσον η λογική διάρθρωση της προτεινόμενης στρατηγικής μπορεί να συμβάλει στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του τομέα της υγείας μέσω συναφών δράσεων και εκροών, ενώ εντοπίζονται πιθανά σημεία όπου η συνολική λογική της παρέμβασης του προγράμματος παρουσιάζει ασυνέχειες.

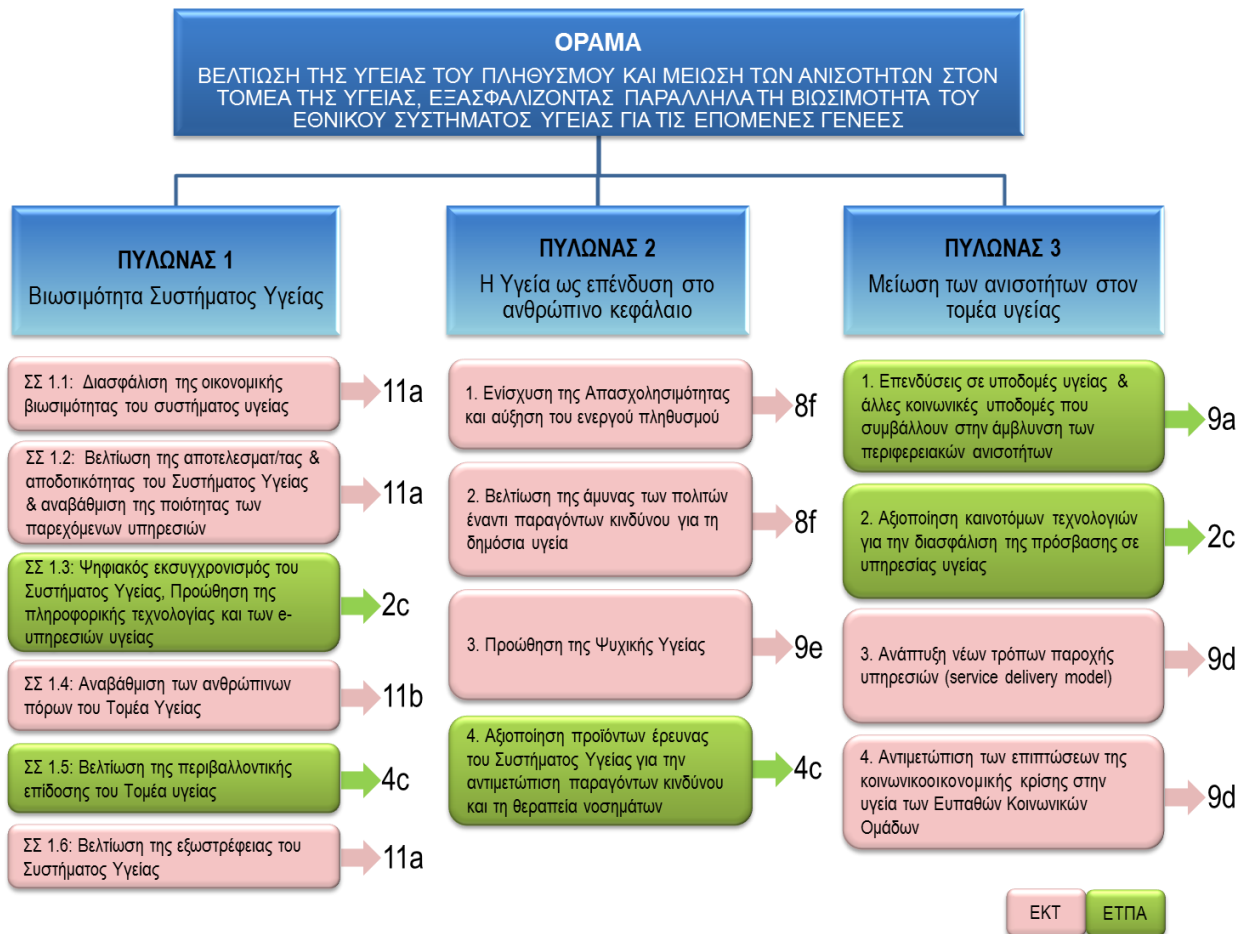
- **Εξέταση της καταλληλότητας των παρεμβάσεων** της στρατηγικής σε σχέση με το βαθμό κάλυψης των διαπιστωμένων αναγκών στον τομέα της υγείας, με βάση την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης που περιλαμβάνεται στην εκπονηθείσα Αναπτυξιακή Στρατηγική.

Η αξιολόγηση αυτή γίνεται με τη χρήση μήτρας συνάφειας και με βάση την τελική εικόνα αυτής της αποτύπωσης αξιολογείται κατά πόσον το μείγμα των προγραμματιζόμενων παρεμβάσεων μπορεί να συμβάλει στην κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών του τομέα της υγείας.

1.3.1.1 Επισκόπηση παρεμβάσεων ανά Πυλώνα και Στρατηγικό Στόχο

Στο ακόλουθο σχήμα, παρουσιάζεται εποπτικά η δομή του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020. Στο ίδιο σχήμα, σημειώνεται ταυτόχρονα και η συσχέτιση κάθε στρατηγικού στόχου με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και την προτεινόμενη χρηματοδοτική πηγή (ΕΚΤ ή ΕΤΠΑ) σύμφωνα με την αποτύπωση στον πίνακα της παραγράφου 1.2.2.1 που προηγήθηκε.

Στρατηγική Υγείας της περιόδου 2014-2020 και συσχέτιση με Ταμεία και Επενδυτικές Προτεραιότητες.

Με βάση την παραπάνω διάρθρωση του στρατηγικού σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας, δομείται και η μήτρα λογικού πλαισίου που ακολουθεί, στην οποία αποτυπώνεται εποπτικά το σύνολο των δεδομένων που συνιστούν την αξιολογούμενη λογική της παρέμβασης του προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, η 1η στήλη παρουσιάζει τη δομή του στρατηγικού σχεδιασμού του προγράμματος στα τρία διαδοχικά επίπεδα των:

- Πυλώνων
- Στρατηγικών Στόχων
- Προτεινόμενων Δράσεων,

αποτυπώνοντας ταυτόχρονα για κάθε Στρατηγικό Στόχο και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται μέσω αυτού,

η 2^η στήλη περιλαμβάνει τους προτεινόμενους δείκτες:

- Αποτελεσμάτων, σε επίπεδο Στρατηγικών Στόχων και
- Εκρμών, σε επίπεδο Δράσεων,

και στην 3η και τελευταία στήλη καταγράφεται κάθε χρήσιμη πληροφορία που αφορά στη λογική της παρέμβασης του προγράμματος, όπως είναι τυχόν προϋποθέσεις ή απαιτούμενες συνθήκες που επηρεάζουν την υλοποίηση των παρεμβάσεων και παρατηρήσεις επί της μεθόδου επιλογής των ειδικών δεικτών του προγράμματος.

Μήτρα Λογικού Πλαισίου του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020

	ΔΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	<i>Πυλώνες</i>		
1	Βιωσιμότητα Συστήματος Υγείας	-	-
2	Η Υγεία ως επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο	-	-
3	Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας	-	-
	<i>Στρατηγικοί Στόχοι και Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα</i>	<i>Δείκτες Αποτελεσμάτων</i>	
1.1	Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> Μείωση των δαπανών συστήματος υγείας	Ποσοστό μείωσης δαπανών συστήματος υγείας	
1.2	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Συστήματος Υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> 1. Μείωση ελλειμμάτων ΕΟΠΥΥ 2. Περιορισμός προσφυγής σε β'βάθμιας μονάδες υγείας 3. Μείωση χρόνου αναμονής για εισαγωγή σε νοσοκομεία	1. Ποσοστό μείωσης ελλειμμάτων ΕΟΠΥΥ 2. Ποσοστό μείωσης προσφυγής σε β'βάθμιας μονάδες υγείας 3. Χρόνος αναμονής για εισαγωγή σε νοσοκομεία (Μ.Ο.)	
1.3	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του Συστήματος Υγείας, Προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> 1. Αύξηση χρήσης τηλεϊατρικής 2. Ηλεκτρονικοποίηση λειτουργιών συστήματος υγείας	1. Ποσοστό αύξησης χρήσης τηλεϊατρικής 2. Αριθμός λειτουργιών που εκτελούνται ηλεκτρονικά	
1.4	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του Τομέα Υγείας <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> Αύξηση ποσοστού πιστοποιημένων απασχολούμενων στον τομέα υγείας σε τομεακές δεξιότητες	Ποσοστό απασχολούμενων τομέα υγείας που πιστοποιήθηκαν σε τομεακές δεξιότητες μετά την παρακολούθηση προγραμμάτων κατάρτισης	
1.5	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του Τομέα υγείας <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> Αύξηση της ασφαλούς διάθεσης επικίνδυνων νοσοκομειακών αποβλήτων	Ποσότητα επικίνδυνων νοσοκομειακών αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση ή διαχείριση (τόνοι/έτος)	
1.6	Βελτίωση της εξωστρέφειας του Συστήματος Υγείας <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> 1. Μείωση επιδημιών 2. Αύξηση εσόδων προερχόμενων από τον τουρισμό υγείας	1. Ποσοστό μείωσης κρουσμάτων επιδημικών ασθενειών 2. Έσοδα προερχόμενα από τον τουρισμό υγείας	
2.1	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού <u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> 1. Μείωση εμφάνισης χρόνιων νοσημάτων και πολυνοσηρότητας 2. Μείωση θανάτων ασθενών με χρόνια νοσήματα ή πολυνοσηρότητα	1. Αριθμός ασθενών με χρόνια νοσήματα ή πολυνοσηρότητα 2. Αριθμός θανάτων ασθενών με χρόνια νοσήματα ή πολυνοσηρότητα	

	ΔΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2.2	<p>Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μείωση εμφάνισης μειζόνων νοσημάτων 2. Μείωση θανάτων ασθενών με μείζονα νοσήματα 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αριθμός ασθενών με μείζονα νοσήματα 2. Αριθμός θανάτων ασθενών με μείζονα νοσήματα 	
2.3	<p>Πρώιμη της Ψυχικής Υγείας</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u></p> <p>Δραστηριοποίηση ψυχικά πασχόντων σε επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας</p>	Αριθμός ψυχικά πασχόντων που δραστηριοποιούνται σε επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας	
2.4	<p>Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του Συστήματος Υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u></p> <p>Αύξηση ποσοστού αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας</p>	Ποσοστό αξιοποίησης προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας	
3.1	<p>Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u></p> <p>Άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας</p>	Ποσοστό πληθυσμού που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας ως προς το σύνολο του πληθυσμού της περιφέρειας (13 δείκτες, ένας ανά περιφέρεια)	
3.2	<p>Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u></p> <p>-</p>	-	
3.3	<p>Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model)</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξηση χρήσης νέων μοντέλων παροχής υπηρεσιών υγείας από τις ομάδες στόχου (ανασφάλιστοι και ομάδες του Ν.4019/2011) 2. Δραστηριοποίηση ομάδων στόχου (ανασφάλιστοι και ομάδες του Ν.4019/2011) στην αναζήτηση εργασίας, τη συμμετοχή σε εκπαίδευση / κατάρτιση ή την απόκτηση εξειδίκευσης 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ποσοστό επί του συνόλου των ομάδων στόχου που επωφελείται από νέους τρόπους παροχής υπηρεσιών και είναι διαθέσιμοι για εργασία και αναζητούν εργασία. 2. Ποσοστό επί του γενικού συνόλου των ανασφάλιστων που επωφελείται από νέους τρόπους παροχής υπηρεσιών 	<p>Προϋπόθεση για την υλοποίηση της παρέμβασης είναι ο προσδιορισμός με νέο θεσμικό πλαίσιο του ορισμού νέων ομάδων στόχου όπως οι ανασφάλιστοι σε κίνδυνο φτώχειας.</p> <p>Ο δείκτης 1 αποτελεί εξειδίκευση / παραλλαγή του κοινού δείκτη αποτελέσματος ΕΚΤ: «Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης αμέσως μετά την λήξη της συμμετοχής τους.»</p>

	ΔΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3.4	<p>Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικο-οικονομικής κρίσης στην υγεία των Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων</p> <p><u>Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα:</u> Αύξηση χρήσης παρεμβατικών υπηρεσιών Αγωγής - Προαγωγής και Πρόληψης Υγείας από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ποσοστό επί του συνόλου των ομάδων στόχου (ανασφάλιστοι και ομάδες του Ν.4019/2011) που επωφελείται από παρεμβατικές δράσεις αγωγής-προαγωγής και πρόληψης υγείας και είναι διαθέσιμοι για εργασία και αναζητούν εργασία. 2. Ποσοστό επί του γενικού συνόλου των ανασφάλιστων που επωφελείται από παρεμβατικές δράσεις αγωγής-προαγωγής και πρόληψης υγείας 	<p>Προϋπόθεση για την υλοποίηση της παρέμβασης είναι ο προσδιορισμός με νέο θεσμικό πλαίσιο του ορισμού νέων ομάδων στόχου όπως οι ανασφάλιστοι σε κίνδυνο φτώχειας.</p> <p>Ο δείκτης 1 αποτελεί εξειδίκευση / παραλλαγή του κοινού δείκτη αποτελέσματος ΕΚΤ: «Μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης αμέσως μετά την λήξη της συμμετοχής τους.»</p>
	<i>Προγραμματιζόμενες Δράσεις</i>	<i>Δείκτες Εκροών</i>	
1.1.1	Ενίσχυση Συστημάτων Προγραμματισμού, Κατάρτισης Προϋπολογισμών και Παρακολούθησης της εκτέλεσής τους από όλες τις Μονάδες Υγείας, Περιφερειακά και Κεντρικά	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.1.2	Ενίσχυση Συστημάτων και Διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.1.3	Εισαγωγή σύγχρονων Διαδικασιών Προμηθειών – Κεντροποίηση Προμηθειών	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.1.4	Εισαγωγή νέων βιώσιμων μεθόδων τιμολόγησης και αποζημίωσης των Φαρμάκων	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.1.5	Μέτρα Ελέγχου και Περιορισμού της Φαρμακευτικής Δαπάνης	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.1	Προσδιορισμός της Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλιση Υγείας και Ενδυνάμωση του ΕΟΠΥΥ	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.2	Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Υγείας με στόχο τον Περιορισμό της Προσφυγής σε εξειδικευμένες Νοσοκομειακές Υπηρεσίες	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.3	Βελτίωση της Νοσοκομειακής Περιθαλψης	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.4	Εισαγωγή Μεθόδων Αποζημίωσης Μονάδων Υγείας βάσει Κόστους ή Παρεχόμενης Ποιότητας Υπηρεσιών	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.5	Βελτίωση της οργάνωσης, της διοίκησης, του συντονισμού, της παρακολούθησης του Συστήματος Ψυχικής Υγείας ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά του	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.6	Ανάπτυξη και εισαγωγή συστημάτων ποιότητας στα νοσοκομεία και στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.2.7	Σχεδιασμός και εφαρμογή Συστήματος Μέτρησης και Αξιολόγησης της Αποτελεσματικότητας του Τομέα Υγείας	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ

	ΔΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1.2.8	Ανάπτυξη συστημάτων Λογοδοσίας (συστημικής και ατομικής) κατά την παροχή υπηρεσιών υγείας προς τον πολίτη	-	
1.3.1	Εισαγωγή συστημάτων και διαδικασιών "Ηλεκτρονικής Υγείας" (e- health)	1. Αριθμός εφαρμογών τηλεϊατρικής 2. Πληροφοριακά Συστήματα του τομέα υγείας που διαλειτουργούν 3. Αριθμός μητρώων που αναπτύσσονται ή εκσυγχρονίζονται	
1.3.2	Ανάπτυξη ηλεκτρονικών δημοπρασιών προϊόντων υγείας	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.4.1	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αξιοποίησης των ανθρώπινων πόρων του Τομέα Υγείας	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.4.2	Ανάπτυξη πολιτικών αξιολόγησης ιατρικού προσωπικού και μεθόδων αξιολόγησης για όλο το προσωπικό του τομέα υγείας	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.4.3	Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων	1. Αριθμός απασχολούμενων στον τομέα υγείας που συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης 2. Αριθμός πακέτων εκπαιδευτικού υλικού που αναπτύσσονται	
1.5.1	Πρώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από τα Νοσοκομεία	1. Αριθμός μονάδων υγείας που αναβαθμίζονται ενεργειακά 2. Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των μονάδων υγείας (kWh/έτος)	Ο 2 ^{ος} δείκτης είναι εξειδίκευση του κοινού δείκτη εκροών ΕΤΠΑ/ΤΣ: «Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων»
1.5.2	Πρώθηση Συμπαράγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης σε νοσοκομεία	Αριθμός μονάδων υγείας που αναβαθμίζονται ενεργειακά	
1.5.3	Πρώθηση συστημάτων αποτελεσματικής διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων νοσοκομείων	Πρόσθετη δυναμικότητα διαχείρισης νοσοκομειακών αποβλήτων (τόνοι/έτος)	Ο δείκτης είναι εξειδίκευση / παραλλαγή του κοινού δείκτη εκροών ΕΤΠΑ/ΤΑ: «Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων»
1.6.1	Διασυννοριακή συνεργασία	Πλήθος διασυννοριακών κέτρων που διασυνδέονται	
1.6.2	Επιδημιολογική επιτήρηση	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
1.6.3	Ανάπτυξη τουρισμού υγείας	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ
2.1.1	Εισαγωγή Μέτρων Βελτίωσης του Περιβάλλοντος Εργασίας και Περιορισμού των Εργατικών Ατυχημάτων	-	
2.1.2	Ανάπτυξη προγραμμάτων διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων και πολυνοσηρότητας (πχ υπέρταση, σακχαρώδης διαβήτης, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια)	Αριθμός πασχόντων από χρόνια νοσήματα ή πολυνοσηρότητα που επωφελήθηκαν	
2.2.1	Διεξαγωγή Εκστρατειών Ενημέρωσης του γενικού πληθυσμού για σημαντικούς κινδύνους για τη υγεία	Αριθμός εκστρατειών ενημέρωσης	
2.2.2	Έγκαιρη Πρόγνωση Κινδύνων Υγείας και Ανάπτυξη Προγραμμάτων Προσυμπτωματικού Ελέγχου για μείζονα νοσήματα	1. Αριθμός προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου 2. Αριθμός συμμετεχόντων σε προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου	

	ΔΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2.2.3	Ανάπτυξη προγραμμάτων διαχείρισης επιπτώσεων από περιβαλλοντικούς κινδύνους στην ποιότητα των πόσιμων υδάτων, στο υπέδαφος και στον ατμοσφαιρικό αέρα	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αριθμός προγραμμάτων διαχείρισης επιπτώσεων από περιβαλλοντικούς κινδύνους 2. Αριθμός συμμετεχόντων σε προγράμματα διαχείρισης επιπτώσεων από περιβαλλοντικούς κινδύνους 	
2.3.1	Ενδυνάμωση Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης για άτομα με ψυχικές διαταραχές	Δημιουργία νέων ΚΟΙΣΠΕ / Ψυχικής Υγείας	Ο δείκτης αποτελεί εξειδίκευση του κοινού δείκτη εκροής ΕΚΤ: «Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)»
2.4.1	Προτυποποίηση και παρελκόμενη εφαρμογή (spin off) των αποτελεσμάτων της έρευνας που υλοποιείται εντός του Συστήματος Υγείας	Αριθμός ερευνητικών ιστιτούτων που συμμετέχουν σε ερευνητικά σχέδια του τομέα υγείας	
3.1.1	Ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών υγείας	Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Κοινός δείκτης εκροής ΕΤΠΑ/ΤΣ
3.1.2	Επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών και υποδομών υγείας	Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Κοινός δείκτης εκροής ΕΤΠΑ/ΤΣ
3.3.1	Ανάπτυξη νέων μοντέλων παροχής υπηρεσιών υγείας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αριθμός συμμετεχόντων που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων (>12 μηνών / που έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους κάλυψη) και επωφελούνται μέσω της χρήσης νέων μοντέλων παροχής υπηρεσιών υγείας 2. Αριθμός συμμετεχόντων που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων (>12 μηνών / που έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους κάλυψη) με συντηρούμενα τέκνα και επωφελούνται μέσω της χρήσης νέων μοντέλων παροχής υπηρεσιών υγείας (υποσύνολο του δείκτη 1) 3. Αριθμός ατόμων ομάδων στόχου (ανασφάλιστοι και ομάδες του Ν.4019/2011) που επωφελούνται μέσω της χρήσης νέων μοντέλων παροχής υπηρεσιών υγείας 	<p>Προϋπόθεση για την υλοποίηση της παρέμβασης είναι ο προσδιορισμός με νέο θεσμικό πλαίσιο του ορισμού νέων ομάδων στόχου όπως οι ανασφάλιστοι σε κίνδυνο φτώχειας.</p> <p>Οι δείκτες 1 και 2 αποτελούν εξειδίκευση / παραλλαγή των κοινών δεικτών εκροών ΕΚΤ: «Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων» και «Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα» αντίστοιχα</p>
3.3.2	Ενίσχυση του ρόλου του ασθενούς στη διαχείριση της υγείας του και υιοθέτηση ασθενοκεντρικού μοντέλου παροχής υπηρεσιών υγείας	-	
3.3.3	Ολοκλήρωση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας	Αριθμός επωφελουμένων από υπηρεσίες ψυχικής υγείας	

	ΔΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3.4.1	Παρεμβάσεις πρόληψης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αριθμός συμμετεχόντων που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων (>12 μηνών / που έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους κάλυψη) και επωφελούνται από παρεμβατικές δράσεις αγωγής-προαγωγής και πρόληψης υγείας 2. Αριθμός συμμετεχόντων που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων (>12 μηνών / που έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους κάλυψη) με συντηρούμενα τέκνα και επωφελούνται από παρεμβατικές δράσεις αγωγής-προαγωγής και πρόληψης υγείας (υποσύνολο του δείκτη 1) 3. Αριθμός ατόμων ομάδων στόχου (ανασφάλιστοι και ομάδες του Ν.4019/2011) που επωφελούνται από παρεμβατικές δράσεις αγωγής-προαγωγής και πρόληψης υγείας 	<p>Προϋπόθεση για την υλοποίηση της παρέμβασης είναι ο προσδιορισμός με νέο θεσμικό πλαίσιο του ορισμού νέων ομάδων στόχου όπως οι ανασφάλιστοι σε κίνδυνο φτώχειας.</p> <p>Οι δείκτες 1 και 2 αποτελούν εξειδίκευση / παραλλαγή των κοινών δεικτών εκρών ΕΚΤ: «Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων» και «Συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα» αντίστοιχα</p>
3.4.2	Ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής ευαισθητοποίησης του προσωπικού του τομέα υγείας (ιατρικού, νοσηλευτικού και παραϊατρικού)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αριθμός προγραμμάτων ευαισθητοποίησης του προσωπικού του τομέα υγείας 2. Αριθμός συμμετεχόντων σε προγράμματα ευαισθητοποίησης του προσωπικού του τομέα υγείας 	

Η συμπλήρωση του παραπάνω πίνακα με τους προτεινόμενους δείκτες και τις σχετικές παρατηρήσεις, έγινε στο πλαίσιο της εκπόνησης του παρόντος παραδοτέου από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης. Για τη συμπλήρωση ελήφθησαν υπόψη και οι προτάσεις του Υπουργείου Υγείας προς τα ΠΕΠ σχετικά με τη χρήση δεικτών αποτελέσματος και εκρών για τις δράσεις του τομέα υγείας (Ιούλιος 2014) που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα ΠΕΠ, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 1.2.2.1. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των παραπάνω προτεινόμενων δεικτών από την ΕΥΤΥΚΑ. Κατά τη συμπλήρωση του πίνακα, σχετικά με την αποτίμηση της λογικής της παρέμβασης του προγράμματος, ο ΣΑ έκανε τις ακόλουθες γενικές διαπιστώσεις:

- Η δόμηση της στρατηγικής διαρθρώνεται με λογικό τρόπο, καθώς:
 - Είναι σαφές ποια αποτελέσματα επιδιώκει ο κάθε στρατηγικός στόχος κάθε πυλώνα,
 - Εξάγεται εύκολα και ορθολογικά η πληροφορία για το ποιοι δείκτες αποτελέσματος θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη μέτρηση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων των στρατηγικών στόχων,
 - Εξάγεται εύκολα και ορθολογικά η πληροφορία για το ποιοι δείκτες εκρών θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη μέτρηση των εκρών των προγραμματιζόμενων δράσεων,
 - Οι δείκτες αποτελέσματος των στρατηγικών στόχων συνδέονται άμεσα με τους δείκτες εκρών των δράσεων που αυτοί περιλαμβάνουν,
 - Τόσο οι ειδικοί δείκτες εκρών όσο και οι ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων του προγράμματος προκύπτουν ως εξειδίκευση των κοινών δεικτών των Ταμείων.
- Σε επόμενη φάση και μέχρι την οριστικοποίηση του συνόλου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, θα πρέπει, πέρα από την οριστικοποίηση των παραπάνω δεικτών εκρών και αποτελέσματος, να οριστούν από την ομάδα σχεδιασμού του προγράμματος οι τιμές βάσης και στόχου για τους δείκτες αποτελέσματος και οι τιμές στόχου για τους δείκτες εκρών, οι πηγές που χρησιμοποιούνται τόσο για τον καθορισμό των τιμών βάσης όσο και για την παρακολούθηση των πραγματικών τιμών των δεικτών κατά την υλοποίηση των δράσεων του

προγράμματος, καθώς και τυχόν προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου να επιτευχθεί ο κάθε στόχος. Ειδικά για τους δείκτες αποτελέσματος, πρέπει να αναφερθούν και τυχόν εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν, θετικά ή αρνητικά, την τιμή των δεικτών, ώστε να ληφθούν υπόψη κατά την παρακολούθηση της επίτευξής της.

- Στις προτάσεις του Υπουργείου Υγείας προς τα ΠΕΠ σχετικά με τη χρήση δεικτών αποτελέσματος και εκρών για τις δράσεις του τομέα υγείας (Ιούλιος 2014), θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ποιες από τις προγραμματιζόμενες δράσεις της στρατηγικής αποτελούν το πλέγμα δράσεων με την ονομασία «Health Safety Net» και να καθοριστούν είτε διαφορετικοί δείκτες για κάθε δράση, είτε, αν επιλεγούν οι ίδιοι δείκτες για όλες τις σχετικές με το Health Safety Net δράσεις, να καθοριστεί επακριβώς ο τρόπος με τον οποίο θα παρακολουθείται η τιμή του δείκτη για κάθε δράση κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Επιπλέον των ανωτέρω γενικών διαπιστώσεων, για την βελτιστοποίηση της λογικής της παρέμβασης του προγράμματος του τομέα υγείας για την περίοδο 2014-2020, ο ΣΑ κατά την εξέταση του παρόντος αξιολογικού ερωτήματος προέβη στις ακόλουθες προτάσεις:

- Στρατηγικός Στόχος 1.6: Βελτίωση της εξωστρέφειας του Συστήματος Υγείας: Προτείνεται η μετονομασία του στόχου σε: «Βελτίωση της εξωστρέφειας του Συστήματος Υγείας και διασυννοριακές δράσεις επιδημιολογικής επιτήρησης», ώστε να μην είναι ειδικότερος των αλλαγών / αποτελεσμάτων που επιδιώκει.
- Στρατηγικός Στόχος 3.2: Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας: Προτείνεται η διαγραφή του συγκεκριμένου στόχου και η ενσωμάτωση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων του στον Στρατηγικό Στόχο 1.3: Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του Συστήματος Υγείας, Προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας, καθώς οι δύο στόχοι είναι παρεμφερείς ενώ ο στόχος 3.2 δεν έχει εξειδικευθεί σε προγραμματιζόμενες δράσεις.
- Δράση 1.2.8: Ανάπτυξη συστημάτων Λογοδοσίας (συστημικής και ατομικής) κατά την παροχή υπηρεσιών υγείας προς τον πολίτη: Η δράση προτείνεται να ενσωματωθεί στις συναφείς δράσεις 1.2.2: Βελτίωση των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Υγείας με στόχο τον Περιορισμό της Προσφυγής σε εξειδικευμένες Νοσοκομειακές Υπηρεσίες και 1.2.3: Βελτίωση της Νοσοκομειακής Περιθαλψής
- Δράση 2.1.1: Εισαγωγή Μέτρων Βελτίωσης του Περιβάλλοντος Εργασίας και Περιορισμού των Εργατικών Ατυχημάτων: Η συγκεκριμένη δράση προτείνεται να μην περιληφθεί στις προγραμματιζόμενες δράσεις του τομέα υγείας, καθώς αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, ενώ αρμόδιο από ελεγκτικής πλευράς είναι το ΣΕΠΕ.
- Δράση 3.3.2: Ενίσχυση του ρόλου του ασθενούς στη διαχείριση της υγείας του και υιοθέτηση ασθενοκεντρικού μοντέλου παροχής υπηρεσιών υγείας: Απαιτείται αναλυτικότερη περιγραφή των ενεργειών που περιλαμβάνει η δράση, για τον καθορισμό των δεικτών της.
- Δράση 3.3.3: Ολοκλήρωση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας: Θα πρέπει να καθοριστεί πιο συγκεκριμένα η ομάδα στόχος στην οποία απευθύνονται οι υπηρεσίες της δράσης, καθώς και να τονιστεί ότι για την υλοποίηση της δράσης θα χρησιμοποιηθούν οι σχετικές δομές που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο της Δράσης 3.1.1: Ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών υγείας.
- Προτείνεται η ένταξη στον κατάλογο των προγραμματιζόμενων δράσεων του τομέα υγείας, και συγκεκριμένα στον Στρατηγικό Στόχο 1.2: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Συστήματος Υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, μία νέα Δράση με τίτλο: «Ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας του ΚΕΕΛΠΝΟ», η οποία προκύπτει ως αναγκαιότητα για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης και αποτελεσματικής υλοποίησης των προγραμματιζόμενων δράσεων του Πυλώνα 2, στις οποίες το ΚΕΕΛΠΝΟ

αναμένεται να παίζει καθοριστικό ρόλο. Ο δείκτης εκροής που προτείνεται για τη συγκεκριμένη δράσης είναι: «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο» (Κοινός δείκτης εκροής ΕΚΤ).

1.3.1.2 Βαθμός κάλυψης των διαπιστωμένων αναγκών του τομέα υγείας

Στην παρούσα παράγραφο αξιολογείται κατά πόσο το μείγμα παρεμβάσεων της στρατηγικής του τομέα της υγείας για τη νέα περίοδο μπορεί να συμβάλει στην κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών του τομέα, με βάση την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης που περιλαμβάνει το κείμενο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται η μήτρα συνάφειας που φαίνεται στη συνέχεια, όπου παρουσιάζεται ο βαθμός κάλυψης των διαπιστωμένων αναγκών από κάθε Στρατηγικό Στόχο.

Βαθμός κάλυψης αναγκών του τομέα της Υγείας από τους Στρατηγικούς Στόχους του προγράμματος

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	Ανάγκη 1: Παροχή προς τους πολίτες ποιοτικών και επαρκών ως προς τη ζήτηση υπηρεσιών υγείας από τα Νοσοκομεία	Ανάγκη 2: Αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του ΕΟΠΥΥ	Ανάγκη 3: Αυξημένη ανάγκη για παροχή σύγχρονων υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (υφιστάμενων και νέων δομών)	Ανάγκη 4: Αντιμετώπιση της αύξησης κινδύνων για τη δημόσια υγεία και ενίσχυση των δομών και μηχανισμών Πρωτοβάθμιας και Δημόσιας Υγείας	Ανάγκη 5: Δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας από οικονομικά ασθενείς πολίτες, από πολίτες απομακρυσμένων περιοχών, πολίτες που ανήκουν στις ΕΚΟ και από πολίτες με γλωσσικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	
Πυλώνας 1: Βιωσιμότητα Συστήματος Υγείας	ΣΣ 1.1 Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας		√				1
	ΣΣ 1.2 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Συστήματος Υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	√	√	√			3
	ΣΣ 1.3 Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του Συστήματος Υγείας, Προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	√	√			√	3
	ΣΣ 1.4 Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του Τομέα Υγείας						0
	ΣΣ 1.5 Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του Τομέα υγείας						0
	ΣΣ 1.6 Βελτίωση της εξωστρέφειας του Συστήματος Υγείας				√		1

ΠΥΛΩΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	Ανάγκη 1: Παροχή προς τους πολίτες ποιοτικών και επαρκών ως προς τη ζήτηση υπηρεσιών υγείας από τα Νοσοκομεία	Ανάγκη 2: Αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του ΕΟΠΥΥ	Ανάγκη 3: Αυξημένη ανάγκη για παροχή σύγχρονων υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (υφιστάμενων και νέων δομών)	Ανάγκη 4: Αντιμετώπιση της αύξησης κινδύνων για τη δημόσια υγεία και ενίσχυση των δομών και μηχανισμών Πρωτοβάθμιας και Δημόσιας Υγείας	Ανάγκη 5: Δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας από οικονομικά ασθενείς πολίτες, από πολίτες απομακρυσμένων περιοχών, πολίτες που ανήκουν στις ΕΚΟ και από πολίτες με γλωσσικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	
Πυλώνας 2: Η Υγεία ως επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο	ΣΣ 2.1 Ενίσχυση της Απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	√					1
	ΣΣ 2.2 Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία				√	√	2
	ΣΣ 2.3 Προώθηση της Ψυχικής Υγείας			√			1
	ΣΣ 2.4 Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του Συστήματος Υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων					√	1
Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας	ΣΣ 3.1 Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	√				√	2
	ΣΣ 3.2 Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	√				√	2
	ΣΣ 3.3 Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model)	√		√		√	3
	ΣΣ 3.4 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικο-οικονομικής κρίσης στην υγεία των Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων	√				√	√
		7	3	3	4	6	

Ειδικότερα, διαπιστώνονται τα εξής:

- Για την κάλυψη της ανάγκης που αφορά στην παροχή προς τους πολίτες ποιοτικών και επαρκών ως προς τη ζήτηση υπηρεσιών υγείας από τα Νοσοκομεία (Ανάγκη 1), το Υπουργείο Υγείας έχει συμπεριλάβει στη στρατηγική του επτά Στρατηγικούς Στόχους από όλους τους Πυλώνες, και συγκεκριμένα τους: 1.2, 1.3, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3 και 3.4, όπου

εντάσσονται παρεμβάσεις με σκοπό την εφαρμογή σοβαρών διαρθρωτικών παρεμβάσεων για την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δημόσιων μονάδων υγείας, ώστε να διασφαλισθεί τόσο η δικαιότερη πρόσβαση στη νοσοκομειακή φροντίδα όσο και η παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών.

- Η ανάγκη της αποτελεσματικής και αποδοτικής λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ (Ανάγκη 2) και ειδικότερα η ενδυνάμωση της δομής του προκειμένου να λειτουργεί αποτελεσματικά και αποδοτικά διασφαλίζοντας την ομαλή χρηματοδότηση του συστήματος καλύπτεται από τους Στρατηγικούς Στόχους 1.1, 1.2 και 1.3, και κυριότερα από τον 1.2.
- Σημαντική επίσης είναι και η κάλυψη της αύξησης της ανάγκης για παροχή σύγχρονων υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, η οποία επιδιώκεται μέσω της υλοποίησης των παρεμβάσεων που προβλέπονται στους Στρατηγικούς Στόχους 1.2, 2.3 και 3.3, και κυριότερα στον 2.3.
- Παράλληλα, η αντιμετώπιση της αύξησης των κινδύνων για τη δημόσια υγεία ως επιτακτική ανάγκη (Ανάγκη 4), ειδικότερα για τα άτομα με προβλήματα εθισμού και εξάρτησης από ουσίες, καθώς και για άτομα και οικογένειες που απειλούνται με φτώχεια και διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο αυξημένης νοσηρότητας, προβλέπεται να επιτευχθεί μέσω δράσεων που προβλέπονται να υλοποιηθούν στους Στρατηγικούς Στόχους 1.6, 2.2, 2.4 και 3.4, και κυριότερα από τους 2.2 και 3.4.
- Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται, τέλος, στην άμεση κάλυψη της αυξημένης ανάγκης για δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας από οικονομικά ασθενείς πολίτες, από πολίτες απομακρυσμένων περιοχών, πολίτες που ανήκουν στις Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες και πολίτες με γλωσσικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (Ανάγκη 5). Για το σκοπό αυτό έχουν προβλεφθεί δράσεις στο σύνολο των Πυλώνων στρατηγικής και κυριότερα στον Πυλώνα 3, και συγκεκριμένα στους Στρατηγικούς Στόχους: 1.3, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3 και 3.4, γεγονός που αναδεικνύει τη συνάφεια με το γενικότερο όραμα του Υπουργείου που εστιάζει στη μείωση των ανισοτήτων αναφορικά με την πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.
- Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι Στρατηγικοί Στόχοι 1.4: Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του Τομέα Υγείας και 1.5: Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του Τομέα υγείας, εμφανίζονται να μην συνεισφέρουν στην κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών του τομέα (μηδενικό οριζόντιο άθροισμα), καθώς, όπως διαπιστώθηκε και στην παράγραφο 1.2.1 όπου αξιολογήθηκε η εσωτερική συνοχή του προγράμματος:
 - Ο Στρατηγικός Στόχος 1.4 συμβάλλει στην υλοποίηση και την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των υπολοίπων Στρατηγικών Στόχων του προγράμματος, ενώ
 - Ο Στρατηγικός Στόχος 1.5 συμβάλλει στη στρατηγική του τομέα του περιβάλλοντος.

1.3.1.3 Μέθοδος και διαδικασία συλλογής προτεινομένων δράσεων υποδομών υγείας για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020

Τη λογική της παρέμβασης του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας για την περίοδο 2014-2020 και τη σύνδεση των προτεινόμενων δράσεων με τις διαπιστωμένες ανάγκες, τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, ενισχύει η διαδικασία που ακολουθήθηκε από την ΕΥΤΥΚΑ για τη συλλογή των προτεινόμενων δράσεων υποδομών υγείας.

Η ΕΥΤΥΚΑ προχώρησε στη συγκέντρωση των προτεινόμενων από τις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας δράσεων που αφορούν τις υποδομές στον χώρο της Υγείας, με σκοπό:

- Την έναρξη μιας διαδικασίας διαβούλευσης επί των αναγκών κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ).
- Τη διάκριση των πλέον ωρίμων και επιλέξιμων έργων.
- Την ομαδοποίηση των προτάσεων εκείνων που μπορούν να εξυπηρετήσουν τις προτεραιότητες και την στρατηγική του Υπουργείου Υγείας.

Πιο συγκεκριμένα, ακολουθήθηκαν τα παρακάτω βήματα:

- Τον Οκτώβριο του 2013, εστάλη ερωτηματολόγιο προς τις ΥΠΕ, στο οποίο ζητήθηκε να καταγραφούν οι ανάγκες σε υποδομές / εξοπλισμό για την νέα Προγραμματική Περίοδο. Μεταξύ άλλων, για κάθε προτεινόμενη δράση υπήρχαν πεδία για την καταγραφή:
 - Σύντομης περιγραφής της παρέμβασης.
 - Ενδεικτικού προϋπολογισμού
 - Βαθμού ωριμότητας της παρέμβασης (με καταγραφή των μελετών και διοικητικών ενεργειών που έχουν λάβει χώρα ή υπολείπονται).
- Η ΕΥΤΥΚΑ συγκέντρωσε και επεξεργάστηκε τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, στη βάση του διαθέσιμου από Επιχειρησιακό Πρόγραμμα προϋπολογισμού του ΘΣ 9 του ΕΤΠΑ όπως αυτός προτάθηκε από την Εθνική Αρχή Συντονισμού του ΕΣΠΑ με την 3^η εγκύκλιο για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 (Ιανουάριος 2014). Σημειώνεται ότι κατά τη διαδικασία αυτή ελήφθη υπόψη ότι ο προϋπολογισμός του ΘΣ 9 του ΕΤΠΑ θα πρέπει να καλύψει και δράσεις του τομέα της Πρόνοιας.
- Στις 11 και 12 Φεβρουαρίου 2014 πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις της ΕΥΤΥΚΑ με εκπροσώπους των 13 ΠΕΠ, στο πλαίσιο των οποίων παρουσιάστηκαν οι ανωτέρω προτεραιότητες και πραγματοποιήθηκε συζήτηση αναφορικά με το κατά πόσον τα συγκεκριμένα προτεινόμενα από πλευράς Υπουργείου έργα αποτελούν προτεραιότητες και των Περιφερειών, ενώ επιπλέον υπήρξε και ενημέρωση από πλευράς ΠΕΠ (ΕΔΑ) για τα ανελαστικά μεταφερόμενα έργα από το ΕΣΠΑ 2007 – 2013.
- Στη συνέχεια (Φεβρουάριος 2014) και με βάση α) τα στοιχεία από τη διαβούλευση με τα ΠΕΠ και β) τους περιορισμούς που θέτει ο προϋπολογισμός του ΘΣ 9 (ο προϋπολογισμός των έργων που είχαν προτείνει οι ΥΠΕ υπερέβαινε κατά πολύ τον προϋπολογισμό του ΘΣ 9), η ΕΥΤΥΚΑ ζήτησε από τις ΥΠΕ, την ιεράρχηση των προτεινόμενων δράσεων που είχαν αποστείλει, με γνώμονα την ωριμότητα και την επιλεξιμότητα των προτεινόμενων δράσεων.
- Βάσει των προηγούμενων βημάτων, διαμορφώθηκαν κατάλογοι προτεινόμενων δράσεων ανά Διοικητική Περιφέρεια και ανά ΥΠΕ, οι οποίοι θα αποτελέσουν μία βάση αναφοράς για τα έργα υποδομών της νέας Προγραμματικής Περιόδου, με κριτήρια:
 - Τις προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας (Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, μεταρρύθμιση Ψυχικής Υγείας).
 - Την ωριμότητα των προτεινόμενων δράσεων.
 - Την ιεράρχηση των προτεινόμενων δράσεων από τις ΥΠΕ.
 - Τους διαθέσιμους πόρους των ΠΕΠ, βάσει και των μεταφερόμενων έργων.

Η ανωτέρω διαδικασία λειτουργεί θετικά στην κατεύθυνση της διαμόρφωσης κοινά αποδεκτών προτεραιοτήτων, αναφορικά με τις υποδομές υγείας, μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Περιφερειών, ώστε να αξιοποιηθούν με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο οι περιορισμένοι πόροι που διατίθενται για το σκοπό αυτό στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η διαδικασία ξεκίνησε έγκαιρα ώστε να δοθεί η απαραίτητη πληροφόρηση σε όλους τους εμπλεκόμενους κατά τη διαδικασία εκπόνησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, χαρακτηρίστηκε από το στοιχείο της διαβούλευσης, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την απαραίτητη ανατροφοδότηση.

Τα κριτήρια που τέθηκαν για την προτεραιοποίηση των προτεινόμενων από τις ΥΠΕ δράσεων (ωριμότητα / επιλεξιμότητα) είναι σαφώς σημαντικά, εκτιμάται ωστόσο ότι ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη σκοπιμότητα και αναγκαιότητα των συγκεκριμένων έργων η οποία και θα πρέπει να τεκμηριωθεί.

Στο παράρτημα της παρούσας Έκθεσης παρουσιάζεται ενδεικτική λίστα των ώριμων έργων υποδομών για τον τομέα της Υγείας, όπως αυτά καταγράφηκαν ως ανάγκες από τις Υγειονομικές Περιφέρειες.

1.4 Οριζόντιες αρχές

Βασική παράμετρο της αξιολόγησης της συνολικής στρατηγικής αποτελεί η αξιολόγηση της τήρησης Οριζόντιων Αρχών, κατά την οποία αξιολογείται η επάρκεια της προτεινόμενης στρατηγικής για την εφαρμογή και την τήρηση των οριζόντιων αρχών των Άρθρων 5, 7 και 8 του ΚΚΔ. Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτής της ενέργειας αξιολογούνται:

■ **Η τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.**

Η στρατηγική, οι προτεραιότητες και οι στόχοι του Υπουργείου Υγείας προωθούν την αρχή της ισότητας των φύλων κατ' απαίτηση του Άρθρου 7 του ΚΚΔ, προβλέποντας στο πλαίσιο του σχεδιασμού των παρεμβάσεων και της παρακολούθησης της υλοποίησης του Προγράμματος ενέργειες όπως:

- Τήρηση της αρχής της ισότητας των φύλων, αφενός μεν κατά την επιλογή πράξεων και δυνητικά ωφελουμένων, αφετέρου δε στο επίπεδο των διοικητικών διαδικασιών των αρμόδιων φορέων υλοποίησης με τη διασφάλιση της ίσης συμμετοχής ανδρών και γυναικών σε αυτές.
- Διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής στη διαδικασία σχεδιασμού της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας δημόσιων αρχών και κοινωνικών οργανώσεων που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας, μέσω δημόσιων διαβουλεύσεων, αναπτυξιακών ημερίδων και εθνικών συνεδρίων.
- Ισόρροπη, κατά το δυνατόν, συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην Παρακολούθηση της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας.
- Χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων για την τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών κατά τη διαδικασία επιλογής, υλοποίησης και αξιολόγησης πράξεων προς συγχρηματοδότηση, όπου αυτό είναι εφαρμόσιμο και εφικτό.

■ **Η τήρηση της αρχής της μη διάκρισης.**

Εξετάζεται η επάρκεια των προτεινόμενων στόχων και η ύπαρξη ειδικών ενεργειών για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την παρεμπόδιση οποιασδήποτε διάκρισης λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, του σχεδιασμού και της εφαρμογής της στρατηγικής, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των διαφόρων ομάδων-στόχου που διατρέχουν κίνδυνο τέτοιων διακρίσεων, και ιδιαίτερα των απαιτήσεων εξασφάλισης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία. Επίσης, γίνεται αποτίμηση της περιγραφής συγκεκριμένων δράσεων κατά την προετοιμασία και το σχεδιασμό της στρατηγικής που αφορούν σε διαβουλεύσεις με αρμόδιους φορείς για τον εντοπισμό προκλήσεων και αναγκών και τον καθορισμό των σχετικών προτεραιοτήτων. Ειδικά για τα θέματα αναπηρίας, λαμβάνεται υπόψη η εφαρμογή της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ειδικά Αρθ.9., και 33).

Η στρατηγική του Υπουργείου Υγείας είναι εν γένει ουδέτερη ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων σε αυτό παρεμβάσεων.

Σχετικά με την άρση των διακρίσεων στην προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία, η στρατηγική, οι στόχοι και οι προτεραιότητες του τομέα της Υγείας ενσωματώνουν τις αρχές της μη διάκρισης και της διευκόλυνσης της πρόσβασης και μετακίνησης στους χώρους Υγείας των ατόμων με αναπηρία, κατ' απαίτηση του Άρθρου 7 του ΚΚΔ. Ειδικότερα, τα έργα και οι προμήθειες του τομέα της Υγείας σχεδιάζονται και υλοποιούνται κατά τρόπο που διασφαλίζει την ισότιμη

πρόσβαση και εξυπηρέτηση όλων των κατηγοριών ατόμων με αναπηρία που δύνανται και επιθυμούν να μετακινηθούν, προς τους χώρους Υγείας.

Ειδικότερα, ο τρίτος Πυλώνας της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας αφορά αποκλειστικά στην Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας και στην τήρηση της αρχής της μη διάκρισης εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού. Η επιλογή αυτή είναι απόλυτα σύμφωνη με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής που αποτυπώνονται στο Έγγραφο «Επενδύοντας στην Υγεία» και προωθεί την ανάπτυξη υποδομών υγείας και κοινωνικών υποδομών, την αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών (π.χ. τηλεϊατρικής), την ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (π.χ. φροντίδα κατ' οίκον, παροχή υπηρεσιών σε εθελοντική βάση, αξιοποίηση εναλλακτικών χρηματοδοτικών μέσων, pro bono κλπ).

Πέραν των ανωτέρω, οι ενέργειες που προβλέπονται στο πλαίσιο του σχεδιασμού των παρεμβάσεων και της παρακολούθησης της υλοποίησης της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας για τη συμμόρφωση με την οριζόντια αρχή της μη διάκρισης, περιλαμβάνουν:

- ενίσχυση, εκσυγχρονισμός και περαιτέρω ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας αλλά και μέσω μηχανισμών πρόληψης που λειτουργούν εμφαιτικά αλλά όχι περιοριστικά για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.
- ενίσχυση της απασχολησιμότητας μέσω της βελτίωσης της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για την υγεία εμπεριέχει στην προσέγγισή της τη λογική της αρχής της μη διάκρισης των φύλων.
- αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας που αφορά στη βελτίωση της κατανομής ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες και τις προβλέψεις των επιδημιολογικών μελετών αλλά και την ενίσχυση συγκεκριμένων τομέων (π.χ. για την φροντίδα ηλικιωμένων, παρκινσονικών ασθενών, ασθενών με νόσο Alzheimer, ασθενών με ψυχικά νοσήματα κλπ).

Κατά την αξιολόγηση και χρηματοδότηση των δράσεων και όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου «προώθηση της ισότητας ευκαιριών και μη διάκρισης», η αρμόδια αρχή διαχείρισης θα εξετάζει αν οι προτεινόμενες δράσεις σέβονται και προωθούν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή οποιασδήποτε διάκρισης, εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας, ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

- **Η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.** Εξετάζεται ο βαθμός συμβολής της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των πόρων και η καταλληλότητα της στρατηγικής για τη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον. Επίσης, εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο κατά το σχεδιασμό της στρατηγικής έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το Υπουργείο Υγείας δεν υποχρεούται στην υποβολή της στρατηγικής του σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ), η οποία έχει θεσμοθετηθεί με την ΚΥΑ 107017/28/8/2006 στο πλαίσιο της εναρμόνισης με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ, όπως τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρακολούθησης της υλοποίησης της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας προτείνεται να προβλέπεται η διαδικασία αξιολόγησης της περιβαλλοντικής επίδοσης του μέσω των Ετήσιων Εκθέσεων Παρακολούθησης, προκειμένου να διασφαλίζεται με λήψη κατάλληλων μέτρων.

Γενικότερα, ο Τομέας Υγείας στο πλαίσιο των αναπτυξιακών στρατηγικών στόχων του για την περίοδο 2014-2020 εντοπίζει την ανάγκη παρεμβάσεων που σχετίζονται με τον Τομέα του Περιβάλλοντος μέσω της προώθησης της περιβαλλοντικής επίδοσης του Συστήματος Υγείας της στήριξης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις Μονάδες Υγείας και της προώθησης της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης στα νοσοκομεία. Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν στην εκπλήρωση του θεματικού στόχου του Τομέα Περιβάλλοντος που αφορά στην Υποστήριξη της Μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς. Επίσης, προωθείται η διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων του συστήματος υγείας μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής αποτελεσματικών συστημάτων διαχείρισης μολυσματικών αποβλήτων και

ραδιενεργών ρύπων νοσοκομείων, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην εκπλήρωση του στόχου που αφορά στην Προστασία του Περιβάλλοντος και στην προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Επίσης, οι επιδημιολογικές μεταβολές, τα αναδυόμενα λοιμώδη νοσήματα και η εγκατάλειψη του υγιεινού τρόπων ζωής, σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος αποτελούν τις νέες κρίσιμες περιοχές στον τομέα της δημόσιας υγείας με σκοπό τη βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι των κινδύνων.

Ειδικότερα στον Θεματικό στόχο 6 «Προστασία του Περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων» η βιώσιμη ανάπτυξη προωθείται μέσω της επενδυτική προτεραιότητας «Προώθηση των καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής προστασίας και της αποδοτικής χρήσης των πόρων στους τομείς των απορριμμάτων, του νερού, της προστασίας του εδάφους και για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης» με επιδιωκόμενα αποτελέσματα τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων των νοσοκομείων με τρόπο αποτελεσματικό και καινοτόμο ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα του εδάφους, του αέρα και του νερού.

■ **Η αρχή της εταιρικής σχέσης.**

Συμπληρωματικά με τις τρεις βασικές οριζόντιες αρχές των Άρθρων 7 και 8 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων που αναφέρθηκαν προηγούμενα, στην παρούσα παράγραφο αξιολογείται κατά πόσο οι ανάγκες και προτάσεις που αναπτύχθηκαν στη στρατηγική του τομέα υγείας έγιναν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης και σε συνεργασία με τους φορείς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5 του ΚΚΔ δηλαδή: (α) τις αρμόδιες κεντρικές, περιφερειακές, τοπικές, αστικές και άλλες δημόσιες αρχές, (β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και (γ) φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων, ώστε να εξασφαλίζεται από την πλευρά της στρατηγικής η προώθηση της συμμετοχής των εταίρων στην προετοιμασία, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων στα πλαίσια της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Επιπλέον, λόγω του κερματισμού του σε πολλά και διαφορετικά Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, εξετάζεται και αξιολογείται ο βαθμός συνεργασίας του συνόλου των εμπλεκόμενων φορέων και αρχών για το σχεδιασμό της αξιολογούμενης στρατηγικής του τομέα υγείας.

Η διασφάλιση της εταιρικής σχέσης κατά τον σχεδιασμό των πολιτικών και προτεραιοτήτων ανάπτυξης του Τομέα Υγείας για την περίοδο 2014-2020 αντανακλάται από τις ακόλουθες πρωτοβουλίες/ δράσεις:

(i) Προσδιορισμός των κοινωνικών εταίρων που κλήθηκαν να συμβάλλουν στη διατύπωση θέσεων αναφορικά με τις Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης του Τομέα με στόχο τη διαβούλευση των στρατηγικών στόχων και των κατευθύνσεων του τομέα υγείας και την ανάδειξη (εντοπισμό) μείζονος σημασίας παρεμβάσεων. Οι φορείς αυτοί είναι:

1) Υπουργεία και Εποπτευόμενοι Φορείς αυτών, με τις αρμοδιότητες των οποίων, οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του τομέα Υγείας παρουσιάζουν συνέργιες (κατά φθίνουσα σειρά), ήτοι:

- Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)
- Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ)

- Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)
- 2) Εποπτευόμενοι Φορείς, Νομικά Πρόσωπα που υπάγονται στο Υπουργείο Υγείας.
- Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ)
 - Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)
 - Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ)
 - Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)
 - Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ)
 - Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ)
 - Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ)
 - Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού Νοσοκομείο Παίδων "Η Αγία Σοφία"
 - Εθνικό Κέντρο Έρευνας Πρόληψης και Θεραπείας του Σακχαρώδη Διαβήτη και των Επιπλοκών του (ΕΚΕΔΙ)
 - Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.)
 - Ελληνικό Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ
 - Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ)
 - Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)
 - Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ)
- 3) Ανώνυμες Εταιρείες που υλοποιούν στρατηγικές αποφάσεις του Υπουργείου Υγείας όπως οι:
- Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων (Δ.ΕΠ.Α.ΝΟ.Μ.) Α.Ε.
 - Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε. (Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε.)
- 4) Οι 13 Περιφέρειες, για το λόγο ότι στα Περιφερειακά Προγράμματα της Προγραμματικής περιόδου 2014-2020 περιλαμβάνονται δράσεις που αφορούν σε αναπτυξιακές προτεραιότητες του τομέα υγείας και ειδικότερα δράσεις που αποσκοπούν στην άμβλυση των ανισοτήτων πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.
- 5) Οικονομικοί και Κοινωνικοί Εταίροι όπως:
- Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος
 - Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία
 - Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος
 - Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος
 - Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών
- 6) Φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις όπως:
- Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ)
 - Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) κλπ
- (ii) Συμμετοχή της Ε.Υ του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στα Περιφερειακά Συνέδρια που διοργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν εντός του Απριλίου 2013, εκφράζοντας τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Τομέα Υγείας που έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό των Περιφερειών και λαμβάνοντας πληροφορίες αναφορικά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον κεντρικό αναπτυξιακό προγραμματισμό του τομέα υγείας.
- (iii) Διοργάνωση Τομεακού Συνεδρίου για την Υγεία στις 22 Μαΐου 2013 με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των προαναφερόμενων κατηγοριών, με στόχο τη διαβούλευση των αναπτυξιακών στρατηγικών προτεραιοτήτων του τομέα υγείας όπως αυτές έχουν διατυπωθεί από το αρμόδιο Υπουργείο και τη λήψη παρατηρήσεων, ανατροφοδότησης και επικαιροποιημένων προτάσεων από όλους τους εταίρους. Κατά τις εργασίες του Συνεδρίου έγινε παρουσίαση της

πρότασης για το Στρατηγικό Σχέδιο του Υπουργείου Υγείας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και συζητήθηκαν οι γενικές κατευθύνσεις της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής της χώρας, καθώς και επί μέρους θέματα του Τομέα Υγείας.

(iv) Διοργάνωση Τομεακού Συνεδρίου για την Υγεία στις 26 Ιουνίου 2014 με τη συμμετοχή της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας, εκπροσώπων του World Health Organization (WHO), εκπροσώπους της DG Employment, της DG SANCO, της DG Regional Development, εκπροσώπους της Task Force για την Ελλάδα, του Προϊσταμένου και στελεχών της ΕΥΤΥΚΑ, του Συντονιστή της Πρωτοβουλίας Health in Action, εκπροσώπων των ΕΔΑ των Περιφερειακών Προγραμμάτων, των διοικητών ΥΠΕ, εκπροσώπων της ΕΥΔ ΔΜ που έχουν και την ευθύνη σύνταξης του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου τομέα» για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, του Προϊσταμένου της ΕΥΣΣΑΑΠ και της Προϊσταμένης της ΕΥΣΕΚΤ, του Συμβούλου ex ante αξιολόγησης της στρατηγικής του Τομέα Υγείας και άλλων. Στη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάστηκαν οι εθνικές προτεραιότητες της χώρας όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί στο εγκεκριμένο κείμενο του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης, οι στρατηγικές προτεραιότητες του τομέα υγείας μετά και την ψήφιση του νόμου για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τον ΕΟΠΥΥ, οι παρατηρήσεις της ΕΕ επί των σχεδίων των ΠΕΠ που είχαν ετοιμάσει οι Περιφέρειες (Σχέδια πρωθύστερα της επίσημης υποβολής των ΕΠ στις 17/7/2014) και ειδικά σε ότι αφορά στους ειδικούς στόχους και στις παρεμβάσεις που αφορούν στον τομέα υγείας.

2 Αξιολόγηση του συστήματος δεικτών και του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος

2.1 Σχετικότητα/ συνάφεια και σαφήνεια των προτεινόμενων δεικτών

Βάσει των κριτηρίων αξιολόγησης που προτείνονται στις Οδηγίες της ΕΥΣΣΑΑΠ για την ανάπτυξη του Ενιαίου Συστήματος Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020 (1^ο μέρος), από την αξιολόγηση του συστήματος δεικτών του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας της περιόδου 2014-2020 διαπιστώνονται τα εξής:

- Τόσο οι δείκτες αποτελεσμάτων όσο και οι δείκτες εκρών ικανοποιούν τα κριτήρια της **σαφήνειας (clarity) και καταλληλότητας (relevance)**, καθώς ορίζονται με σαφή τίτλο που συνδέεται άμεσα και ορθολογικά με τη μέτρηση τόσο των εκρών όσο και της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων παρεμβάσεων.
- Οι δείκτες αποτελέσματος εκφράζουν πλήρως τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των στρατηγικών στόχων του προγράμματος, ικανοποιώντας το κριτήριο της **σαφήνειας της κανονιστικής ερμηνείας (clarity on normative interpretation)**, καθώς η επίτευξη των τιθέμενων στόχων υποδηλώνει με σαφήνεια την αλλαγή προς την επιθυμητή κατεύθυνση.
- Οι τιμές των δεικτών αποτελέσματος **ανταποκρίνονται στην πολιτική του προγράμματος (responsive to policy)**, καθώς επηρεάζονται άμεσα από τις δράσεις και τις αντίστοιχες εκροές που περιλαμβάνουν οι σχετικοί στρατηγικοί στόχοι.
- Οι ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων δεν επηρεάζονται από ακραίες τιμές, αντανακλούν την επιδιωκόμενη αλλαγή και δεν είναι ευαίσθητοι σε μεγάλες αποκλίσεις τιμών για περιορισμένο αριθμό φορέων ή συμμετεχόντων, ικανοποιώντας έτσι το κριτήριο της **σταθερότητας (robustness)**.
- Η εξέταση της ικανοποίησης του κριτηρίου της **στατιστικής επικύρωσης (statistical validation)**, δεν είναι εφαρμόσιμη για το συγκεκριμένο πρόγραμμα, καθώς για τη μέτρηση των προτεινόμενων δεικτών δεν προβλέπεται στατιστική έρευνα και επεξεργασία.
- Στο πρόγραμμα **περιλαμβάνονται όλοι οι απαραίτητοι κοινόι δείκτες των Ταμείων**, ενώ οι ειδικοί δείκτες του προγράμματος προκύπτουν από την εξειδίκευση των κοινών δεικτών.
- Έχει ληφθεί υπόψη η σύσταση της ΕΕ (DG REGIO) σύμφωνα με την οποία ο αριθμός των **ειδικών δεικτών αποτελέσματος** θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν περιορισμένος.
- Οι προτεινόμενοι δείκτες βρίσκονται σε **συνάφεια με τους δείκτες των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020**, καθώς διαπιστώνεται κοινή προσέγγιση του συστήματος δεικτών με τα Ε.Π. που μπορούν να χρηματοδοτήσουν δράσεις του τομέα υγείας.

Σε επόμενη φάση και μέχρι την οριστικοποίηση του συνόλου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 (σε συνέχεια των παρατηρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των ΕΠ που υποβλήθηκαν επίσημα από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στις 17/7/2014), θα πρέπει να οριστούν από την ομάδα σχεδιασμού του προγράμματος:

- Οι πηγές που χρησιμοποιούνται τόσο για τον καθορισμό των τιμών βάσης όσο και για την παρακολούθηση των πραγματικών τιμών των δεικτών κατά την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος. Οι χρησιμοποιούμενες πηγές **θα πρέπει να είναι δημόσια διαθέσιμες και εξιόπιστες**.
- Τυχόν προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου να επιτευχθεί ο κάθε στόχος. Ειδικά για τους δείκτες αποτελέσματος, πρέπει να αναφερθούν και τυχόν **εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν, θετικά ή**

αρνητικά, την τιμή των δεικτών, ώστε να ληφθούν υπόψη κατά την παρακολούθηση της επίτευξής της. Στους παράγοντες αυτούς θα πρέπει να περιληφθούν τα σχετικά αποτελέσματα των συναφών Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, με βάση τον πίνακα αντιστοίχισης της παραγράφου 1.2.2.1.

Σχετικά με τις προτάσεις του Υπουργείου Υγείας προς τα ΠΕΠ που αφορούν στη χρήση δεικτών αποτελέσματος και εκρών για τις δράσεις του τομέα υγείας (Ιούλιος 2014), παρατηρείται ότι στα τελικά σχέδια που υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17/7/2014, οι προτάσεις αυτές έχουν ενσωματωθεί μερικώς, καθώς:

- Στα περισσότερα ΕΠ δεν υπάρχει διακριτός Ειδικός Στόχος για τον τομέα υγείας και τον τομέα της πρόνοιας και επομένως τίθενται γενικοί – συγκεντρωτικοί δείκτες (π.χ. πληθυσμός που λαμβάνει υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας)
- Δεν έχουν περιληφθεί στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι προτεινόμενοι δείκτες αποτελέσματος για τις Δράσεις που περιλαμβάνονται στην ομπρέλα του Health Safety Net και οι οποίοι αφορούν στο ποσοστό κάλυψης επί του γενικού συνόλου των ανασφαλιστών πολιτών και στο ποσοστό των συμμετεχόντων σε δράσεις και παρεμβάσεις του Health Safety Net και είναι διαθέσιμοι για εργασία και αναζήτησης εργασία.
- Δεν έχουν περιληφθεί στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι προτεινόμενοι δείκτες εκρών για τις Δράσεις που περιλαμβάνονται στην ομπρέλα του Health Safety Net οι οποίοι αφορούν στους συμμετέχοντες (σε δράσεις του Health Safety Net) που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων και στους συμμετέχοντες (Health Safety net) που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα.

2.2 Τιμές στόχου-βάσης

Σχετικά με τις προτάσεις του Υπουργείου Υγείας προς τα ΠΕΠ που αφορούν στη χρήση δεικτών αποτελέσματος και εκρών για τις δράσεις του τομέα υγείας (Ιούλιος 2014), όπου δίνονται ανά Περιφέρεια, ορισμένες τιμές στόχου για συγκεκριμένες δράσεις του προγράμματος, διαπιστώνονται τα εξής:

- Θα πρέπει να δοθούν τιμές βάσης και στόχου για κάθε προτεινόμενο δείκτη αποτελέσματος και τιμές στόχου για κάθε προτεινόμενο δείκτη εκρών του προγράμματος.
- Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ποιες από τις προγραμματιζόμενες δράσεις της στρατηγικής αποτελούν το πλέγμα δράσεων με την ονομασία «Health Safety Net» και να καθοριστούν είτε διαφορετικοί δείκτες για κάθε δράση, είτε, αν επιλεγούν οι ίδιοι δείκτες για όλες τις σχετικές με το Health Safety Net δράσεις, να καθοριστούν διαφορετικές τιμές στόχου για κάθε δράση.
- Με δεδομένη την προηγούμενη επιφύλαξη, οι τιμές στόχου που έχουν δοθεί για τους δείκτες: «Ποσοστό κάλυψης επί του γενικού συνόλου των ανασφαλιστών πολιτών», μέσω της συμμετοχής τους σε δράσεις και παρεμβάσεις του Health Safety Net (22%), «Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις του Health Safety Net που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων» (546.578), «Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις του Health Safety Net που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα» (109.316, υποσύνολο του προηγούμενου δείκτη) και «Δημιουργία νέων ΚΟΙΣΠΕ / Ψυχικής Υγείας» (15) κρίνονται **ρεαλιστικές και εφικτές** σε σχέση με τις προτεινόμενες δράσεις και λαμβάνοντας υπόψη τα χρηματοδοτικά περιθώρια του τομέα σε κάθε ΠΕΠ υποδοχής.
- Οι τιμές-στόχου των προτεινόμενων δεικτών αποτελεσμάτων, **αντικατοπτρίζουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των προγραμματισμένων δράσεων**, καθώς κρίνονται αληθοφανείς σε σχέση με την εμπειρία του παρελθόντος, καθώς και τις τρέχουσες οικονομικές τάσεις.
- Οι τιμές-στόχου των προτεινόμενων δεικτών βρίσκονται σε συνάφεια με τις τιμές-στόχους άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

2.3 Καταλληλότητα των οροσέμων του πλαισίου επίδοσης

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα σχέδια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων υποδοχής των δράσεων του τομέα υγείας για την περίοδο 2014-2020, στο τμήμα των ΕΠ που αφορά στην ανάπτυξη του πλαισίου επιδόσεων των Αξόνων Προτεραιότητας των ΕΠ, δεν περιλαμβάνονται δείκτες του τομέα υγείας και επομένως δεν υφίσταται πεδίο αξιολόγησης από τον ΣΑ.

2.4 Ποιότητα-αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης – συλλογής δεδομένων, επάρκεια ανθρώπινων πόρων - διοικητική ικανότητα

Στο παρόν κεφάλαιο και δεδομένου ότι ο Τομέας Υγείας δεν θα έχει δικό του Επιχειρησιακό Πρόγραμμα την περίοδο 2014-2020 ώστε να αξιολογηθεί η διαχειριστική ικανότητα της αρμόδια για τη διαχείριση της στρατηγικής Αρχής, ο Σύμβουλος επικεντρώνεται στην ανάγκη δημιουργίας Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Τομέα Υγείας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (εγκεκριμένη έκδοση) και αξιολογεί την καταλληλότητα της ΕΥΤΥΚΑ για την ανάληψη αυτού του ρόλου.

2.4.1 Η ΕΥΤΥΚΑ μετεξελίσσεται στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του τομέα Υγείας

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΣΕΣ 2014-2020 (έκδοση Μαΐου 2014 – εγκεκριμένη) την αρμοδιότητα διαμόρφωσης της τομεακής πολιτικής και των προτεραιοτήτων που θα προταθούν προς συγχρηματοδότησης στα αντίστοιχα ΕΠ έχει για τον τομέα υγείας το Υπουργείο Υγείας, το οποίο έχει και την ευθύνη επιλογής, ωρίμανσης και πρότασης των προς συγχρηματοδότηση έργων. Προκειμένου δε να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα του Υπουργείου, ως προς την εξειδίκευση του σχεδιασμού των πολιτικών και την υλοποίηση των έργων, υπάρχει η δυνατότητα εφόσον ζητηθεί από το Υπουργείο Υγείας να δημιουργηθεί **Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ**, η οποία στελεχώνεται κατ' αναλογία με τις Διαχειριστικές Αρχές.

Το ρόλο της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ για το Υπουργείο Υγείας εκτιμάται ότι θα πρέπει να τον αναλάβει η ΕΥΤΥΚΑ. Η καταλληλότητα της συγκεκριμένης δομής για τον εξεταζόμενο ρόλο πιστοποιείται από:

- Τα δεκατέσσερα συνολικά έτη λειτουργίας της
- Την επιτυχή διαχείριση του ΕΠ «Υγεία – Πρόνοια 2000-2006»
- Την επιτυχή μέχρι σήμερα λειτουργία της ως Ενδιάμεσος Φορέας για τον Άξονα Προτεραιότητας 5 του ΕΠΑΝΑΔ ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ και ως Συντονιστής παρεμβάσεων του τομέα που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία
- Την επιτυχή οργανωτική και τεχνική υποστήριξη της Διυπουργικής Επιτροπής² για τον εθνικό συντονισμό συγχρηματοδοτούμενων έργων της υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης στην Ελλάδα
- Τον επιτυχή μέχρι στιγμής στρατηγικό σχεδιασμό του τομέα υγείας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, τη βοήθεια και υποστήριξη που έχει προσφέρει στις Περιφέρειες για τον σχεδιασμό των ΠΕΠ σε ότι αφορά τον τομέα υγείας,

² Στη Διυπουργική Επιτροπή για το συντονισμό της πολιτικής Υγείας προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας Υγείας και συμμετέχουν οι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών (αναφορικά με παρεμβάσεις των ΠΕΠ και του ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση), Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Πρόνοιας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

- Την συνεργασία με την Πρωτοβουλία Health in Action και τον συντονισμό ώστε να διασφαλιστεί ευθυγράμμιση μεταξύ της Εθνικής Στρατηγικής για τον Τομέα Υγείας και της στρατηγικής που αφορά στον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων για χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020
- Το υψηλό επίπεδο των στελεχών της τόσο σε ότι αφορά τα τυπικά προσόντα τους (πτυχίο και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών) όσο και την εμπειρία τους από την εκτέλεση εργασιών αντίστοιχων με τις ζητούμενες.
- Την συνεργασία και τις σχέσεις που έχει αναπτύξει η ΕΥΤΥΚΑ όλα τα χρόνια λειτουργίας της με Φορείς Δικαιούχους οι οποίοι κατά βάση αφορούν σε εποπτευόμενα από το Υπουργείο Υγείας Νομικά Πρόσωπα ή/και με τις Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ
- Το γεγονός ότι η ανάληψη του ρόλου της Επιτελικής Δομής από την ΕΥΤΥΚΑ διασφαλίζει συνέχεια στον τομέα υγείας και αξιοποίηση πληροφοριών και εμπειριών από παρελθούσες περιόδους (θετικές και αρνητικές).

Η Επιτελική Δομή του Τομέα Υγείας για το ΕΣΠΑ (που θα αποτελεί μετεξέλιξη της ΕΥΤΥΚΑ) θα είναι αρμόδια για:

- την αποτύπωση και την ιεράρχηση των πολιτικών και των έργων/ δράσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας
- τον συντονισμό των υπηρεσιών και εποπτευομένων φορέων του Υπουργείου κατά τον προγραμματισμό των δράσεών τους και
- την υποστήριξη των Δικαιούχων ως προς την ωρίμανση και την υλοποίηση έργων.

Ως Επιτελική δομή η ΕΥΤΥΚΑ θα συνεργάζεται με τις Διαχειριστικές Αρχές των ΕΠ (τομεακών και περιφερειακών) που θα χρηματοδοτούν τα έργα του τομέα Υγείας. Επιπλέον θα επιλαμβάνεται την υποστήριξη αδύναμων φορέων υλοποίησης του Υπουργείου Υγείας και σε περίπτωση ανάγκης θα μπορεί να τους υποκαθιστά στο ρόλο τους ως τελικών δικαιούχων.

Τέλος και με δεδομένη την Πρωτοβουλία Health in Action η Επιτελική Ομάδα ΕΣΠΑ του Τομέα Υγείας θα πρέπει να είναι σε συνεχή επικοινωνία, συνεργασία και συντονισμό με τον Συντονιστή της Πρωτοβουλίας αλλά και τους Υπευθύνους των επιμέρους Υποομάδων Εργασίας (Initiatives) ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης ευθυγράμμιση των δράσεων και η αξιοποίηση των υπαρχόντων συνεργειών.

Παράλληλα για την αποτελεσματική υλοποίηση δράσεων αυξημένης σημασίας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, θα μπορούν να δημιουργηθούν εντός της ΕΥΤΥΚΑ (Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ), ομάδες εργασίας ή άλλης μορφής διοικητικές δομές.

Η ακριβής οργάνωση της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας (πρώην ΕΥΤΥΚΑ) θα πρέπει να καθοριστεί μετά την οριστικοποίηση της νέας αρχιτεκτονικής η οποία αναμένεται να γίνει μετά και την ολοκλήρωση των μελετών «Μελέτη αξιολόγησης της δομής της ΜΟΔ ΑΕ και προσαρμογής της εταιρείας στις απαιτήσεις της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020» και «Επισκόπηση και προσαρμογή των Δομών Διαχείρισης στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020», οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη.

Επισημαίνεται ότι αν η ΕΥΤΥΚΑ αναλάβει το ρόλο της Επιτελικής Δομής του Υπουργείου Υγείας όπως προτείνει ο Σύμβουλος, θα πρέπει για μια μεταβατική περίοδο που οριοθετείται με το κλείσιμο της παρούσας Προγραμματικής Περιόδου, να διατηρήσει και τις αρμοδιότητες τις έχουν αποδοθεί με την εκχώρηση της Διαχείρισης του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 5 «Εδραίωση της Μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας. Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού» του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» της παρούσας Προγραμματικής Περιόδου. Φυσιολογικά ο όγκος αυτών των εργασιών θα βαίνει μειούμενος ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι Μονάδες Α1 και Α2 (με κυριότερη την Α1) θα μπορούν αρκετά έγκαιρα να ασκήσουν τις αρμοδιότητες της Επιτελικής Δομής.

Σήμερα η ΕΥΤΥΚΑ στελεχώνεται με 27 άτομα υψηλού επιπέδου εκτός του Προϊσταμένου της κατανεμημένα στις οργανωτικές μονάδες της ως ακολούθως:

Μονάδα Α1: Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού	4
Μονάδα Α2: Συντονισμού εφαρμογής και υποστήριξης υλοποίησης	3
Μονάδα Β: Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων	7
Μονάδα Γ: Προεγκρίσεων και επιτόπιων επαληθεύσεων	5
Μονάδα Δ: Οργάνωσης και υλοποίησης	8

Ο Σύμβουλος λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι, εκτιμά ότι η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του τομέα Υγείας θα πρέπει να ενισχυθεί αριθμητικά σε σχέση με το στελεχιακό δυναμικό της ΕΥΤΥΚΑ κατά 2- 3 άτομα αριθμητικά, τα οποία όμως θα πρέπει να διαθέτουν μεγάλη εμπειρία στις Τεχνικές σχεδιασμού και παρακολούθησης έργων (Project Management) κατά βάση μέσω δεικτών καθώς και ικανότητες συντονισμού δράσεων. Η εργασιακή αυτή εμπειρία αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από καλή γνώση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης αλλά και πολύ καλή γνώση των Κανονισμών και των Προγραμμάτων της επόμενης Διαχειριστικής Περιόδου.

Α) το γεγονός ότι η υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής του τομέα υγείας πραγματοποιείται μέσω 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και 4 Τομεακών («Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα») με έμφαση στο ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» απαιτώντας έτσι πολλαπλές επικοινωνίες, συντονισμό και συγκέντρωση στοιχείων και δεδομένων από πολλαπλά σημεία

Β) το γεγονός ότι όπως προαναφέρθηκε παράλληλα με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του συντονισμού των υπηρεσιών κατά τον προγραμματισμό των δράσεων τους και την υποστήριξη των δικαιούχων ως προς την ωρίμανση και την υλοποίηση των έργων θα γίνεται και διαχείριση των έργων που θα έχουν ενταχθεί στον Άξονα Προτεραιότητας 5 του ΕΠ ΑΝΑΔ της παρούσας Προγραμματικής περιόδου

Γ) το γεγονός ότι κατά τα έτη 2015-2016 και 2017 αναμένεται μεγάλη ένταση εργασίας στον προγραμματισμό και την ωρίμανση δράσεων του τομέα υγείας που θα αφορούν σε πολλούς δικαιούχους με διαφορετικό επίπεδο ωριμότητας/ εμπειρίας ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο

Δ) την ανάγκη στενής συνεργασίας, ενημέρωσης και ανταλλαγής στοιχείων προόδου και αποτελεσμάτων των προωθούμενων παρεμβάσεων με τα όργανα/ ρόλους συντονισμού της Πρωτοβουλίας Health in Action με στόχο την διασφάλιση της συνέπειας της στρατηγικής, της αξιοποίησης των συνεργειών των παρεμβάσεων και της επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

2.4.2 Εκχώρηση στην ΕΥΤΥΚΑ της ευθύνης διαχείρισης Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα»

Σύμφωνα με την Αναπτυξιακή Στρατηγική του Τομέα Υγείας οι Συστημικές Μεταρρυθμιστικές Παρεμβάσεις που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από το ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» (π.χ. Μεταρρύθμιση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Μεταρρυθμίσεις στα νοσοκομεία, εισαγωγή μεθόδων αποζημίωσης βάσει κόστους ή παρεχόμενης ποιότητας υπηρεσιών, ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, εισαγωγή-εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών ηλεκτρονικής υγείας, βελτίωση της διοικητικής ικανότητας κρίσιμων για την αγωγή και προαγωγή υγείας φορέων κλπ) είναι πολλές, ιδιαίτερα σημαντικές, με έντονες μεταξύ τους συνέργειες και ως εκ τούτου θα έπρεπε να αποτελέσουν έναν διακριτό Άξονα Προτεραιότητας εντός του Επιχειρησιακού Προγράμματος στα πρότυπα του Άξονα 5 του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» της Δ Προγραμματικής Περιόδου.

Η δομή του Προγράμματος όπως παρουσιάζεται στο κείμενο που υποβλήθηκε επίσημα στις 17/7 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν κινείται σε αυτή την κατεύθυνση αφού οι Άξονες Προτεραιότητας έχουν οριστεί ως εξής:

- Άξονες Προτεραιότητας 1-3 «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση για την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Δημοσίου Τομέα» στις 3 διαφορετικές κατηγορίες Περιφερειών.
- Άξονες Προτεραιότητας 4-6: «Βελτίωση της διαχείρισης και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δημοσίου Τομέα» στις 3 διαφορετικές κατηγορίες Περιφερειών

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα που υποβλήθηκε επίσημα στις 17/7/2014, η φορολογική, τελωνειακή και δημοσιονομική διοίκηση, η υγεία, η δικαιοσύνη, η κοινωνική ασφάλιση και η τοπική αυτοδιοίκηση έχουν οριστεί ως τομείς προτεραιότητας αλλά τα προγραμματιζόμενα κάθετα έργα των φορέων άσκησης πολιτικής στους τομείς αυτούς θα εντάσσονται στους Ειδικούς Στόχους που έχουν οριστεί κάτω από τους προαναφερόμενους Άξονες Προτεραιότητας.

Στην ειδική περίπτωση που διαμορφωθεί νέα έκδοση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» (βάσει των παρατηρήσεων που θα δοθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κείμενα των ΕΠ που υποβλήθηκαν επίσημα την 17^η Ιουλίου 2014), και σε αυτήν οριστεί τελικά ειδικός Άξονας Προτεραιότητας για τον Τομέα Υγείας που θα αφορά στο σύνολο των σχετικών μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων του τομέα, η διαχείριση του εν λόγω Άξονα θα πρέπει να εκχωρηθεί στην ΕΥΤΥΚΑ.

Σε αυτή την περίπτωση – που πάντως δεν εκτιμάται πολύ πιθανή λαμβάνοντας υπόψη και την δηλωμένη πρόθεση και τάση για περιορισμένες εκχωρήσεις την περίοδο 2014-2020 – η ΕΥΤΥΚΑ θα αναλάβει:

- Την άσκηση καθηκόντων Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στο Ν. 3614/2007 και τις διατάξεις εφαρμογής του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» της περιόδου 2007-2013
- Την άσκηση καθηκόντων στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού για τις παρεμβάσεις του τομέα υγείας του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα»
- Τον συντονισμό της εφαρμογής των πράξεων του τομέα υγείας που περιλαμβάνονται στο ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα»
- Την άσκηση καθηκόντων Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στον σχετικό Νόμο που θα εκδοθεί και τις διατάξεις εφαρμογής του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» της περιόδου 2014-2020
- Την Υποστήριξη της Επιτροπής Συντονισμού και Παρακολούθησης των Στρατηγικών Προτεραιοτήτων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του νέου ΕΣΠΑ τον τομέα υγείας
- Οποιαδήποτε αρμοδιότητας της ανατεθεί ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης ή αρμοδιότητες Δικαιούχου Πράξεων.

Σημειώνεται ότι εφόσον υλοποιηθεί αυτό το σενάριο, η υφιστάμενη στελέχωση της ΕΥΤΥΚΑ κρίνεται επαρκής για την ανάληψη και επιτυχή διεκπεραίωση του ρόλου του Ενδιάμεσου Φορέα, και ο Σύμβουλος εκτιμά ότι δεν είναι απαραίτητη ούτε η αριθμητική αλλά ούτε και η από πλευράς προσόντων ενίσχυση της ΕΥΤΥΚΑ με ανθρώπινους πόρους.

Επισημαίνεται ότι ακόμα και αν εκχωρηθεί στην ΕΥΤΥΚΑ η διαχείριση ειδικού Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» που θα αφορά στον τομέα υγείας, θα πρέπει να συσταθεί σε επίπεδο Υπουργείου Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ που να έχει την ευθύνη για την αποτύπωση και την ιεράρχηση των πολιτικών και των έργων/δράσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου, για τον συντονισμό των υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου κατά τον προγραμματισμό των δράσεών τους, και την υποστήριξη των δικαιούχων ως προς την ωρίμανση και την υλοποίηση των έργων.

Η δομή αυτή θα πρέπει να συσταθεί εξ αρχής – ενδεχομένως ορισμένα στελέχη της ΕΥΤΥΚΑ να ζητήσουν να μεταφερθούν σε αυτήν – και θα πρέπει ειδικά για τα έργα του ΕΠ «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» να έχει

αυξημένη και στενή συνεργασία με την ΕΥΤΥΚΑ ενώ για τις δράσεις του τομέα υγείας που έχουν περιληφθεί στα ΠΕΠ ή σε άλλα τομεακά με τις αρμόδιες κατά περίπτωση Διαχειριστικές Αρχές.

3 Αξιολόγηση της συνέπειας της χρηματοδοτικής κατανομής

Με βάση τους χρηματοδοτικούς πίνακες, οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι για τη στρατηγική του τομέα υγείας την νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 ανέρχονται σε 562,43 εκατ. €, προερχόμενοι στο σύνολό τους από κοινοτική συμμετοχή χρηματοδοτούμενη από πόρους του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ.

Δεδομένου ότι για την νέα προγραμματική περίοδο δεν υπάρχει ξεχωριστό επιχειρησιακό πρόγραμμα για τον τομέα υγείας, ούτε διακριτός άξονας σε συγκεκριμένο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, οι προτεινόμενες δράσεις του τομέα υγείας προβλέπεται να συμπεριληφθούν στα επιμέρους Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και στο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Η διάθεση σημαντικών πόρων στον τομέα υγείας αποδεικνύει έμπρακτα την υψηλή προτεραιότητα που δίνει η χώρα στον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας και στην βελτίωση της πρόσβασης ευπαθών κοινωνικά ομάδων και ανασφάλιστων στην υγεία και την περίθαλψη. Έμφαση που πιστοποιείται και από τα εθνικά στρατηγικά κείμενα (ΕΣΠΑ 2014-2020 και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2014-20).

Λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό χρηματοδοτικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται ο σχεδιασμός της στρατηγικής υγείας και ιδιαίτερα το γεγονός ότι το συνολικό ύψος των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα κατά την περίοδο 2014-20 είναι συγκριτικά μικρότερο από εκείνο της περιόδου 2007-13, εκτιμάται ότι οι διατιθέμενοι πόροι για τον τομέα υγείας είναι οριακά επαρκείς για την επίτευξη της ποσοτικής και της ποιοτικής του στοχοθεσίας.

Είναι βεβαίως δεδομένο ότι, σε έναν τομέα που εξακολουθεί να εμφανίζει πολλές και πολυδιάστατες ανάγκες, μεγαλύτερο ύψος διαθέσιμων πόρων θα ήταν ευπρόσδεκτο και εύκολα και αποτελεσματικά αξιοποιήσιμο στο πλαίσιο των στρατηγικών επιλογών της στρατηγικής. Με δεδομένους όμως τους περιορισμούς του γενικότερου χρηματοδοτικού περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσεται η στρατηγική (συνολικοί πόροι για την Ελλάδα και χρηματοδοτικές κατανομές του ΕΣΠΑ), εκτιμάται πως η στρατηγική του τομέα υγείας μπορεί να επιφέρει σημαντική βελτίωση με βάση το ύψος των πόρων που του έχουν κατανεμηθεί.

Η κατανομή των πόρων της στρατηγικής υγείας ανά Πυλώνα και στρατηγικό στόχο παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Χρηματοδοτική Κατανομή της στρατηγικής του τομέα υγείας 2014-2020 ανά Στρατηγικό Στόχο

Πυλώνες / Στρατηγικοί Στόχοι	Π/Υ (εκ €)	%
1. "Εξυπνες Επενδύσεις για τη Βιωσιμότητα του Συστήματος Υγείας"	101,65	18,07%
Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	7,06	1,25%
Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών	20,11	3,58%
Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e- υπηρεσιών υγείας	12,57	2,23%
Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	21,94	3,90%
Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	27,66	4,92%
Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	12,32	2,19%
2. Η Υγεία ως επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο	161,51	28,72%
Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	50,00	8,89%

Πυλώνες / Στρατηγικοί Στόχοι	Π/Υ (εκ. €)	%
Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	32,04	5,70%
Πρώθηση της ψυχικής υγείας	77,20	13,73%
Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	2,28	0,40%
3. Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας	299,28	53,21%
Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στον τομέα υγείας	179,40	31,90%
Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	8,05	1,43%
Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model)	101,73	18,09%
Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων	10,10	1,80%
ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ	562,43	100,00%

Από την ανάγνωση του πίνακα επιβεβαιώνεται η προτεραιότητα στην μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας και στην επένδυση στην υγεία ως μια παραγωγική δαπάνη που προάγει την οικονομική μεγέθυνση. Αθροιστικά για τους δύο αυτούς Πυλώνες δεσμεύεται το 82% των διατιθέμενων πόρων.

Πιο συγκεκριμένα περισσότερα από 179 εκ. € δεσμεύονται για επενδύσεις σε ανάπτυξη εξειδικευμένων δομών και προμήθεια του εξοπλισμού τους και σε επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών, ενώ πάνω από 100εκ. € θα επενδυθούν στην ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.

Αντίστοιχα για τον Πυλώνα 2 μεγάλη έμφαση συνεχίζεται και δίνεται και σε αυτήν την προγραμματική περίοδο στην πρώθηση της ψυχικής υγείας για την οποία διατίθενται περισσότερα από 77 εκ. € καθώς και στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ενεργού πληθυσμού (50 εκ. €) τόσο μέσω προγραμμάτων κατάρτισης όσο και μέσω ανάπτυξης προγραμμάτων διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων και πολυνοσηρότητας.

Ο Πυλώνας «Έξυπνες Επενδύσεις για τη Βιωσιμότητα του Συστήματος Υγείας» συγκεντρώνει το 18% της κατανομής του προϋπολογισμού της στρατηγικής με το υψηλότερο ποσοστό (27,6 εκ. €) να δεσμεύεται για την «Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας».

Αναφορικά με την αναλογία μεταξύ των Ευρωπαϊκών Ταμείων παρατηρείται ότι το ΕΚΤ χρηματοδοτεί την πλειονότητα των δράσεων της στρατηγικής του τομέα υγείας με συμμετοχή που αγγίζει το 55% του συνολικού προϋπολογισμού. Η επένδυση του ΕΚΤ επικεντρώνεται σε δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη του θεματικού στόχου 9 «Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας» με διάθεση 218,56 εκ. €. καθώς και του θεματικού στόχου 11 «Βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης» ύψους 92,64 εκ. €.

Η συμμετοχή του ΕΤΠΑ από την άλλη μεριά χρηματοδοτεί δράσεις ύψους 251 εκ. € σχετικά με τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας, την βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας, καθώς και τον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη, τη βελτίωση υποδομών υγείας και άλλων κοινωνικών υποδομών και την προμήθεια εξοπλισμού.

Δεδομένου ότι ο αριθμός των ανασφάλιστων πολιτών στην χώρα υπολογίζεται σε 2,4 εκατομμύρια κατοίκους και του υψηλού ποσοστού ανασφάλιστων εργαζομένων (ένας στους τέσσερις εργαζόμενους παραμένει ανασφάλιστος μετά από ελέγχους που διενεργήθηκαν σε επιχειρήσεις τον Μάιο του 2014), η συγκέντρωση πόρων σε δράσεις του Πυλώνα 3 για

την διευκόλυνση της πρόσβασης ανασφάλιστων πολιτών σε φαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη κρίνεται εύλογη και αναγκαία.

Επιπλέον δεδομένης της απουσίας ενός κοινωνικού δικτύου (net) ασφαλείας οι παρεμβάσεις που εντάσσονται στον Πυλώνα 2 και 3 για ανάπτυξη υποστηρικτικών παρεμβάσεων που στοχεύουν να προστατεύσουν ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ψυχικά ασθενείς, μετανάστες, άνεργοι, κ.α.) και τις οικογένειες τους από την απειλή του κινδύνου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού κρίνονται αποφασιστικής σημασίας για το μέλλον της χώρας.

Τέλος οι συστημικές παρεμβάσεις που προωθούνται μέσα από τον Πυλώνα 1 θεωρούνται αναγκαίες για την εναρμόνιση των υποχρεώσεων της χώρας απέναντι στους χρηματοδότες της και αποβλέπουν στην βιωσιμότητα του συστήματος υγείας. Η πλειοψηφία αυτών των δράσεων προβλέπεται να ενταχθούν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» το οποίο προωθεί τον εκσυγχρονισμό του τομέα της Δημόσιας Υγείας μέσω της μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και του ΕΟΠΥΥ και της μεταρρύθμιση της διαχείρισης των νοσοκομείων με στόχο τη διασφάλιση της λειτουργικής ολοκλήρωσης τους.

Σε ότι αφορά γενικότερα στην δυνατότητα αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων, η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την υλοποίηση παρόμοιων παρεμβάσεων κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους αποτελούν κατ' αρχήν εγγύηση για την έγκαιρη απορρόφηση μέρους τουλάχιστον των διαθέσιμων πόρων.

Δεδομένης της έλλειψης ξεχωριστού Επιχειρησιακού προγράμματος για τον τομέα υγείας κρίνεται αναγκαία η βελτιστοποίηση της ικανότητας των Τελικών Δικαιούχων, καθώς και η αναγκαιότητα δημιουργίας διαχειριστικών μηχανισμών οι οποίοι να εγγυώνται την έγκαιρη απορρόφηση των πόρων και την επίτευξη των φυσικών στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής. Αυτό βεβαίως προϋποθέτει ότι η υλοποίηση της στρατηγικής θα στηριχθεί σε ρεαλιστικές εκτιμήσεις ως προς την πραγματική ωριμότητα των έργων και την έγκαιρη ανάπτυξη αποτελεσματικού θεσμικού και εφαρμοστικού πλαισίου υλοποίησης.

4 Αξιολόγηση της συνεισφοράς του Προγράμματος στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Στην παρούσα ενότητα, γίνεται η αποτίμηση του βαθμού στον οποίο η προτεινόμενη στρατηγική του τομέα υγείας συμβάλλει στην επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων και προτεραιοτήτων που είναι σε ισχύ μέσα από την στρατηγική «Ευρώπη 2020» και καθορίζουν το πλαίσιο χρηματοδοτήσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Με γνώμονα τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναπτύχθηκε το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011-2014, εξειδικεύοντας, σε εθνικό επίπεδο, τους στόχους που αυτή θέτει λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις της παρούσας χρονικής περιόδου.

Ο εθνικός αναπτυξιακός σχεδιασμός είναι αποτέλεσμα σύνθεσης προτάσεων και συγκεκριασμού προτεραιοτήτων και καλύπτει μια πολυεπίπεδη προσέγγιση που αγγίζει τις συνολικές αναπτυξιακές επιλογές της οικονομίας και της κοινωνίας της χώρας, τις κατευθύνσεις της ΕΕ, την οικονομική συγκυρία και τις αντικειμενικές δυνατότητες αποτελεσματικής και αποδοτικής υλοποίησης των έργων.

Από τα ανωτέρω προκύπτει επιπλέον η ανάγκη αξιολόγησης της συνάφειας της στρατηγικής του τομέα υγείας με το νέο περιβάλλον ευρωπαϊκών στρατηγικών και προτεραιοτήτων, ώστε να αποτυπωθεί η ορθότητα προσανατολισμού των ειδικών στόχων του τομέα και εξειδίκευσης των κατηγοριών παρέμβασης.

Η αξιολόγηση αφορά στην εξέταση των Πυλώνων και στρατηγικών στόχων της στρατηγικής του τομέα υγείας, με στόχο την ανάδειξη του βαθμού στον οποίο αυτοί ανταποκρίνονται στις κατευθύνσεις της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και συμβάλουν στους στόχους και τις προτεραιότητες αυτής.

Επιπλέον εξετάζεται κατά πόσο η στρατηγική του τομέα υγείας συμβάλλει στους ποσοτικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως αυτοί εξειδικεύονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ).

4.1 Συμβολή στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» στοχεύει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων του αναπτυξιακού μοντέλου της Ένωσης και στη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών για μια ανάπτυξη πιο έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς προτάσσοντας τρεις αλληλοενισχυόμενες προτεραιότητες:

1. *Έξυπνη ανάπτυξη*: ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση και την καινοτομία.
2. *Διατηρήσιμη ανάπτυξη*: προώθηση μιας πιο αποδοτικής στη χρήση πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας.
3. *Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς*: μια οικονομία με υψηλή απασχόληση που θα επιτυγχάνει κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Η στρατηγική του τομέα υγείας συμβάλλει ιδιαίτερα στην 3η προτεραιότητα μέσω των δράσεων του Πυλώνα 3 «Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας» και του Πυλώνα 2 «Η Υγεία ως Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θέσει βασικούς στόχους σε πέντε βασικούς τομείς που πρέπει να επιτύχει έως το 2020:

1. Απασχόληση – Να απασχολείται το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών
2. Καινοτομία - 3% του ΑΕΠ της ΕΕ να επενδύεται σε Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A).
3. Κλιματική αλλαγή - Μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 20% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 (ή κατά 30%, εάν πληρούνται οι όροι), αύξηση του ποσοστού των ανανεώσιμων πηγών

ενέργειας στην τελική μας κατανάλωση ενέργειας σε 20% και αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης (Στόχοι 20-20-20)

4. Εκπαίδευση - Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την σχολική εκπαίδευση να είναι μικρότερο από 10%, και τουλάχιστον 40% των νέων να έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
5. Φτώχεια - Ο αριθμός των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από τα εθνικά όρια φτώχειας να μειωθεί κατά 25%, βγάζοντας από την κατάσταση της φτώχειας πάνω από 20 εκατομμύρια πολίτες.

Η στρατηγική του τομέα υγείας δύναται να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου 5 άμεσα και στους στόχους 1-2 με έμμεσο τρόπο.

Η Επιτροπή επιπλέον προτείνει επτά (7) **Εμβληματικές Πρωτοβουλίες** που θα ενεργήσουν ως καταλύτες για την επίτευξη προόδου σε κάθε βασική προτεραιότητα. Πρόκειται για τις:

- **«Ένωση καινοτομίας»**, για τη βελτίωση των συνθηκών-πλαίσιο και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την έρευνα και καινοτομία ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι καινοτόμες ιδέες θα μπορέσουν να μετατραπούν σε προϊόντα και υπηρεσίες που θα δημιουργήσουν ανάπτυξη και θέσεις εργασίας.
- **«Νεολαία σε κίνηση»**, για την ενίσχυση των επιδόσεων των εκπαιδευτικών συστημάτων και τη διευκόλυνση της εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας.
- **«Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη»**, για την επίτευξη της ανάπτυξης των υπηρεσιών πρόσβασης στο Διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας και την άντληση οφελών από μια ψηφιακή ενιαία αγορά για νοικοκυριά και επιχειρήσεις.
- **«Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους»**, για την αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από τη χρήση των πόρων, τη στήριξη της μετάβασης σε οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τον εκσυγχρονισμό του τομέα των μεταφορών και την ενθάρρυνση της ενεργειακής αποδοτικότητας.
- **«Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης»**, για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ιδίως για τις ΜΜΕ, και τη στήριξη της ανάπτυξης μιας ισχυρής και βιώσιμης βιομηχανικής βάσης, ικανής να ασκεί ανταγωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο.
- **«Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας»**, για τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και την παροχή δυνατοτήτων στους πολίτες μέσω της δια βίου ανάπτυξης δεξιοτήτων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και την καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων και μέσω της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.
- **«Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας»**, για τη διασφάλιση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, ούτως ώστε να εξαπλωθούν ευρέως τα οφέλη της ανάπτυξης και της απασχόλησης και τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να αποκτήσουν τα μέσα αξιοπρεπούς διαβίωσης και να συμμετάσχουν ενεργά στην κοινωνία.

Ο τομέας της υγείας στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», σχετίζεται άμεσα με την **εμβληματική πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας»**. Στόχος της εν λόγω πρωτοβουλίας είναι να αναπτυχθούν πλήρως τα συστήματα κοινωνικής ασφάλειας και συνταξιοδότησης ώστε να διασφαλιστεί κατάλληλη ενίσχυση του εισοδήματος και πρόσβαση στο σύστημα υγείας. Ορισμένοι από τους βασικούς τομείς εφαρμογής των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας είναι:

- Η διακοπή της μετάδοσης της φτώχειας από γενιά σε γενιά μέσω (μεταξύ άλλων) παρεμβάσεων στους τομείς της υγείας

- Οι επαρκείς και οι καλά σχεδιασμένες συντάξεις με αποτελεσματική τιμαριθμική αναπροσαρμογή που βοηθούν στην πρόληψη, στην άμβλυση της φτώχειας και στην υλική υστέρηση των ηλικιωμένων. Οι συνταξιοδοτικές μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να λάβουν υπόψη τον σχεδιασμό του συστήματος πρόνοιας. Επίσης δεδομένης της αλληλεξάρτησης μεταξύ φτώχειας και φθίνουσας υγείας η παροχή ποιοτικής και οικονομικά προσιτής μακροχρόνιας φροντίδας είναι σημαντική για ανθρώπους που ζουν μέσα στην φτώχεια.
- Η κοινωνική ενσωμάτωση ομάδων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού όπως οι νέοι, οι μετανάστες, τα άτομα με αναπηρία, οι εθνικές μειονότητες και οι γυναίκες.

Προκειμένου να αμβλυνθούν οι ανισότητες και να ενισχυθεί η πρόσβαση όλων των ατόμων σε υπηρεσίες υγείας, η στρατηγική του τομέα υγείας στοχεύει σε επενδύσεις υποδομών υγείας και άλλων κοινωνικών υποδομών που συμβάλλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων, στην ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών υγείας (π.χ. φροντίδα κατ' οίκον) και στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Σημαντική θεωρείται και η συμβολή της στρατηγικής στην εμβληματική πρωτοβουλία **«Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας»**, μέσω της ενίσχυσης της απασχολησιμότητας του ενεργού πληθυσμού με εισαγωγή μέτρων βελτίωσης του περιβάλλοντος εργασίας και περιορισμού των εργατικών ατυχημάτων, της βελτίωσης της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία με την έγκαιρη πρόγνωση κινδύνων υγείας, την ανάπτυξη προγραμμάτων προσυμπωματικού ελέγχου για μείζονα νοσήματα, τη διεξαγωγή εξειδικευμένων εκστρατειών ενημέρωσης, και της βελτίωσης και ανάπτυξης υπηρεσιών ψυχικής υγείας, κ.α.

Επιπλέον η στρατηγική του τομέα υγείας συμβάλλει στην εμβληματική πρωτοβουλία **«Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη»**, μέσω της εφαρμογής διπλογραφικού συστήματος, της ηλεκτρονικής κεντρικής παρακολούθησης της εκτέλεσης των προϋπολογισμών, της εισαγωγή συστημάτων και διαδικασιών “Ηλεκτρονικής Υγείας” (e-health) (π.χ. ηλεκτρονική συνταγογράφηση, συστημάτων τηλεϊατρικής, πληροφοριακών συστημάτων νοσοκομείων, ατομικών ιατρικών φακέλων, μητρώων ασθενών κτλ.), την ανάπτυξη ηλεκτρονικών δημοπρασιών προϊόντων υγείας, την περαιτέρω ανάπτυξη τηλεϊατρικής καθώς και την ολοκλήρωση και εφαρμογή συστημάτων τηλεφροντίδας, κ.α.

Αναφορικά με την συμβολή της στρατηγικής υγείας σε άλλες εμβληματικές πρωτοβουλίες παρατηρείται ότι προωθείται η περιβαλλοντική επίδοση του Συστήματος Υγείας μέσω της στήριξης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις Μονάδες Υγείας και της προώθησης της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης στα νοσοκομεία.

Επιπλέον προωθείται η διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων του συστήματος υγείας μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής αποτελεσματικών συστημάτων διαχείρισης μολυσματικών αποβλήτων και ραδιενεργών ρύπων νοσοκομείων.

Τέλος προωθείται η συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για τη χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων εντός του Συστήματος Υγείας, που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων διαγνωστικών και απεικονιστικών μεθόδων, νέων προηγμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων, αναβαθμισμένου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και προϊόντων που βοηθούν στην αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και στη σταθεροποίηση αν όχι στη βελτίωση της κατάστασης ασθενών με χρόνιες παθήσεις και νευρολογικές παθήσεις (αυτισμός, σκλήρυνση κατά πλάκας, πάρκινσον, Alzheimer κλπ). Ο Τομέας Υγείας στοχεύει στο να λειτουργήσει συμπληρωματικά και να συμβάλλει στην προτυποποίηση και την παρελκόμενη εφαρμογή των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων έρευνας.

Η σύνδεση των στρατηγικών στόχων του τομέα υγείας με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα (Μήτρα Συνέργειας). Τα κατακόρυφα σύνολα αποδίδουν τη σωρευτική συμβολή κάθε στρατηγικού στόχου του τομέα υγείας στη Στρατηγική Ευρώπη 2020, ενώ τα οριζόντια σύνολα αποδίδουν τη σωρευτική συμβολή της στρατηγικής Ευρώπη 2020 σε κάθε στρατηγικό στόχο του τομέα υγείας.

"Στρατηγική τομέα Υγείας 2014-2020": ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ "ΕΥΡΩΠΗ 2020"															
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ "ΕΥΡΩΠΗ 2020"	ΠΥΛΩΝΕΣ/ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (ΕΣ)														
	Πυλώνας 1: Βιωσιμότητα Συστήματος Υγείας						Πυλώνας 2: Η Υγεία ως επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας				
	Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξουσιάζουσας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προώθηση της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προόδων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων στα	Αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση τη πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των οικονομικά ασθενέστερων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΣ
1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας									•					1
2	Βελτίωση της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών και της πρόσβασης σε αυτές	•	•									•			3
3	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς					•									1
4	Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της ορθολογικής χρήσης των πόρων					•									1
5	Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού				•			•		•					3
6	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας									•	•		•	•	5
7	Βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και διασφάλιση αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	•	•	•	•	•									5
ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΡΟΣ		1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1
	• Άμεση και σημαντική συνάφεια.														
	(•) Έμμεση συνάφεια														

4.2 Συμβολή στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων

Βασικό εργαλείο υλοποίησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε επίπεδο κράτους μέλους αποτελούν τα **Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)**. Τα ΕΠΜ περιλαμβάνουν τους εθνικούς στόχους σε σχέση με τους βασικούς στόχους της ΕΕ και εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη προτίθενται να επιτύχουν αυτούς τους στόχους και να ξεπεράσουν τα εμπόδια στην ανάπτυξη. Καθορίζουν επίσης ποια μέτρα θα ληφθούν, πότε, από ποιον και με ποιες δημοσιονομικές επιπτώσεις. Τα ΕΠΜ καταρτίζονται από τις εθνικές κυβερνήσεις τον Απρίλιο κάθε έτους ταυτόχρονα με τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης. Το ΕΠΜ της Ελλάδας έχει συνταχθεί σε πλήρη συμφωνία με το **«Πρόγραμμα Οικονομικής Στήριξης» (Μνημόνιο)**.

Πιο συγκεκριμένα στο ΕΠΜ της Ελλάδας επιδιώκεται η αναμόρφωση του τομέα της υγείας ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά του και να επιτευχθούν σημαντικές εξοικονομήσεις. Τα μέτρα πολιτικής που έχουν ληφθεί προς αυτήν την κατεύθυνση περιλαμβάνουν:

- Νέο νομικό πλαίσιο αναφορικά με τις προμήθειες για την υγεία και τους διαγωνισμούς για τα φάρμακα. Ειδικότερα προβλέπεται ότι οι προμήθειες θα σχεδιάζονται σε περιφερειακό επίπεδο μέσω της ανάπτυξης Περιφερειακών Προγραμμάτων για Αγαθά και Υπηρεσίες
- Εγκαθίδρυση νέων συστημάτων διαχείρισης και τιμολόγησης φαρμακευτικών προϊόντων που θα συμπεριλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής παρακολούθησης των συνταγών των γιατρών (e-prescription).
- Δημοσίευση αρνητικής λίστας φαρμάκων και οριστικοποίηση θετικής λίστας φαρμάκων από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ).
- Συνένωση όλων των ταμείων της υγείας και δημιουργία ενός ενιαίου οργανισμού ασφάλισης υγείας (ΕΟΠΥΥ) που θα είναι εφεξής ο μοναδικός αγοραστής φαρμάκων και υπηρεσιών υγείας για όλους τους ασφαλισμένους, αποκτώντας κατ' αυτόν τον τρόπο μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη έναντι των προμηθευτών. Αναμένεται ότι με αυτόν τον τρόπο θα μειωθεί ο αριθμός του διοικητικού προσωπικού κατά 50% και των συμβεβλημένων ιατρών κατά 25%.
- Μεταφορά της τιμολόγησης φαρμάκων και όλων των πτυχών της φαρμακευτικής πολιτικής στο υπουργείο Υγείας και τον ΕΟΦ.
- Ολοκλήρωση της μηχανογράφησης των νοσοκομείων, αναβάθμιση των συστημάτων προϋπολογισμού τους, αναμόρφωση της διοίκησής τους, αναβάθμιση των λογιστικών τους πρακτικών (συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής του διπλογραφικού συστήματος σε δεδουλευμένη βάση) και εισαγωγή χρηματοοικονομικών συστημάτων.
- Εξορθολογισμός των μισθών και της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού στο τομέα της υγείας ειδικότερα αναφορικά με την δομή (ηλικία, ειδικότητα, βαθμός, περιφερειακή κατανομή), τα επίπεδα αμοιβών, του όγκου και της δυναμικής της απασχόλησης στα νοσοκομεία/κέντρα υγείας, και τα ταμεία υγείας.
- Συγκρότηση ανεξάρτητης ομάδας εργασίας από εμπειρογνώμονες στο χώρο της υγείας που θα προσδιορίζει τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές και προκλήσεις του τομέα υγείας στη χώρα.

Επιπλέον των προαναφερθεισών διαρθρωτικών μέτρων, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει μέτρα πολιτικών που έχουν τεθεί για την υλοποίηση των πέντε θεματικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Ειδικότερα στο ΕΠΜ της Ελλάδας επιδιώκεται η μείωση του αριθμού των ατόμων που απειλούνται από τη φτώχεια ή/και τον κοινωνικό αποκλεισμό κατά 450.000 άτομα έως το 2020. Επιπλέον το ΕΠΜ εστιάζει ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας και ειδικά στην μείωση των ατόμων από 0-17 ετών που απειλούνται από φτώχεια κατά 100.000 έως το 2020, ενώ έμφαση δίνεται και στη δημιουργία ενός «δικτύου κοινωνικής ασφάλειας» που θα δίνει στους πολίτες την δυνατότητα πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, όπως η ιατρική περίθαλψη, η στέγαση και η εκπαίδευση.

Πιο συγκεκριμένα **αναφορικά με τον στόχο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού** έχει σχεδιαστεί πιλοτικό πρόγραμμα που θα δίνει πρόσβαση σε ιατρικές και φαρμακευτικές υπηρεσίες σε ανέργους και σε νοικοκυριά χαμηλής έντασης εργασίας και συμβάλει στην επίτευξη της πολιτικής «Διακόπτοντας τη διαγενεακή μεταβίβαση της φτώχειας: παιδική φτώχεια και νεολαία».

Επιπλέον σχετικά με την πολιτική «Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση των διακρίσεων» και αναφορικά με τα άτομα που αντιμετωπίζουν θέματα ψυχικής υγείας προβλέπεται η στήριξη των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης, και η διεύρυνση της πρόσβασής τους σε χρηματοδοτικά εργαλεία (με τη σύσταση του Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας) καθώς και σε σειρά άλλων κινήτρων και εργαλείων στήριξης (με τη θεσμοθέτηση της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας). Τέλος προβλέπονται δράσεις για την πρόσβαση των Ρομά και άλλων ευπαθών ομάδων πληθυσμού σε ιατροκοινωνικές υπηρεσίες.

Όπως διαπιστώνεται και από την μήτρα συνάφειας ο βαθμός συμβολής της στρατηγικής του τομέα υγείας μέσα από τους στόχους του Πυλώνα 1 είναι πολύ σημαντικός στην επίτευξη του στόχου **«Εφαρμογή της συμφωνηθείσας εμπροσθοβαρούς (frontloaded) δημοσιονομικής προσαρμογής και σε συνέχεια διατήρηση μεγάλου πρωτογενούς πλεονάσματος ώστε να μειωθεί το χρέος και να βελτιωθεί η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών»** του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων. Κύρια μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου αποτελεί η ενίσχυση συστημάτων προγραμματισμού, διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου, διαδικασιών προμηθειών, η εισαγωγή νέων βιώσιμων μεθόδων τιμολόγησης και αποζημίωσης των φαρμάκων, μέτρα ελέγχου και περιορισμού της φαρμακευτικής δαπάνης, η εισαγωγή σύγχρονων λειτουργικών μοντέλων στα νοσοκομεία, κ.α.

Επιπλέον σημαντική είναι η συμβολή των στόχων του Πυλώνα 3 στον εθνικό στόχο περί **μείωσης του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό** μέσα από δράσεις που διευκολύνουν την πρόσβαση οικονομικά ασθενέστερων αλλά και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, καθώς και μέσα από την υιοθέτηση ασθενοκεντρικού μοντέλου παροχής υπηρεσιών, στην διαμόρφωση παρεμβάσεων προληπτικής ιατρικής στην παιδική υγεία με ιδιαίτερη στόχευση τα παιδιά ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων, την ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής ευαισθητοποίησης του προσωπικού υγείας για την εξάλειψη διακρίσεων κατά την παροχή υπηρεσιών σε ΕΚΟ, την διαμόρφωση πακέτου κάλυψης ΕΚΟ από τον ΕΟΠΥΥ, κ.α.

Επιπρόσθετα οι δράσεις του Πυλώνα 2 της στρατηγικής υγείας συμβάλλουν στους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων αναφορικά με την **αύξηση της απασχολησιμότητας του ενεργού πληθυσμού** καθώς και την **ενίσχυση της έρευνας και ανάπτυξης**. Ενώ ο στόχος του Πυλώνα 1 για ενίσχυση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας συμβάλλει άμεσα στον στόχο του ΕΜΠ περί **προώθησης της ενεργειακής απόδοσης και αποτελεσματικής διαχείρισης των αποβλήτων**.

Η συμβολή της στρατηγικής υγείας στους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα.

"Στρατηγική τομέα Υγείας 2014-2020": ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ																
ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ/ Εθνικοί Στόχοι 2020 στο ΕΜΠ	Πυλώνας 1: Βιωσιμότητα Συστήματος Υγείας						Πυλώνας 2: Η Υγεία ως επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο				Πυλώνας 3: Μείωση των ανισοτήτων στον τομέα υγείας					ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΑΠ
	Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος υγείας	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συστήματος υγείας και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων	Ψηφιακός εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας, προώθηση της πληροφορικής τεχνολογίας και των e-υπηρεσιών υγείας	Αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων του τομέα υγείας	Βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του τομέα υγείας	Βελτίωση της εξωστρέφειας του συστήματος υγείας	Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και αύξηση του ενεργού πληθυσμού	Βελτίωση της άμυνας των πολιτών έναντι παραγόντων κινδύνου για τη δημόσια υγεία	Προαγωγή της ψυχικής υγείας	Αξιοποίηση προϊόντων έρευνας του συστήματος υγείας για την αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου και τη θεραπεία νοσημάτων	Επενδύσεις σε υποδομές υγείας και άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων στις	Αξιοποίηση και στήριξη τεχνολογιών για την διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	Ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών (service delivery model) για την διευκόλυνση τη πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας των	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κοινωνικοοικονομικής κρίσης στην υγεία των ΕΚΟ		
1	Εφαρμογή της συμφωνηθείσας εμπροσθοβαρούς (frontloaded) δημοσιονομικής προσαρμογής και σε συνέχεια διατήρηση μεγάλου πρωτογενούς πλεονάσματος ώστε να μειωθεί το χρέος και να βελτιωθεί η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών	•	•	•	•	•										5
2	Στόχος για την Ε&Α: 2% του ΑΕΠ θα πρέπει να επενδύεται σε Ε&Α									•						1
3	Συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών στο ενεργειακό ισοζύγιο κατά 20%. Μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου σε τομείς εκτός του ETS κατά 4%.					•										1
4	Το 70% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών θα πρέπει να απασχολείται						•		•							2
5	Μείωση κατά 450.000 του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό έως το 2020						(•)	(•)	(•)		•	•	•	•		7
6	Το ποσοστό ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο πρέπει να είναι κάτω του 9,7%															0
7	Τουλάχιστον το 32% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση															0
ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΡΟΣ		1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1		
• Άμεση και σημαντική συνάφεια.																
(•) Έμμεση συνάφεια																

Παράρτημα: Ενδεικτική Λίστα Ώριμων Έργων Υποδομών